

Īpašais EUROBAROMETER 550

Eiropiešu attieksme pret vidi

EUROBAROMETER ziņojums
FIELD-WORK MARCH-APRIL 2024

Eiropbarometra speciālaptauja Nr. 550 "Vide"

Šo aptauju pieprasīja Eiropas Komisijas Vides ģenerāldirektorāts (ENV GD), un to koordinēja Eiropas Komisijas Komunikācijas ģenerāldirektorāts (COMM ĢD Mediju uzraudzības un Eiropbarometra nodaļa).

Šis dokuments neatspoguļo Eiropas Komisijas viedokli. Tajā ietvertās interpretācijas un viedokļi ir tikai autoru viedokļi.

Projekta nosaukums Eiropas iedzīvotāju attieksme pret vidi — ziņojums

Valodas versija EN PDF

Plašsaziņas līdzekļi/apjoms PDF/Sējums_01

Kataloga numurs KH—02—24—515—EN—N

ISBN 978-92-68-15428-1

DOI 10.2779/07854

© Eiropas Savienība, 2024. gads

<https://www.europa.eu/eurobarometer>

Fotoattēls: Getty attēli

Dokumentu sagatavoja Pierre Dieumegard [for Europe-Democracy-Esperanto](#).

Šā "pagaidu" dokumentamērķis ir dotiespēju lielākam skaitam Eiropas Savienības iedzīvotāju iepazīties ar Eiropas Savienības sagatavotajiem dokumentiem (kurus finansē no viņu nodokļiem).

Ja tulkojumu nav, pilsoņi tiek izslēgti no debatēm.

Šis dokuments "Eurobarometer" ["pastāvēja tikai angļu valodā"](#), pdf failā. No sākotnējā faila mēs izveidojām odt failu, ko sagatavoja Libre Office programmatūra, mašīntulkošana citās valodās. Rezultātā tagad ir [pieejami visās oficiālajās valodās](#).

Vēlams, lai ES administrācija pārņemtu svarīgu dokumentu tulkošanu. "Svarīgi dokumenti" ir ne tikai normatīvie akti, bet arī svarīga informācija, kas vajadzīga, lai kopīgi pieņemtu uz informāciju balstītus lēmumus.

Lai kopīgi apspriestu mūsu kopīgo nākotni un nodrošinātu uzticamus tulkojumus, starptautiskā valoda Esperanto būtu ļoti noderīga tās vienkāršības, regularitātes un precizitātes dēļ.

Sazināties ar mums:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Satura rādītājs

Ievads.....	4
Ievads.....	5
Metodoloģija.....	5
Galvenie konstatējumi.....	6
I. Vispārēji priekšstati par vides jautājumiem.....	8
1. Vides jautājumu ietekme uz ikdienas dzīvi un veselību.....	9
2. Piemērs: Veidi, kā risināt vides problēmas.....	12
II Attieksme pret vides politiku un tiesību aktiem.....	17
1. ES loma vides politikas veidošanā.....	18
2. Piemērs: ES prioritātes dabas aizsardzībā.....	22
3. Piemērs: Publiskais finansējums, lai atbalstītu pāreju uz zaļāku ekonomiku.....	25
4. Piemērs: Atbildība par piesārņojuma attīrīšanu.....	28
III. nodaļa. Zaļā un aprites ekonomika.....	32
1. Iedzīvotāju pasākumi atkritumu samazināšanai.....	33
2. Piemērs: Visproblemātiskākie atkritumu veidi.....	37
3. Piemērs: Vēlme maksāt vairāk par ilgtspējīgiem produktiem.....	42
IV. Bīstamas ķīmikālijas.....	44
1. ES vides aizsardzība pret bīstamām ķīmiskām vielām.....	45
2. Piemērs: Bažas par bīstamām ķīmiskām vielām.....	49
a) Bažas par kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi.....	50
b) Bažas par kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz veselību.....	51
c) Produktu ķīmiskā drošuma uzskaitē, veicot pirkumus.....	52
3. Piemērs: Pašu ziņotās zināšanas un bažas par PFAS.....	54
a) Pašu ziņotās zināšanas par PFAS.....	54
b) Bažas par PFAS.....	57
V. Ar ūdeni saistīti jautājumi.....	63
1. Informētība par problēmām, kas saistītas ar ūdeni, valsts līmenī.....	64
2. Piemērs: Galvenie apdraudējumi, kas saistīti ar ūdeni.....	67
3. Piemērs: Valstu ieinteresēto personu loma efektīvā ūdens resursu apsaimniekošanā.....	71
4. Piemērs: Papildu pasākumi ūdens problēmu risināšanai Eiropā.....	77
Secinājums.....	80
Piezīmes:.....	82
Zināšanas par "mūžīgi ķīmikālijām".....	82
Ūdens resursu politika.....	84
Personīga rīcība atkritumu problēmas risināšanā.....	85
Tehniskās specifikācijas.....	86
Anketa.....	91

levads

Ievads

Šajā ziņojumā ir izklāstīti Eiropbarometra īpašās sabiedriskās domas aptaujas Nr. 550 par vidi rezultāti.

Vides ģenerāldirektorāts ir Eiropas Komisijas dienests, kas atbild par ES vides politiku. Tās mērķis ir aizsargāt, saglabāt un uzlabot vidi pašreizējām un nākamajām paaudzēm, ierosinot un īstenojot politiku, kas nodrošina augstu vides aizsardzības līmeni un saglabā ES iedzīvotāju dzīves kvalitāti. Tā arī nodrošina, ka dalībvalstis pareizi piemēro ES vides tiesību aktus un pārstāv Eiropas Savienību vides jautājumos starptautiskās sanāksmēs.¹

Metodoloģija

Eiropbarometra speciālaptauja Nr. 550 par vidi bija daļa no Eiropbarometra 101.2 apsekojuma, un tā tika veikta no 2024. gada 6. marta līdz 8. aprīlim. Apmēram 26 346 respondenti no dažādām sociālajām un demogrāfiskajām grupām tika intervēti attiecīgajā valsts valodā. Šo aptauju pasūtīja Eiropas Komisijas Vides ģenerāldirektorāts (ENV GD).

Izmantotā metodika bija tāda pati kā standarta Eiropbarometra aptaujās, ko veica Komunikācijas ģenerāldirektorāts (Mediju uzraudzības un Eiropbarometra nodaļa)². Intervijas tika veiktas klātienē, vai nu fiziski cilvēku mājās, vai izmantojot attālinātu video mijiedarbību attiecīgajā valsts valodā. Intervijas ar attālinātu video mijiedarbību ("tiešsaistes klātienē" jeb CAVI, datorizēta video intervija), kas tika veiktas tikai Čehijā, Dānijā, Maltā un Somijā. Šim ziņojumam ir pievienota tehniska piezīme par intervijām, ko veikuši Verian tīkla dalībnieki institūti.

Visā ziņojumā rezultāti ir salīdzināti ar 2019. gada Eiropbarometra īpašo aptauju Nr.³4501.

Mēs vēlētos pateikties cilvēkiem visā Eiropas Savienībā, kuri ir piedāvājuši savu laiku, lai piedalītos šajā aptaujā.

Bez viņu aktīvas līdzdalības šis pētījums nebūtu bijis iespējams.

Piezīme. Šajā ziņojumā ES valstis ir apzīmētas ar to oficiālajiem saīsinājumiem, kā norādīts turpmāk:

Beļģija	BE	Lietuva	LT
Bulgārija	BG	Luksemburga	LU
Čehija	CZ	Ungārija	HU
Dānija	DK	Malta	MT
Vācija	DE	Nīderlande	NL
Igaunija	EE	Austrija	AT
Īrija	IE	Polija	PL
Grieķija	EL	Portugāle	PT
Spānija	ES	Rumānija	RO
Francija	FR	Slovēnija	SI
Horvātija	HR	Slovākija	SK
Itālija	IT	Somija	F (kontinentālā daļa)
Kipras Republika	CY *	Zviedrija	SE
Latvija	LV		

Eiropas Savienība – 27 dalībvalstu vidējais svērtais rādītājs ES-27

* Kipra kopumā ir viena no 27 Eiropas Savienības dalībvalstīm. Tomēr *acquis communautaire* darbība ir apturēta tajā valsts daļā, kuru nekontrolē Kipras Republikas valdība. Praktisku apsvērumu dēļ kategorijā "CY" un ES27 vidēji ir iekļautas tikai tās intervijas, kas veiktas Kipras Republikas valdības kontrolētajā valsts daļā.

1 http://ec.europa.eu/dgs/environment/index_en.htm

2 Eiropbarometra metodoloģiskās pieejas: <https://europa.eu/eurobarometer/about/eurobarometer>

3 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2257>

4 Jāatzīmē, ka tendenču salīdzinājums ietver arī Apvienotās Karalistes rezultātus.

Galvenie konstatējumi

Pastāv plašas bažas par vides jautājumu ietekmi uz eiropiešu ikdienas dzīvi un veselību.

- Vairāk nekā trīs ceturtdaļas eiropiešu (78 %) piekrīt, ka vides jautājumi tieši ietekmē viņu ikdienas dzīvi un veselību.
- Vairāk nekā četri no pieciem respondentiem (84 %) ir nobažījušies par ikdienas produktos esošo ķīmisko vielu ietekmi uz viņu veselību, savukārt līdzīga daļa (84 %) ir nobažījusies par ikdienas produktos esošo kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi. Konstatējumi kopš iepriekšējā apsekojuma 2019. gadā ir nedaudz samazinājušies. Vairāk nekā septiņi no desmit respondentiem (72 %) iepērkoties ņem vērā produktu ķīmisko drošumu.
- Aptuveni seši no desmit eiropiešiem uzskata, ka plastmasas atkritumi (61 %) un ķīmiskie atkritumi (60 %) ir visproblemātiskākie atkritumu veidi viņu valstī. Elektroniskie atkritumi aizņem trešo daļu, un to minēja 27 % respondentu.
- Atbildot uz jautājumu par galvenajiem draudiem, kas saistīti ar ūdens problēmām viņu valstī, 21 % respondentu min piesārņojumu, kam seko pārmērīgs patēriņš un ūdens izšķērdēšana (17 %).

Nevienlīdzīga informētība un izpratne par vides jautājumiem

- Neliels vairākums eiropiešu (51 %) uzskata, ka ir labi informēti par tādām ar ūdeni saistītām problēmām kā piesārņojums, plūdi, sausums vai neefektīva ūdens izmantošana savā valstī. Tomēr nedaudz mazāka daļa (48 %) nejutās labi informēta par jautājumiem, kas saistīti ar ūdeni.
- Mērot pašu ziņotās zināšanas par terminu PFAS (pazīstams arī kā "uz visiem laikiem ķīmikālijas"), tikai 29 % respondentu ir dzirdējuši par terminu pirms apsekojuma, bet 71 % to nebija dzirdējuši.

Stingrs atbalsts būtiskām pārmaiņām sabiedrībā, lai atjaunotu dabu un aizsargātu vidi

- Atbildot uz jautājumu, kā visefektīvāk risināt vides problēmas, gandrīz seši no katriem desmit eiropiešiem uzskata, ka aprites ekonomikas veicināšana, samazinot atkritumu daudzumu (58 %) un atkārtoti izmantojot vai pārstrādājot produktus, ir visefektīvākais veids, kā risināt vides problēmas. Kopumā 55 % minēja "labāk nodrošināt, ka ES tirgū pārdotie produkti neveicina kaitējumu videi". Turklāt vairāk nekā viens no diviem respondentiem (52 %) uzskata, ka "vides tiesību aktu ieviešanas nodrošināšana" ir visefektīvākais veids, kā risināt vides problēmas.
- Vairāk nekā deviņi no desmit eiropiešiem (92 %) uzskata, ka uzņēmumiem būtu jāsedz izmaksas, kas saistītas ar viņu pollution.

- Joprojām gandrīz trīs ceturtdaļas respondentu (74 %) piekrīt apgalvojumam, ka publiskajām iestādēm būtu jāsedz piesārņojuma attīrīšanas izmaksas.
- Seši no desmit eiropiešiem uzskata, ka publiskā finansējuma apjoms, lai atbalstītu pāreju uz zaļāku ekonomiku, viņu valstī nav pietiekams.
- Turklāt, atbildot uz jautājumu, vai valstu ieinteresētās personas pašlaik dara pietiekami daudz, lai efektīvi izmantotu ūdeni, lielākā daļa respondentu uzskata, ka neviena no ieinteresētajām personām to nedarīja. 75 % eiropiešu uzskata, ka rūpniecība nedara pietiekami daudz, lai efektīvi izmantotu ūdeni, aptuveni divas trešdaļas respondentu arī uzskata, ka enerģijas ražotāji (67 %), tūrisms (66 %) un valsts pārvalde (65 %) pašlaik nedara pietiekami daudz, lai efektīvi izmantotu ūdens resursus savā valstī.

ES tiesību aktiem un politikai ir izšķiroša nozīme vides aizsardzībā

- Dabas aizsardzības noteikumu stiprināšana un to ieviešanas nodrošināšana (24 %), kam cieši seko dabas aizsardzības nodrošināšana, plānojot jaunus projektus vai infrastruktūru (22 %), un dabas atjaunošana, lai kompensētu cilvēka darbību radīto kaitējumu (22 %), tiek uzskatītas par galvenajām ES prioritātēm dabas aizsardzībā.
- Aptuveni četri no pieciem respondentiem (84 %, +1 procentpunkts salīdzinājumā ar 2019. gada Eiropas Komisijas aptauju) piekrīt, ka ES vides tiesību akti ir nepieciešami vides aizsardzībai viņu valstī, savukārt nedaudz mazāka daļa (81 %, -1 procentpunkts salīdzinājumā ar 2019. gada aptauju) piekrīt, ka ES būtu jāpalīdz trešām valstīm uzlabot to vides standartus.
- Vairāk nekā trīs ceturtdaļas (78 %) eiropiešu uzskata, ka ES būtu jāierosina papildu pasākumi, lai risinātu ar ūdeni saistītās problēmas Eiropā.
- Attiecībā uz bīstamām ķīmiskām vielām vairāk nekā puse eiropiešu (52 %) uzskata, ka faktiskais cilvēku veselības un vides aizsardzības līmenis pret bīstamām ķīmiskām vielām ir pārāk zems un būtu jāpaaugstina.

Patērētāju uzvedība pārorientējas uz ilgtspēju

- Gandrīz seši no desmit respondentiem ir gatavi maksāt vairāk par ilgtspējīgiem produktiem (59 %).
- 72 % eiropiešu apgalvo, ka, veicot pirkumus, viņi ņem vērā produktu ķīmisko drošību.
- Atbildot uz jautājumu par to, ko respondenti personīgi darītu, lai samazinātu atkritumu daudzumu, 66 % norāda, ka viņi apsvērtu iespēju pareizi šķirot savus atkritumus reciklēšanai. 52 % izmantotu atkalizmantojamu iepakojumu, un 49 % galvenokārt iegādātos produktus, kuriem nav vairāk iepakojuma, nekā nepieciešams. 41 % galvenokārt pirktu produktus pārstrādātos iepakojumos.

I. Vispārēji priekšstati par vides jautājumiem

Šajā pirmajā nodaļā ir aplūkots, kā vides jautājumi ietekmē ikdienas dzīvi un veselību. Pēc tam tajā analizēti visefektīvākie veidi, kā risināt šīs vides problēmas.

1. Vides jautājumu ietekme uz ikdienas dzīvi un veselību

Vairāk nekā trīs ceturtdaļas eiropiešu uzskata, ka vides jautājumi tieši ietekmē viņu ikdienas dzīvi un veselību.

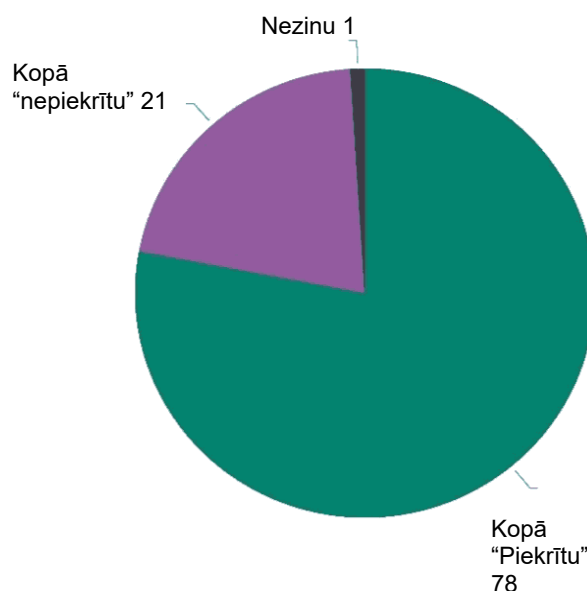
78 % respondentu uzskata, ka vides jautājumi tieši ietekmē viņu ikdienas dzīvi un veselību,⁵ tostarp 36 % pilnībā piekrīt šim apgalvojumam un 42 % piekrīt tam. Nedaudz vairāk kā viena piektdaļa respondentu nepiekrīt šim apgalvojumam (21 %, +1 procentpunkts kopš 2019. gada), 16 % nepiekrīt un 5 % nepiekrīt. 1 % respondentu "nezinu" vai nesniedza atbildi (-1 procentpunkts).

Visās 27 dalībvalstīs vismaz seši no desmit respondentiem uzskata, ka vides jautājumi tieši ietekmē viņu ikdienas dzīvi un veselību. Tomēr apstiprināšanas rādītāji dalībvalstīs ir ļoti atšķirīgi — no 98 % Maltā, 95 % Grieķijā, 93 % Kiprā un Spānijā un 90 % Portugālē, kur tie ir visaugstākie, līdz 60 % Igaunijā, 61 % Dānijā un 64 % Vācijā, kur tie ir viszemākie.

Piecās dalībvalstīs vairāk nekā puse respondentu pilnībā piekrīt apgalvojumam, ka vides jautājumi tieši ietekmē viņu ikdienas dzīvi un veselību, proti, Maltā (83 %), Kiprā (73 %), Spānijā (61 %), Grieķijā (60 %) un Luksemburgā (54 %).

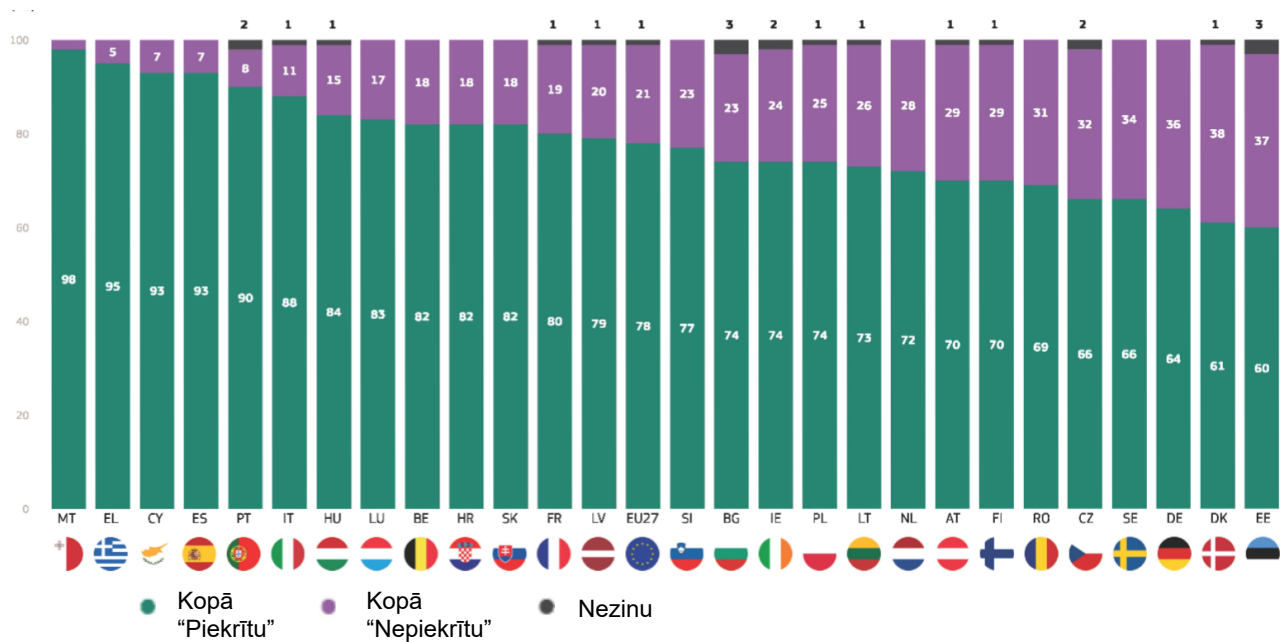
Turpretī sešās dalībvalstīs vismaz trīs no desmit respondentiem nepiekrīt šim apgalvojumam, visvairāk Dānijā (38 %), Igaunijā (37 %) un Vācijā (36 %). Dānijā (16 %) un Zviedrijā (13 %) ir vislielākais to respondentu īpatsvars, kuri pilnībā nepiekrīt šim apgalvojumam.

QB1. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem:- Vides jautājumiem ir tieša ietekme uz jūsu ikdienas dzīvi un veselību (ES27) (%)

⁵ QB1. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: Vides jautājumiem ir tieša ietekme uz jūsu ikdienas dzīvi un veselību.

QB1. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem. Vides jautājumiem ir tieša ietekme uz jūsu ikdienas dzīvi un veselību (%)

Kopš 2019. gada to respondentu īpatsvars, kuri uzskata, ka vides jautājumiem ir tieša ietekme uz viņu ikdienas dzīvi un veselību, ir palielinājies 11 dalībvalstīs, jo īpaši Zviedrijā (66 %, +10) un Nīderlandē (72 %, +9), savukārt Vācijā (88 %), Horvātijā (82 %) un Čehijā (66 %) šis īpatsvars nav mainījies. Proporcija samazinājās 13 dalībvalstīs, tostarp Īrijā (74 %, -10) un Igaunijā (60 %, -10).

Sociāldemogrāfisko datu analīze liecina, ka:

Konstatējumi kopumā ir konsekventi dažādās sociāli demogrāfiskajās grupās, lai gan ir dažas nelielas atšķirības. Sievietes biežāk nekā vīrieši piekrīt, ka vides jautājumiem ir tieša ietekme uz viņu ikdienas dzīvi un veselību (79 % salīdzinājumā ar 76 %), savukārt 40–54 gadus vecu jauniešu vidū ir lielāka vienprātība (80 %) nekā citās vecuma grupās (70 %). Lauku apvidos dzīvojošo respondentu vidū ir zemāka vienprātība (76 %) salīdzinājumā ar lielajās pilsētās dzīvojošajiem (82 %).

QB1 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem. Vides problēmas tieši ietekmē jūsu ikdienas dzīvi un veselību (% - ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	78	21	1
Dzimums			
Cilvēks	76	23	1
Sieviete	79	20	1
Vecums			
15-24	77	22	1
25–39	77	23	0
40-54	80	20	0
55+	77	22	1
Izglītība (beigās)			
15-	77	22	1
16–19	76	23	1
20+	80	20	0
Joprojām mācās	80	19	1
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	75	24	1
Laiku pa laikam	78	21	1
Gandrīz nekad / nekad	77	22	1
Apsveriet piederību			
Darba klase	77	22	1
Apakšējā vidusšķira	77	23	0
Vidusšķira	79	21	0
Augstākā vidusšķira	79	21	0
Augstākā klase	74	26	0
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku ciemats	76	23	1
Maza/vidēja izmēra pilsēta	76	23	1
Lielpilsēta	82	17	1

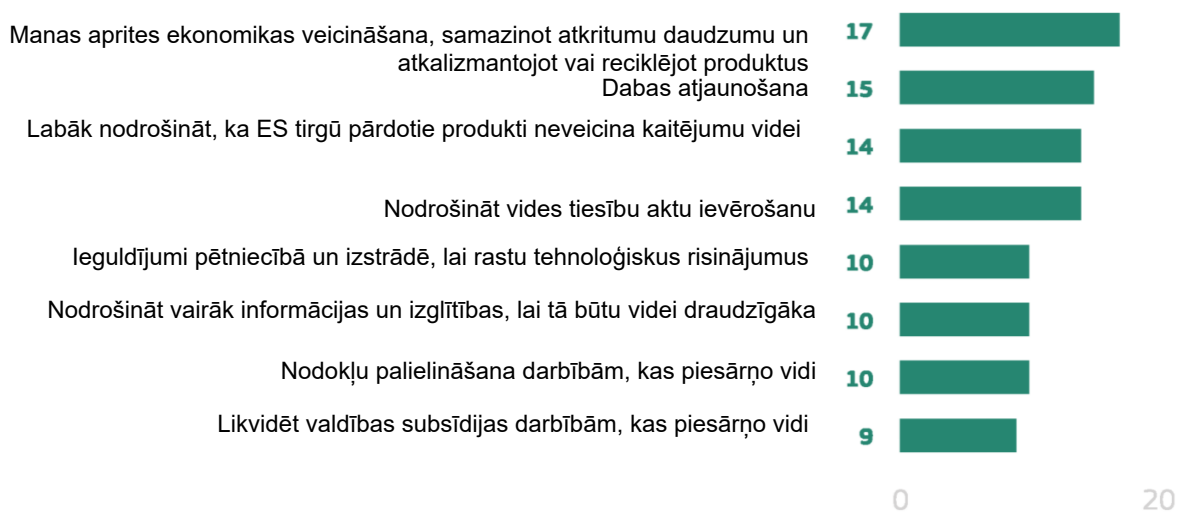
2. Piemērs: Veidi, kā risināt vides problēmas

Aprites ekonomikas veicināšana, samazinot atkritumu daudzumu un atkārtoti izmantojot vai reciklējot produktus, tiek uzskatīta par visefektīvāko veidu, kā risināt vides problēmas, kam cieši seko dabas atjaunošana.

Aplūkojot pirmo ES līmenī izraudzīto darbību, var redzēt, ka neviena no tām īpaši neizceļas ar lielu rezervi. Visvairāk tika izvēlēta aprites ekonomikas veicināšana, samazinot atkritumu daudzumu un atkārtoti izmantojot vai pārstrādājot produktus (17 %). Pēc tam tai cieši sekoja dabas atjaunošana (15 %), labāk nodrošinot, ka ES tirgū pārdotie produkti neveicina kaitējumu videi, un nodrošinot vides tiesību aktu ievērošanu (abi 14 %).

Nedaudz atpaliek ieguldījumi pētniecībā un izstrādē, lai rastu tehnoloģiskus risinājumus, kā arī plašākas informācijas un izglītības nodrošināšana, lai veidotu lielāku izpratni par vidi, nodokļu palielināšana darbībām, kas rada piesārņojumu (10 % katra), un valdības subsīdiju atcelšana darbībām, kas rada piesārņojumu (9 %).

QB2a. Kuras no turpmāk minētajām darbībām, jūsuprāt, būtu visefektīvākais veids, kā risināt vides problēmas? Vispirms? (ES27) (%)

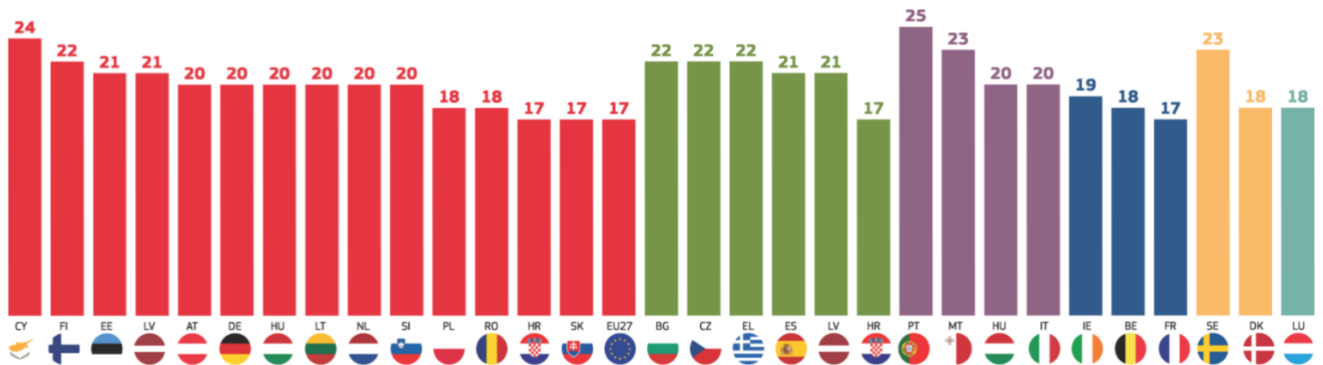

Valstu līmenī mēs redzam dažas atšķirības, no kurām sešas darbības ir izvēlētas kā pirmās ES27 valstīs. Saskaņā ar vispārējiem rezultātiem visvairāk atlasītie projekti ir aprites ekonomikas veicināšana, samazinot atkritumu daudzumu un atkārtoti izmantojot vai reciklējot produktus, kas atlasīti 14 dalībvalstīs, no kurām daudzas ir no Austrumeiropas un Centrāleiropas, un visaugstākie rezultāti ir Kiprā (24 %).

Tai seko dabas atjaunošana, kas visvairāk atlasīta sešās dalībvalstīs, un visaugstākie rezultāti ir Bulgārijā, Čehijā un Grieķijā (katra 22 %). Atšķirībā no ES vidējā rādītāja, kur trešajā vietā ir labāka nodrošināšana, ka ES tirgū pārdotie produkti neveicina kaitējumu videi, vides tiesību aktu ievērošanas nodrošināšana ir trešā visvairāk izvēlēta darbība dalībvalstu līmenī, ko visvairāk atlasa četras dalībvalstis, un visaugstākie rezultāti ir Portugālē (25 %).

QB2a. Kuras no turpmāk minētajām darbībām, jūsuprāt, būtu visefektīvākais veids, kā risināt vides problēmas? Vispirms? (%)

- Aprites ekonomikas veicināšana, samazinot atkritumu daudzumu un atkalizmantojot vai reciklējot produktus
- Dabas atjaunošana
- Nodrošināt vides tiesību aktu ievērošanu
- Labāk nodrošināt, ka ES tirgū pārdotie produkti neveicina kaitējumu videi
- Ieguldījumi pētniecībā un izstrādē, lai rastu tehnoloģiskus risinājumus
- Nodrošināt vairāk informācijas un izglītības, lai tā būtu videi draudzīgāka

Nākamais uzdevums ir labāk nodrošināt, ka ES tirgū pārdotie produkti neveicina kaitējumu videi, un nodrošināt vides tiesību aktu ievērošanu, jo tie ir visvairāk atlasīti trijās dalībvalstīs, un visaugstākie rezultāti ir Īrijā (19 %).

Investīcijas pētniecībā un attīstībā, lai rastu tehnoloģiskus risinājumus, ir izvēlētas divās Ziemeļvalstīs - Zviedrijā un Dānijā, kur tās ir visaugstākās (23 %).

Visbeidzot, 18 % respondentu Luksemburgā izvēlējās vairāk informācijas un izglītības, lai kļūtu videi draudzīgāki. Valdības subsīdiju atcelšana vai nodokļu palielināšana nav galvenā izvēlēta darbība nevienā dalībvalstī.

Atbildot uz jautājumu par visefektīvākajiem pasākumiem, kas būtu jāveic,⁶ lai risinātu vides problēmas, 58 % eiropiešu pirmajā, otrajā, trešajā vai ceturtajā pozīcijā min aprites ekonomikas veicināšanu, samazinot atkritumu daudzumu un atkārtoti izmantojot vai reciklējot produktus. Kopumā 55 % minēja "labāk nodrošināt, ka ES tirgū pārdotie produkti neveicina kaitējumu videi". Tomēr vairāk nekā viens no diviem respondentiem (52 %) uzskata, ka "vides tiesību aktu ievērošanas nodrošināšana" ir visefektīvākais veids, kā risināt vides problēmas.

49 % uzskata, ka visefektīvāk būtu "atjaunot dabu", 46 % min ieguldījumus pētniecībā un izstrādē, lai rastu tehnoloģiskus risinājumus vides problēmām. 43 % uzskata, ka ir jāsniedz vairāk informācijas un izglītības, lai tā būtu videi draudzīgāka. 42 % min "nodokļu palielināšanu darbībām, kas rada piesārņojumu", un 41 % norāda, ka visefektīvākā rīcība būtu atcelt valdības subsīdijas darbībām, kas rada piesārņojumu.

QB2T Kuras no turpmāk minētajām darbībām, jūsuprāt, būtu visefektīvākais veids, kā risināt vides problēmas? Vispirms? Otrkārt? Treškārt? Ceturtkārt? (ES27) (%)

6 QB2. Kuras no turpmāk minētajām darbībām, jūsuprāt, būtu visefektīvākais veids, kā risināt vides problēmas? Vispirms? Otrkārt? Treškārt? Ceturtkārt?

ES līmeņa saraksta augšgalā ir "Aprites ekonomikas veicināšana, samazinot atkritumu daudzumu un atkalizmantojot vai reciklējot produktus". Valstu līmenī tā ieņem pirmo vietu vienpadsmit dalībvalstīs, visvairāk Somijā (67 %), Austrijā un Nīderlandē (katrā 65 %). Portugāle (43 %), Dānija (49 %) un Grieķija (52 %) ir vienīgās dalībvalstis, kurās šī darbība nav pirmajā trijniekā.

Otrajā vietā ES līmenī ir nodrošināt, ka ES tirgū pārdotie produkti neveicina kaitējumu videi. Tomēr tā ieņem pirmo vietu darbību sarakstā Slovēnijā (65 %), Īrijā (63 %), Slovēnijā (60 %) un Francijā (57 %), savukārt tā ieņem otro vai trešo vietu 16 citās dalībvalstīs, tostarp Rumānijā un Itālijā (katrā 59 %), kur arī proporcija ir augsta.

Vides tiesību aktu ievērošanas nodrošināšana ieņem trešo vietu ES līmenī, ieņemot pirmo vietu Maltā (64 %), Itālijā (61 %) un Lietuvā (60 %). Šī darbība ieņem otro vietu sešās dalībvalstīs, tostarp Portugālē (62 %), kur to atbalsta vairāk nekā sešas no desmit dalībvalstīm.

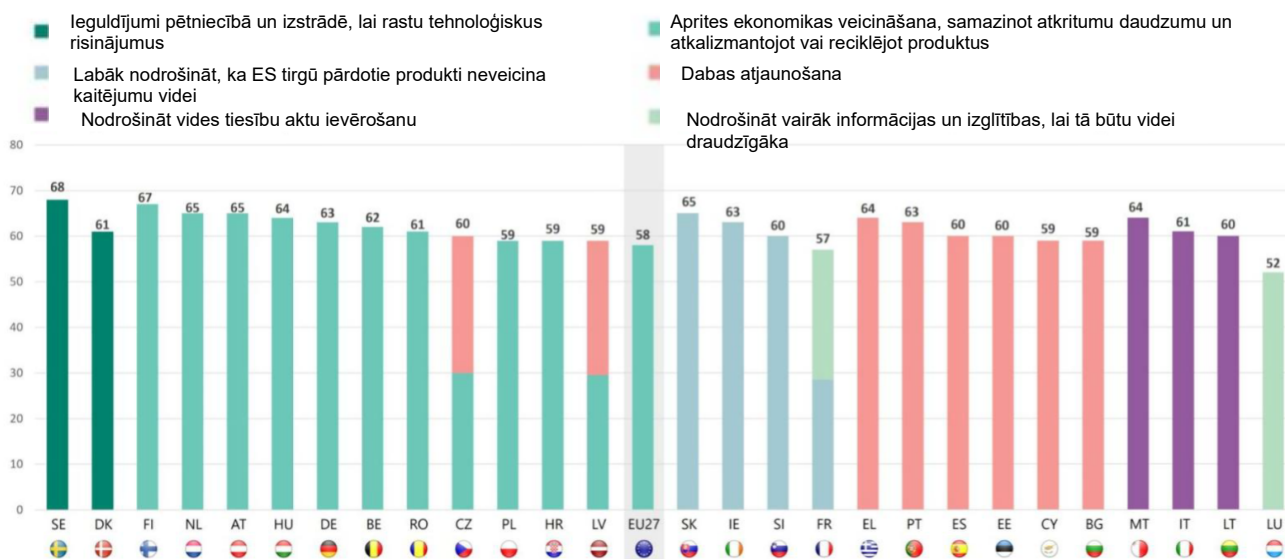
Dabas atjaunošana ieņem ceturto vietu ES līmenī, bet ieņem pirmo vietu astoņās dalībvalstīs, visvairāk Grieķijā (64 %), Portugālē (63 %), Spānijā, Igaunijā un Čehijā (visās 60 %).

Ieguldījumi pētniecībā un izstrādē, lai rastu tehnoloģiskus risinājumus vides problēmām, ir pirmajā vietā Zviedrijā (68 %) un Dānijā (61 %). Proporcija ir augsta arī Somijā (59 %), kur šis punkts ierindojas otrajā vietā. No otras puses, šā posteņa īpatsvars ir viszemākais Bulgārijā (38 %), kur šādu pieeju atbalsta mazāk nekā četri no desmit respondentiem.

arī Luksemburgā (52 %), otrajā vietā Spānijā (54 %) un trešajā vietā piecās citās dalībvalstīs. Viszemākais šā posteņa īpatsvars ir Zviedrijā (25 %) un Nīderlandē (26 %), kur nedaudz vairāk par ceturto daļu respondentu atbalsta šo nostāju.

Pārējie divi punkti ir minēti retāk. Tomēr nodokļu palielināšana darbībām, kas piesārņo vidi, ieņem trešo vietu Bulgārijā (49 %) un valdības subsīdiju atcelšana darbībām, kas piesārņo vidi, ieņem trešo vietu Nīderlandē (52 %).

QB2T Kuras no turpmāk minētajām darbībām, jūsu prāt, būtu visefektīvākais veids, kā risināt vides problēmas? Vispirms? Otrkārt? Treškārt? Ceturtkārt? (ES27) (%)

Videi draudzīgākas informācijas un izglītības nodrošināšana pirmajā vietā ierindojas Francijā (57 %), kur tai ir tāda pati nostāja, labāk nodrošinot, ka ES tirgū pārdotie produkti neveicina kaitējumu videi. Plašākas informācijas un izglītības nodrošināšana ir pirmajā vietā

Eiropas Komisijas speciālraportu Nr. 550 "Vide"

Sociāldemogrāfisko datu analīze liecina, ka konstatējumi dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās kopumā ir konsekventi, lai gan attiecībā uz dažiem elementiem ir dažas nelielas atšķirības.

40–54 gadus veci jaunieši biežāk min "aprites ekonomikas veicināšanu, samazinot atkritumu daudzumu, un produktu atkalizmantošanu vai reciklēšanu" (60 % salīdzinājumā ar 57–59 %), savukārt 15–24 gadus veci jaunieši, visticamāk, min "ieguldījumus pētniecībā un izstrādē, lai rastu tehnoloģiskus risinājumus" (51 % salīdzinājumā ar 43–49 %). Tiem, kas turpināja pilna laika izglītību līdz 20 gadu vecumam vai ilgāk (51 %), un studentiem (52 %), arī ir lielāka iespēja to teikt.

Turpretī tie, kas priekšlaicīgi pametuši pilna laika izglītību, kā visefektīvāko vides problēmu risināšanas veidu biežāk min "nodrošināt vairāk informācijas un izglītības, lai tā būtu videi draudzīgāka" (47 % salīdzinājumā ar 41 %–44 %) un "atjaunot dabu" (55 % salīdzinājumā ar 51 %–53 %). Mājokļu īpašnieki (50 %) un tie, kuriem lielākoties ir grūtības samaksāt rēķinus (50 %), biežāk min arī "vairāk informācijas un izglītības, lai būtu videi draudzīgāki".

Respondenti, kas dzīvo lauku apvidos vai mazās/vidējās pilsētās (abās 57 %), retāk min "Aprite ekonomikas veicināšanu, samazinot atkritumu daudzumu, un produktu atkalizmantošanu vai reciklēšanu" salīdzinājumā ar respondentiem, kas dzīvo lielās pilsētās (62 %).

QB2T Kuras no turpmāk minētajām darbībām, jūsuprāt, būtu visefektīvākais veids, kā risināt vides problēmas? Vāciet atbildi? Otrkārt? Treškārt? Ceturtkārt? (% - ES)								
	Aprite ekonomikas veicināšana, samazinot atkritumu daudzumu un atkalizmantojot vai reciklējot produktus	Labāk nodrošināt, ka ES tirgū pārdotie produkti neveicina kaitējumu videi	Nodrošināt vides tiesību aktu ieviešanu	Dabas atjaunošana	Ieguldījumi pētniecībā un izstrādē, lai rastu tehnoloģiskus risinājumus	Nodrošināt vairāk informācijas un izglītības, lai tā būtu videi draudzīgāka	Nodokļu palielināšana darbībām, kas piesārņo vidi	Valdības subsīdiju atcelšana darbībām, kas piesārņo vidi
ES-27	58	55	52	49	46	43	42	41
Dzimums								
Cilvēks	59	55	52	48	48	43	41	42
Sieviete	58	56	53	49	45	44	43	39
Vecums								
15-24	57	52	54	52	51	45	39	36
25-39	59	54	52	49	49	43	43	43
40-54	60	57	51	48	47	43	43	42
55+	58	56	53	48	43	43	41	40
Izglītība (beigās)								
15-	54	56	55	54	38	47	39	36
16-19	59	55	53	50	45	44	42	40
20+	61	55	51	45	51	41	43	44
Joprojām mācās	57	55	53	50	52	43	41	38
Sociāli profesionālā kategorija								
Pašnodarbināta persona	61	52	51	47	46	43	44	43
Vadītāji	57	56	53	45	54	43	44	43
citādas baltās apkakles	60	56	52	46	50	42	43	42
Fiziska darba strādnieki	61	56	50	50	45	44	41	41
Mājas cilvēki	53	52	54	55	41	50	42	36
Bezdarbnieks	52	54	52	51	45	49	41	38
Pensionārs	58	56	55	48	42	42	41	40
Studenti	56	54	54	51	52	43	42	38
Grūtības apmaksāt rēķinus								
Lielāko daļu laika	55	57	49	51	36	50	36	45
Laiku pa laikam	58	56	52	48	45	45	43	42
Gandrīz nekad / nekad	59	55	53	48	43	42	42	40
Apsveriet piederību								
Darba klase	56	54	53	52	43	45	41	38
Apakšējā vidusšķira	57	54	53	53	42	44	42	40
Vidusšķira	61	57	52	47	48	43	42	41
Augstākā vidusšķira	59	55	52	40	56	41	45	45
Augstākā klase	62	50	54	44	59	41	47	39
Subjektīvā urbanizācija								
Lauku ciemats	57	54	52	51	45	44	39	39
Maza/vidēja izmēra pilsēta	57	55	54	47	46	44	43	42
Lielpilsēta	62	57	51	48	49	43	43	40

II Attieksme pret vides politiku un tiesību aktiem

Šajā nodaļā galvenā uzmanība pievērsta ES lomai vides aizsardzībā. Respondentiem tika jautāts par ES lomu vides tiesību aktu izstrādē un palīdzības sniegšanā valstīm, kas nav ES dalībvalstis. Pēc tam analizē pievēršas ES prioritātēm dabas aizsardzības jomā, sabiedriskajai domai par finansējumu pārejai uz zaļāku ekonomiku un tam, kurš ir atbildīgs par piesārņojuma novēršanu.

"nezina", samazinājās par diviem procentpunktiem (līdz 3 %).

Kopš 2019. gada ir nedaudz samazinājies to personu īpatsvars, kuras ir panākušas "pilnīgu vienošanos", ka ES būtu jāpalīdz trešām valstīm uzlabot to vides standartus (-1 procentpunkts), un vienlaikus ir krasāk palielinājies to personu īpatsvars, kuras nepiekrīt (+3 procentpunkti).

1. ES loma vides politikas veidošanā

Tiek pausts stingrs atbalsts ES tiesību aktu lomai vides aizsardzībā.

Respondentiem tika jautāts, cik lielā mērā viņi piekrīt vai nepiekrīt diviem apgalvojumiem par vides tiesību aktiem ES.⁷

Vairāk nekā četri no pieciem respondentiem (84 %, +1 procentpunkts kopš 2019. gada) piekrīt, ka ES vides tiesību akti ir nepieciešami vides aizsardzībai viņu valstī, tostarp 42 % respondentu "pilnībā piekrīt" (-3) un 42 % (+4) piekrīt. No otras puses, 13 % (+1) nepiekrīt apgalvojumam, tostarp 3 %, kuri "pilnībā nepiekrīt" (-1), un 10 % (+2), kuri "nepiekrīt".

Nedaudz mazāka daļa (80 %, -1 procentpunkts kopš 2019. gada) piekrīt, ka ES būtu jāpalīdz trešām valstīm uzlabot to vides standartus, tostarp 36 %, kas "pilnībā piekrīt" (-7), un 44 % (+6), kas "cenšas piekrist". No otras puses, 17 % (+3) nepiekrīt šim apgalvojumam, tostarp 5 %, kuri "pilnībā nepiekrīt", un 12 % (+3), kuri "nepiekrīt".

Kopš pēdējās aptaujas 2019. gadā izmaiņas ir bijušas ļoti nelielas. To respondentu īpatsvars, kuri "piekrīt", ka ES vides tiesību akti ir nepieciešami vides aizsardzībai, palielinājās par vienu procentpunktu, savukārt to respondentu īpatsvars, kuri iebilda pret šo ideju, nedaudz palielinājās (+1). Vienlaikus to respondentu īpatsvars, kuri

QB3. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no 1112 turpmākajiem apgalvojumiem. (ES27) (%)

ES vides tiesību akti ir vajadzīgi, lai aizsargātu vidi (MŪSU VALSTĪ)

ES būtu jāpalīdz ārpusvalstīs uzlabot savus vides standartus

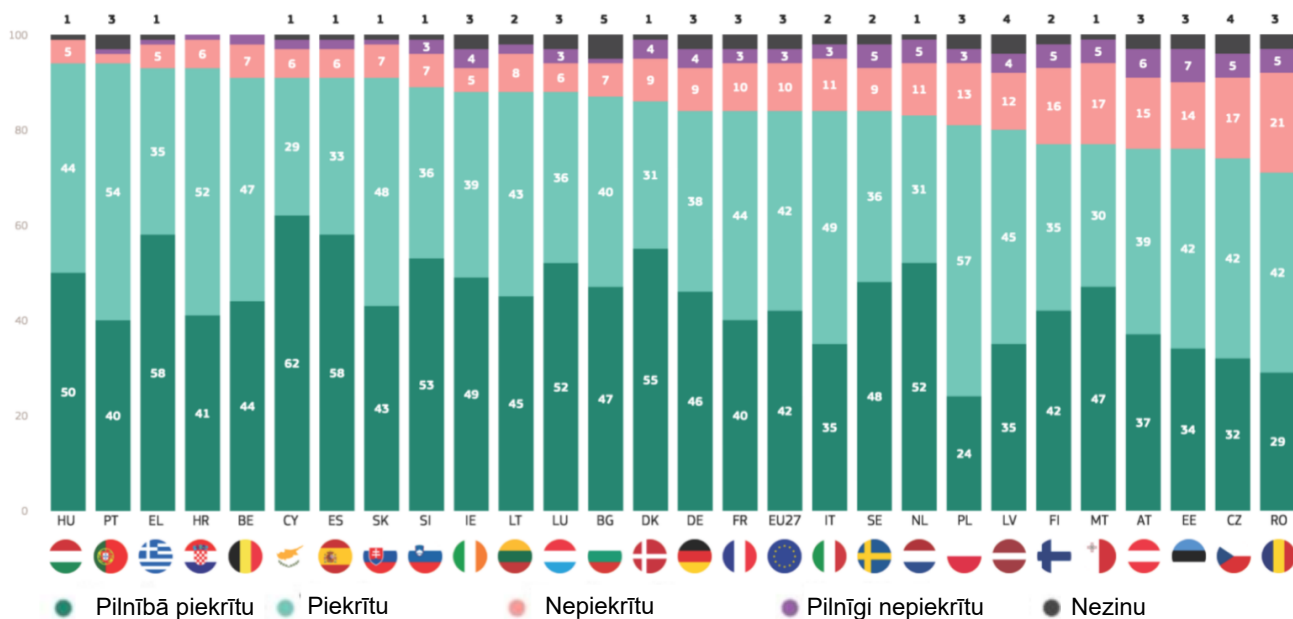
● Pilnībā piekrītu ● Piekrītu ● Nepiekrītu ● Pilnīgi nepiekrītu ● Nezinu

⁷ QB3. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: 1. ES vides tiesību akti ir nepieciešami vides aizsardzībai (MŪSU VALSTĪ); 2. ES būtu jāpalīdz valstīm, kas nav ES dalībvalstis, uzlabot to vides standartus.

Visās 27 dalībvalstīs vairāk nekā septiņi no desmit respondentiem piekrīt apgalvojumam, ka ES vides tiesību akti ir vajadzīgi, lai aizsargātu vidi viņu valstī. To respondentu īpatsvars, kuri piekrīt augstākajam⁸ rādītājam (94 %) Ungārijā un Portugālē, nedaudz pārsniedz septiņus no desmit respondentiem Rumānijā (71 %) un Čehijā (74 %). Respondenti Kiprā (62 %), Grieķijā un Spānijā (katrs 58 %), visticamāk, "pilnībā piekrīt" apgalvojumam, savukārt to respondentu īpatsvars, kuri parasti nepiekrīt šai idejai, ir vislielākais Rumānijā (21 %), Čehijā un Maltā (17 %). Domstarpību līmenis kopumā ir proporcionāls vienošanās līmenim, visaugstākais Rumānijā (26 %) un viszemākais Portugālē un Ungārijā (attiecīgi 3 % un 5 %).

Kopš iepriekšējās aptaujas 2019. gadā to respondentu īpatsvars, kuri piekrīt apgalvojumam, ir palielinājies 10 dalībvalstīs, visvairāk Horvātijā (93 %, +7) un Ungārijā (94 %, +5), savukārt Spānijā, Slovākijā (katrā 91 %) un Bulgārijā (87 %) tas nav mainījies. Turpretī proporcijas samazinājās 14 dalībvalstīs, visvairāk Rumānijā (71 %, -7) un Maltā (77 %, -6).

QB3.1. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem:- ES vides tiesību akti ir vajadzīgi, lai aizsargātu vidi (MŪSU VALSTĪ) (%)

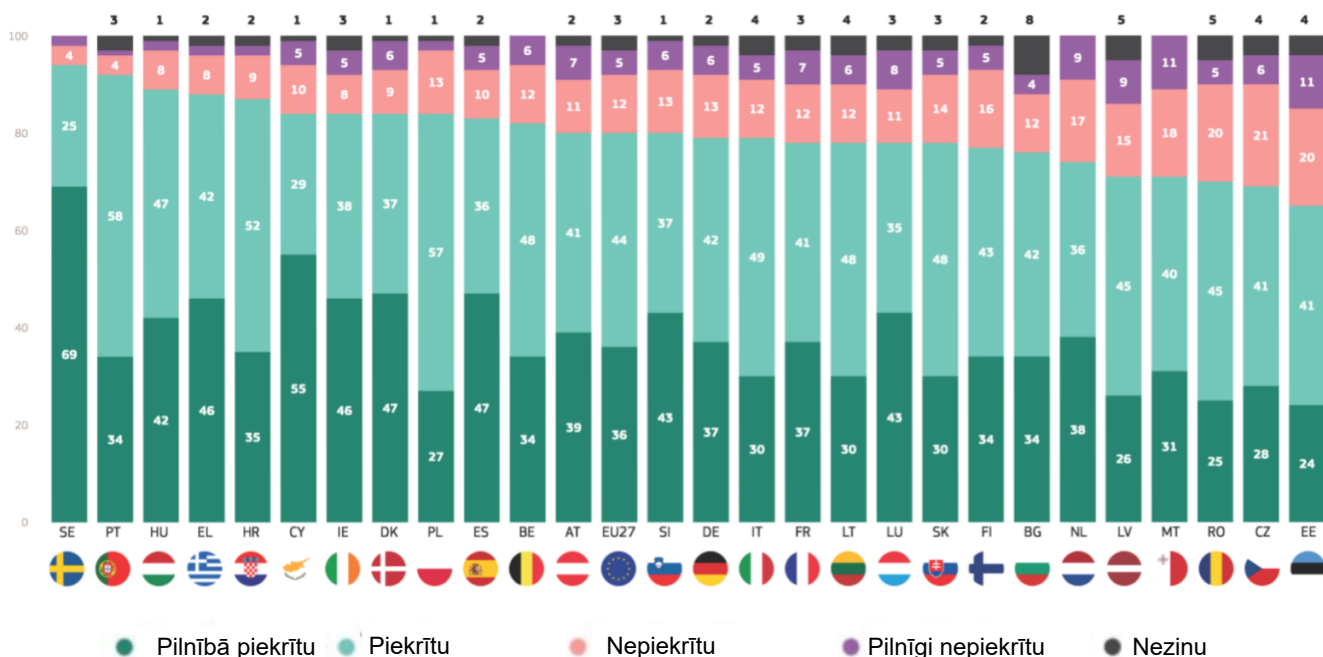

8 Vienošanās līmenis ir "pilnīgi vienoties" un "plāno vienoties" summa.

Visās 27 dalībvalstīs vairāk nekā seši no desmit respondentiem piekrīt apgalvojumam, ka ES būtu jāpalīdz trešām valstīm uzlabot to vides standartus. Piekritēju īpatsvars⁹ svārstās no 94 % Zviedrijā un 92 % Portugālē līdz 65 % Igaunijā un 69 % Čehijā. Respondenti Zviedrijā (69 %) un Kiprā (55 %) visdrīzāk "pilnībā piekrīt" šim apgalvojumam, savukārt to respondentu īpatsvars, kuri parasti iebilst pret šo ideju, ir vislielākais Čehijā (21 %), Rumānijā un Igaunijā (katrs 20 %).

Kopš iepriekšējās aptaujas 2019. gadā to respondentu īpatsvars, kuri piekrīt apgalvojumam, ir palielinājies 10 dalībvalstīs, jo īpaši četrās dalībvalstīs, proti, Itālijā (79 %, +5), Horvātijā (87 %, +4), Beļģijā (82 %, +3) un Spānijā (83 %, +1). Citās piecās dalībvalstīs īpatsvars saglabājās nemainīgs, savukārt 18 dalībvalstīs tas samazinājās, visvairāk Kiprā (84 %, -9).

QB3.2. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem:-ES būtu jāpalīdz ārpusvienības valstīm uzlabot savus vides standartus (%)

9 Vienošanās līmenis ir "pilnīgi vienoties" un "plāno vienoties" summa.

Sociāldemogrāfisko datu analīze parāda šādus modeļus:

Jaunākie respondenti nedaudz biežāk nekā vecāki respondenti piekrīt abiem apgalvojumiem. Vienošanās par to, ka ES vides tiesību akti ir nepieciešami vides aizsardzībai attiecīgajā valstī, svārstās no 87 % vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem līdz 83 % vecuma grupā no 55 gadiem, savukārt līdzīgs diapazons ir vērojams proporcijā, kas piekrīt, ka ES būtu jāpalīdz trešām valstīm uzlabot to vides standartus (no 84 % vecuma grupā no 15 līdz 24 gadiem līdz 78 % vecuma grupā no 55 gadiem).

Visdrīzāk, ka labāk izglītoti cilvēki piekrīt abiem apgalvojumiem. Vislielākā atšķirība ir attiecībā uz proporciju, kas piekrīt, ka ES būtu jāpalīdz trešām valstīm uzlabot to vides standartus (82 % cilvēku, kuri pametuši izglītību vecumā no 20 gadiem, salīdzinājumā ar 78 % cilvēku, kuri pametuši skolu vecumā līdz 15 gadiem).

Respondenti, kuriem lielākoties ir grūtības samaksāt rēķinus, retāk piekrīt, ka ES būtu jāpalīdz trešām valstīm uzlabot to vides standartus (74 % salīdzinājumā ar 82 % to, kuriem grūtības ir reti vai nekad nav bijušas). Otram apgalvojumam ir mazāka atšķirība, lai gan modelis paliek nemainīgs.

Cilvēki, kas dzīvo lielā pilsētā, visdrīzāk piekrīt abiem apgalvojumiem; piemēram, 87 % piekrīt, ka ES vides tiesību akti ir nepieciešami vides aizsardzībai viņu valstī, salīdzinot ar 81 %, kas dzīvo lauku ciematā, un 82 %, kas dzīvo mazā vai vidēja lieluma pilsētā.

Cilvēki, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, drīzāk piekrīt šiem apgalvojumiem. Piemēram, 92 % no tiem, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, piekrīt apgalvojumam, ka ES vides tiesību akti ir nepieciešami, lai aizsargātu vidi viņu valstī, salīdzinot ar 64 % no tiem, kuriem ir negatīvs priekšstats par ES.

QB3.1. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem. ES vides tiesību akti ir vajadzīgi, lai aizsargātu vidi (MŪSU VALSTĪ) (% - ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	84	13	3
Dzimums			
Cilvēks	84	14	2
Sieviete	85	12	3
Vecums			
15-24	87	11	2
25-39	85	13	2
40-54	85	13	2
55+	83	14	3
Izglītība (beigās)			
15-	84	12	4
16-19	84	14	2
20+	86	12	2
Joprojām mācās	90	7	3
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	82	14	4
Laiku pa laikam	82	16	2
Gandrīz nekad / nekad	86	12	2
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku ciemats	82	15	3
Maza/vidēja izmēra pilsēta	85	13	2
Lielpilsēta	87	11	2

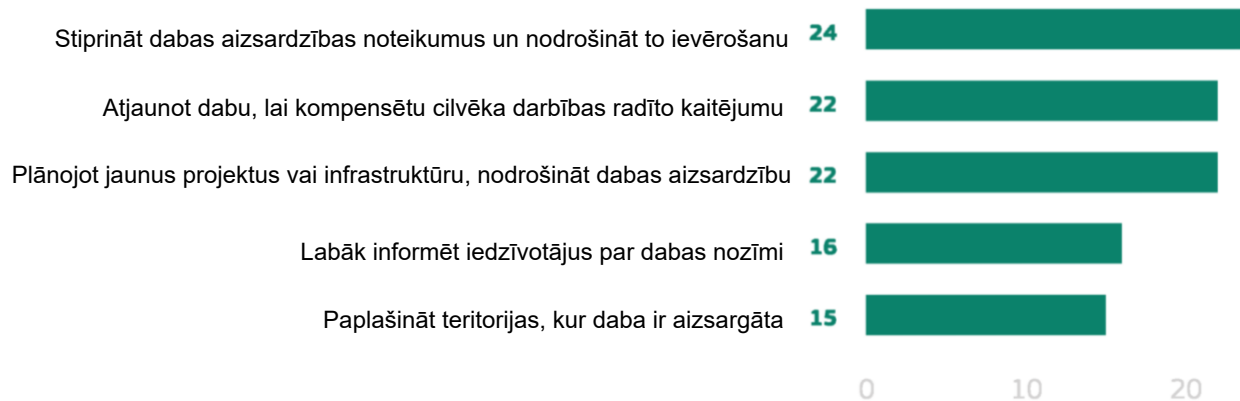
ES tēls			
Pozitīvs	92	7	1
Neitrāls	83	14	3
Negatīvs	64	32	4
QB3.2. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem. ES būtu jāpalīdz valstīm, kas nav ES dalībvalstis, uzlabot savus vides standartus (% - ES)			
	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	80	17	3
Dzimums			
Cilvēks	80	18	2
Sieviete	80	17	3
Vecums			
15-24	84	14	2
25-39	81	17	2
40-54	80	18	2
55+	78	19	3
Izglītība (beigās)			
15-	78	16	6
16-19	78	19	3
20+	82	17	1
Joprojām mācās	88	10	2
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	74	20	6
Laiku pa laikam	78	20	2
Gandrīz nekad / nekad	82	16	2
Subjektīvā urbanizācija			
Lauku ciemats	77	20	3
Maza/vidēja izmēra pilsēta	79	19	2
Lielpilsēta	84	14	2
ES tēls			
Pozitīvs	88	11	1
Neitrāls	78	19	3
Negatīvs	58	37	5

2. Piemērs: ES prioritātes dabas aizsardzībā

Dabas atjaunošana, lai kompensētu cilvēka darbību radīto kaitējumu, un dabas aizsardzības nodrošināšana, plānojot jaunus projektus vai infrastruktūru, tiek uzskatīta par ES prioritāti dabas aizsardzībā.

Atbildot uz jautājumu, kāda galvenā darbība ES būtu jānosaka par prioritāti dabas aizsardzībai, visvairāk izvēlēta darbība bija dabas aizsardzības noteikumu stiprināšana un to ievērošanas nodrošināšana (24 %). Tam ļoti cieši seko dabas atjaunošana un dabas aizsardzības nodrošināšana, plānojot jaunus projektus vai infrastruktūru (abos gadījumos 22 %). Nedaudz atpaliek iedzīvotāju labāka informēšana par dabas nozīmi (16 %) un dabas aizsardzības teritoriju paplašināšana (15 %).

QB13a. Kuras no turpmāk minētajām darbībām ES būtu jānosaka par prioritārām dabas aizsardzībai? Vispirms? (ES27) (%)

Atbildot uz jautājumu par darbībām, kas ES būtu jānosaka par prioritārām dabas aizsardzībai,¹⁰ pirmajā vietā ir divi pasākumi. 45 % respondentu minēja "atjaunot dabu, lai kompensētu cilvēka darbību radīto kaitējumu", un līdzīgs 45 % respondentu norādīja, ka, plānojot jaunus projektus vai infrastruktūru, ir jānodrošina dabas aizsardzība.

Nedaudz mazāka daļa respondentu uzskata, ka ES būtu jāstiprina dabas aizsardzības noteikumi un jānodrošina to ievērošana. 31 % vēlas, lai ES "paplašinātu teritorijas, kurās daba ir aizsargāta", un 30 % vēlas, lai ES "labāk informētu iedzīvotājus par dabas nozīmi".

Atjaunot dabu, lai kompensētu cilvēka darbību radīto kaitējumu, ir saraksta augšgalā ES līmenī un ierindojas pirmajā vai kopīgajā vietā — pirmajā vietā 12 dalībvalstīs, visvairāk Vācijā un Bulgārijā (katrā 55 %). Šis postenis ieņem otro vai trešo vietu pārējās dalībvalstīs, izņemot Luksemburgu (39 %), kur tas ierindojās ceturtajā vietā.

Deviņās dalībvalstīs, tostarp Zviedrijā (63 %) un Maltā (60 %), kur vismaz seši no desmit respondentiem to uzskata par prioritāti, nodrošinot, ka, plānojot jaunas norises vai

līmenī. Šī pozīcija ieņem otro vai trešo vietu atlikušajās 18 dalībvalstīs.

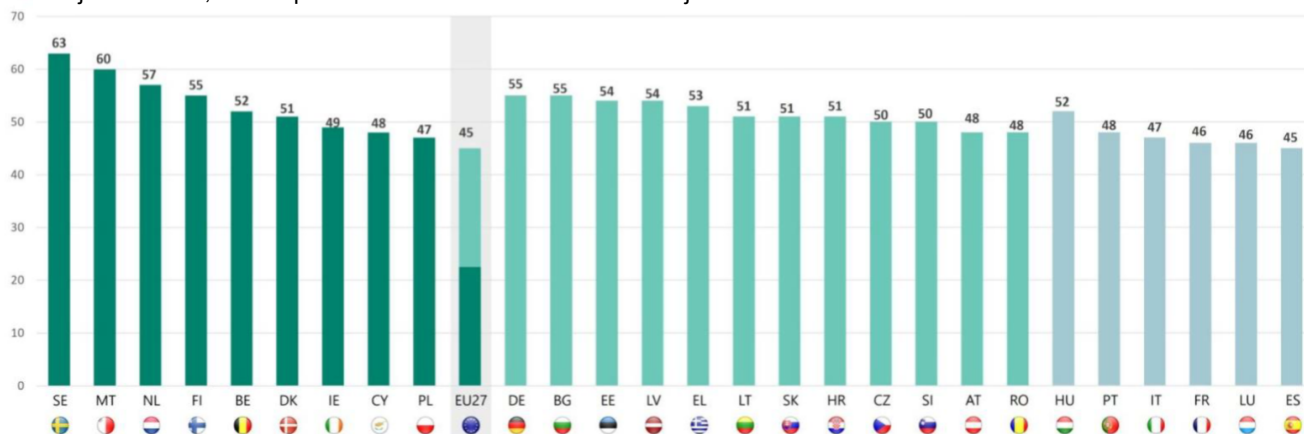
Stiprināt dabas aizsardzības noteikumus un nodrošināt, ka tie tiek ievēroti, ir otrajā vietā ES līmenī, bet pirmajā vietā sešās dalībvalstīs, tostarp visvairāk Ungārijā (52 %) un Portugālē (48 %). Proporcija ir augsta arī Zviedrijā (55 %), Nīderlandē un Somijā (katrā 51 %), kur šis apgalvojums ierindojas otrajā vietā. Paplašināt teritorijas, kurās daba ir aizsargāta, ieņem trešo vietu ES līmenī — otro vietu Rumānijā (38 %), kā arī trešo vietu Kiprā (36 %), pastiprinot dabas aizsardzības noteikumus un nodrošinot to ievērošanu, un Čehijā (28 %). Šis vienums nav ierindots pirmajā trijniekā nevienā citā valstī. Labāk informēt iedzīvotājus par dabas nozīmi otrajā vietā Īrijā (40 %) un Rumānijā (38 %) kopā ar diviem citiem jautājumiem, proti, "paplašināt teritorijas, kurās daba ir aizsargāta" un "stiprināt dabas aizsardzības noteikumus un nodrošināt to ievērošanu". Skalas otrā galā ir Zviedrija, kur šo rādītāju min mazāk nekā piektā daļa respondentu (18 %).

QB13T Kuras no turpmāk minētajām darbībām ES būtu jānosaka par prioritārām dabas aizsardzībai? Vispirms? Un tad? (ES27) (%)

QB13T Kuras no turpmāk minētajām darbībām ES būtu jānosaka par prioritārām dabas aizsardzībai? Vispirms? Un tad? (% - visbiežāk minētā atbilde pa valstīm)

- Plānojot jaunus projektus vai infrastruktūru, nodrošināt dabas aizsardzību
- Stiprināt dabas aizsardzības noteikumus un nodrošināt to ievērošanu
- Atjaunot dabu, lai kompensētu cilvēka darbības radīto kaitējumu

infrastruktūru, daba tiek aizsargāta pirmajā vietā ES

10 QB13. Kuras no turpmāk minētajām darbībām ES būtu jānosaka par prioritārām dabas aizsardzībai? Vispirms? Un tad?

Sociāldemogrāfisko datu analīze liecina, ka konstatējumi dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās kopumā ir konsekventi, lai gan attiecībā uz dažiem elementiem ir dažas nelielas atšķirības.

Tie, kuri visilgāk ir mācījušies pilna laika izglītībā, visbiežāk min "pastiprināt dabas aizsardzības noteikumus un nodrošināt to ievērošanu" (47 % salīdzinājumā ar 41 %–43 %) un "nodrošināt, ka daba tiek aizsargāta, plānojot jaunus projektus vai infrastruktūru" (49 % salīdzinājumā ar 41 %–43 %). Tas pats attiecas uz vadītājiem (attiecīgi 51 % un 49 %) un tiem, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES (abi 47 %).

Savukārt tie, kuriem ir negatīvs priekšstats par ES, biežāk min "dabas atjaunošanu, lai kompensētu cilvēka darbību radīto kaitējumu" (49 % salīdzinājumā ar 45 %) un "dabas aizsardzības teritoriju paplašināšanu" (34 %, 29 % un 32 %).

QB13T Kuras no turpmāk minētajām darbībām ES būtu jānosaka par prioritārām dabas aizsardzībai? Vispirms? Un tad? (%)

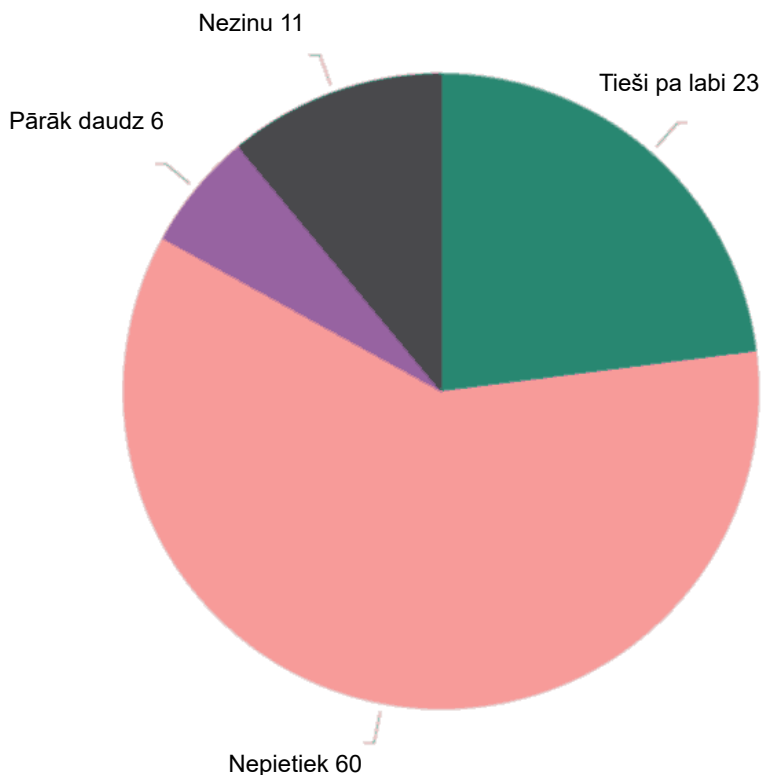
	Atjaunot dabu, lai kompensētu cilvēka darbības radīto kaitējumu	Plānojot jaunus projektus vai infrastruktūru, nodrošināt dabas aizsardzību	Stiprināt dabas aizsardzības noteikumus un nodrošināt to ievērošanu	Paplašināt teritorijas, kurās ir aizsargāta daba	Labāk informēt iedzīvotājus par dabas importance
ES-27	45	45	44	31	30
Dzimums					
Cilvēks	45	45	46	30	31
Sieviete	46	45	43	32	30
Vecums					
15-24	43	44	47	33	31
25-39	46	46	44	31	30
40-54	46	45	45	31	30
55+	46	44	43	30	31
Izglītība (beigās)					
15-	45	41	41	31	34
16-19	47	43	43	31	32
20+	45	49	47	30	27
Joprojām mācās	42	46	48	33	29
Sociāli profesionālā kategorija					
Pašnodarbināta persona	43	45	44	32	32
Vadītāji	43	49	51	28	28
citādas baltās apkakles	47	48	45	30	28
Fiziska darba strādnieki	49	43	44	31	30
Mājas cilvēki	44	40	37	36	36
Bezdarbnieks	45	37	39	35	38
Pensionārs	45	44	43	30	31
Studenti	41	47	47	33	29
Grūtības apmaksāt rēķinus					
Lielāko daļu laika	44	47	42	29	30
Laiku pa laikam	47	43	43	32	32
Gandrīz nekad / nekad	45	46	45	30	30
ES tēls					
Pozitīvs	45	47	47	29	30
Neitrāls	45	44	43	32	31
Negatīvs	49	41	37	34	30

3. Piemērs: Publiskais finansējums, lai atbalstītu pāreju uz zaļāku ekonomiku

Seši no desmit eiropiešiem uzskata, ka publiskā finansējuma apjoms, lai atbalstītu pāreju uz zaļāku ekonomiku, viņu valstī nav pietiekams.

Atbildot uz jautājumu, vai publiskais finansējums, kas paredzēts, lai atbalstītu pāreju uz zaļāku ekonomiku, ir "pietiekams", "taisnīgs" vai "pārāk liels", 60 % respondentu uzskata, ka publiskā finansējuma apjoms, kas paredzēts, lai atbalstītu pāreju uz zaļāku ekonomiku, viņu valstī nav pietiekams. Tikai nedaudz vairāk kā viena piektdaļa (23 %) apgalvo, ka publiskais finansējums ir taisnīgs, un 6 % apgalvo, ka tas ir pārāk liels. Jāatzīmē, ka vairāk nekā viens no desmit respondentiem atbildēja "nezinu" vai nesniedza atbildi uz šo jautājumu.

QB5. Vai uzskatāt, ka publiskā finansējuma apjoms, kas paredzēts, lai atbalstītu pāreju uz zaļāku ekonomiku (MŪSU VALSTĪ), ir...? (ES27) (%)

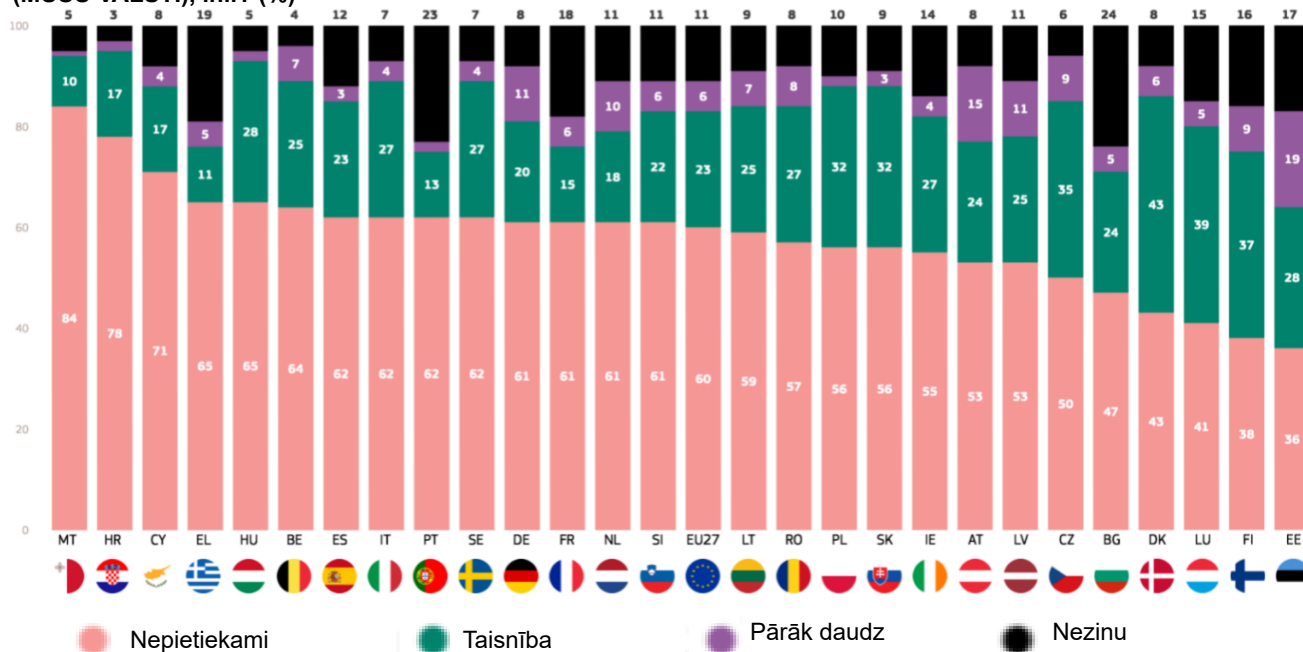

11 QB5. Vai uzskatāt, ka publiskā finansējuma apjoms, kas paredzēts, lai atbalstītu pāreju uz zaļāku ekonomiku (MŪSU VALSTĪ), ir...?

26 dalībvalstīs lielākā daļa respondentu uzskata, ka publiskā finansējuma apjoms, kas paredzēts, lai atbalstītu pāreju uz zaļāku ekonomiku viņu valstī, nav pietiekams. Tomēr proporcijas dažādās dalībvalstīs ir ļoti atšķirīgas.

Vislielākais to respondentu īpatsvars, kuri uzskata, ka finansējums nav pietiekams, ir Maltā (84 %), Horvātijā (74 %) un Kiprā (71 %), savukārt viszemākais to respondentu īpatsvars, kuriem ir šāds viedoklis, ir Igaunijā (36 %) un Somijā (38 %). Dānijā sabiedrības viedoklis ir vienmērīgi sadalīts (43 % "nepietiekami" salīdzinājumā ar 43 % "taisnīgi pareizi" un 6 % "pārāk daudz").

QB5. Vai uzskatāt, ka publiskā finansējuma apjoms, kas paredzēts, lai atbalstītu pāreju uz zaļāku ekonomiku (MŪSU VALSTĪ), ir...? (%)

To respondentu īpatsvars, kuri uzskata, ka publiskā finansējuma apjoms, kas paredzēts, lai atbalstītu pāreju uz zaļāku ekonomiku viņu valstī, ir taisnīgs, svārstās no 43 % Dānijā un 39 % Luksemburgā līdz aptuveni vienam no desmit respondentiem Maltā (10 %) un Grieķijā (11 %), kur šis īpatsvars ir viszemākais. Sešās dalībvalstīs šis īpatsvars pārsniedz trīsdesmit procentus.

Salīdzinoši nedaudzī respondenti uzskata, ka publiskā finansējuma apjoms, kas paredzēts, lai atbalstītu pāreju uz zaļāku ekonomiku viņu valstī, ir pārāk liels, un lielākais šo respondentu īpatsvars ir Igaunijā (19 %), Austrijā (15 %), Vācijā un Latvijā (11 %), kur vairāk nekā desmitā daļa respondentu uzskatīja, ka tas tā ir.

Jāatzīmē, ka 14 dalībvalstīs vismaz viena desmitā daļa respondentu apgalvo, ka nezina vai nesniedz atbildi. Vislielākais šo respondentu īpatsvars ir Bulgārijā (24 %) un Portugālē (23 %), kur tie veido vairāk nekā piekto daļu no respondentiem.

Sociāldemogrāfisko datu analīze liecina, ka konstatējumi dažādās sociāli demogrāfiskajās grupās kopumā ir konsekventi. Tomēr respondenti, kuri turpināja pilna laika izglītību līdz 20 gadu vecumam vai ilgāk, biežāk uzskata, ka publiskais finansējums, lai atbalstītu pāreju uz zaļāku ekonomiku savā valstī, ir pārāk mazs (62 %) nekā tie, kuri izglītību pabeidza agrāk (53 %–60 %). Tas pats attiecas uz vadītājiem (66 % salīdzinājumā ar 54 %–62 %) un tiem, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES (62 %), salīdzinājumā ar tiem, kuriem ir negatīvs priekšstats (55 %).

QB5 Vai uzskatāt, ka publiskā finansējuma apjoms, kas paredzēts, lai atbalstītu pāreju uz zaļāku ekonomiku (MŪSU VALSTĪ), ir...? (% - ES)

	Taisnība	Nepietiekami	Pārāk daudz	Nezinu
ES-27	23	60	6	11
Dzimums				
Cilvēks	25	58	7	10
Sieviete	22	61	5	12
Vecums				
15-24	23	61	5	11
25-39	24	61	6	9
40-54	25	61	7	7
55+	21	58	7	14
Izglītība (beigās)				
15-	22	53	6	19
16-19	23	60	7	10
20+	23	62	7	8
Joprojām mācās	26	62	2	10
Sociāli profesionālā kategorija				
Pašnodarbināta persona	24	59	8	9
Vadītāji	23	66	5	6
citādas baltās apkakles	26	61	5	8
Fiziska darba strādnieki	24	59	7	10
Mājas cilvēki	20	58	7	15
Bezdarbnieks	20	54	9	17
Pensionārs	21	58	6	15
Studenti	24	62	4	10
Grūtības apmaksāt rēķinus				
Lielāko daļu laika	16	61	7	16
Laiku pa laikam	22	60	8	10
Gandrīz nekad / nekad	25	59	5	11
ES tēls				
Pozitīvs	26	62	3	9
Neitrāls	22	60	6	12
Negatīvs	16	55	16	13

4. Piemērs: Atbildība par piesārņojuma attīrīšanu

Vairāk nekā deviņi no desmit eiropiešiem uzskata, ka uzņēmumiem būtu jāsedz sava piesārņojuma attīrīšanas izmaksas.

Attiecībā uz piesārņojuma attīrīšanas izmaksām 92 % respondentu piekrīt apgalvojumam,¹² ka uzņēmumiem būtu jāsedz piesārņojuma attīrīšanas izmaksas, tostarp 59 % pilnībā piekrīt un 33 % piekrīt. 7 % nepiekrīt šim apgalvojumam, 60/o tiecas nepiekrīt un 1 % pilnīgi nepiekrīt).

Gandrīz trīs ceturtdaļas respondentu (74 %) piekrīt apgalvojumam, ka publiskajām iestādēm būtu jāsedz piesārņojuma attīrīšanas izmaksas, tostarp 30 % respondentu pilnībā piekrīt un 44 % piekrīt. No otras puses, 23 % respondentu nepiekrīt (16 % nepiekrīt un 7 % pilnīgi nepiekrīt). 3 % respondentu "nezina" vai nesniedz atbildi uz šo jautājumu.

QB4. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem par piesārņojuma attīrīšanas izmaksām (ES27) (%)

Uzņēmumiem būtu jāsedz izmaksas, kas saistītas ar piesārņojuma attīrīšanu

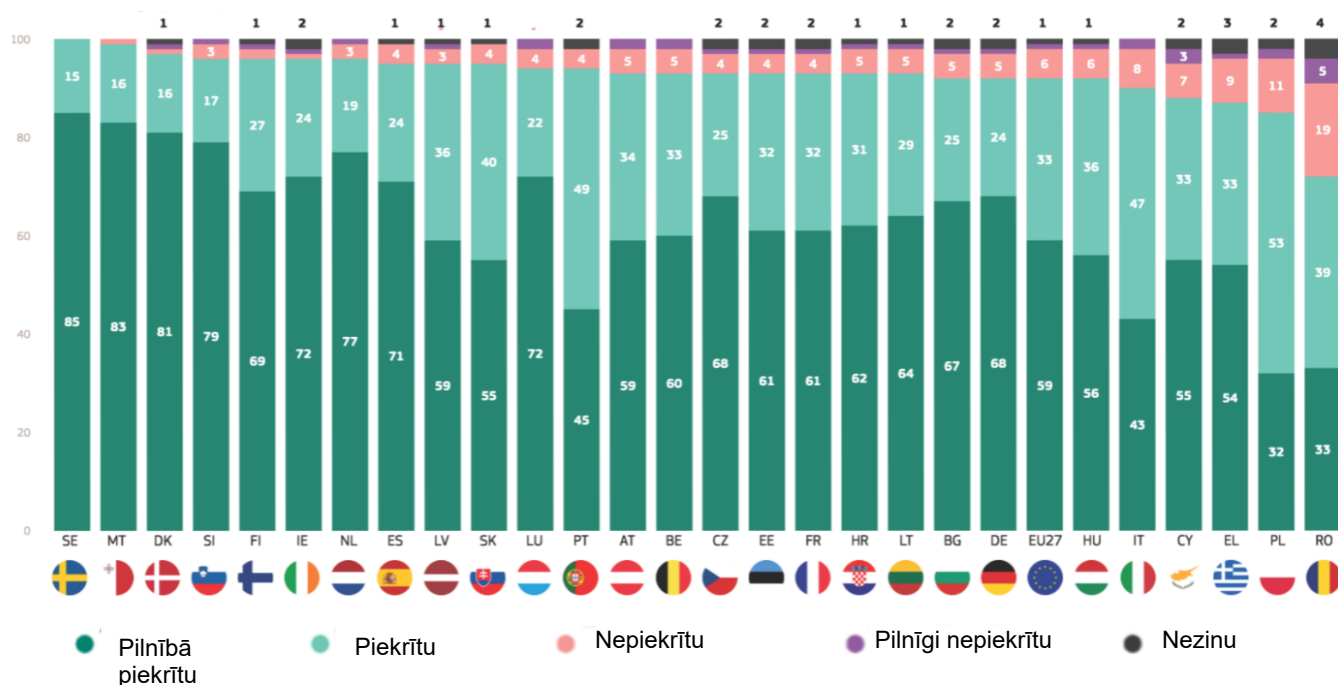
Publiskajām iestādēm būtu jāsedz piesārņojuma attīrīšanas izmaksas

¹² QB4. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem par piesārņojuma attīrīšanas izmaksām? 1. Publiskajām iestādēm būtu jāsedz piesārņojuma attīrīšanas izmaksas, 2. Uzņēmumiem būtu jāsedz izmaksas, kas saistītas ar piesārņojuma attīrīšanu

Visās 27 dalībvalstīs vairāk nekā septiņi no desmit respondentiem uzskata, ka uzņēmumiem būtu jāsedz izmaksas par piesārņojuma attīrīšanu, un šo izmaksu īpatsvars ir no 100 % Zviedrijā un 99 % Dānijā līdz 72 % Rumānijā, 85 % Polijā, 87 % Grieķijā un 88 % Kīprā.

QB4.2. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem par piesārņojuma attīrīšanas izmaksām - uzņēmumiem būtu jāsedz piesārņojuma attīrīšanas izmaksas (%)

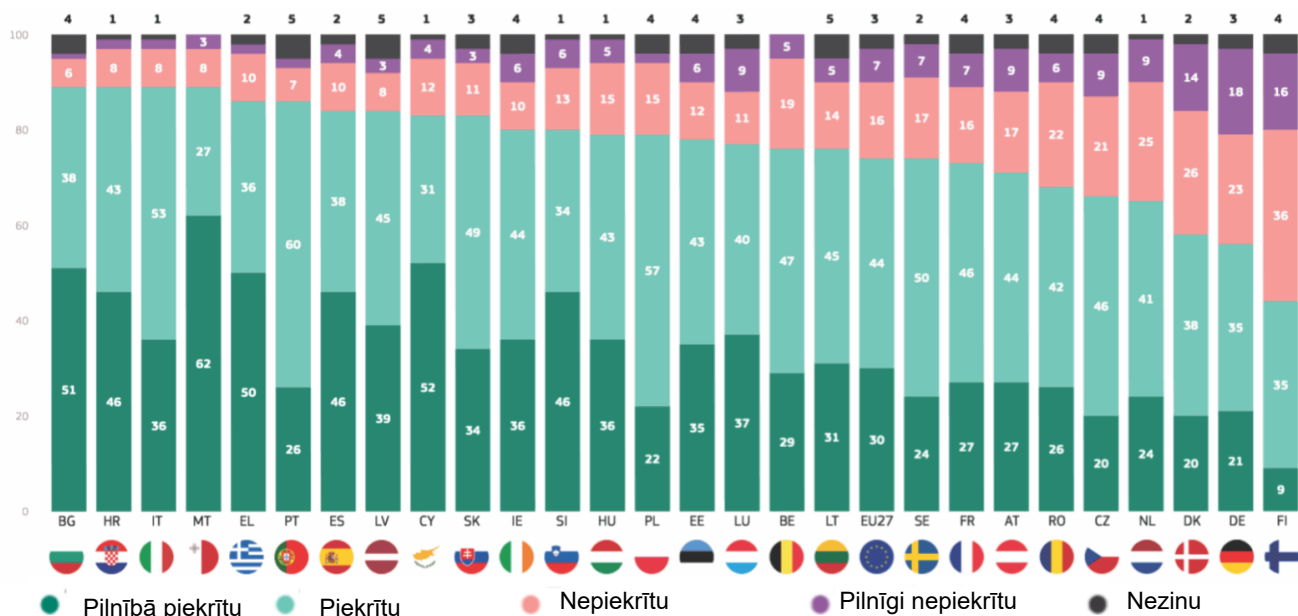

Astoņās dalībvalstīs vairāk nekā 70 % respondentu pilnībā piekrīt šai idejai, visvairāk Zviedrijā (85 %), Maltā (83 %) un Dānijā (81 %), savukārt Polijā tikai 32 % un Rumānijā 33 % pilnībā piekrīt šai idejai.

Vislielākais to respondentu īpatsvars, kuri nepiekrīt, ir Rumānijā (24 %). Vēl četrās dalībvalstīs tam nepiekrīt vismaz desmitā daļa respondentu: Polija (13 %), Grieķija, Kīpra un Itālija (katra 10 %)

26 dalībvalstīs lielākā daļa respondentu piekrīt apgalvojumam, ka publiskajām iestādēm būtu jāsedz piesārņojuma attīrīšanas izmaksas. Šajā dalībvalstu grupā proporcijas ir ļoti atšķirīgas. Augstākie rādītāji ir Bulgārijā, Horvātijā, Itālijā un Maltā (visās 89 %), bet zemākie — Vācijā (56 %) un Dānijā (58 %). Somijā šādu viedokli pauž mazākums respondentu: 44 % piekrīt, bet 52 % nepiekrīt.

QB4.1. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat turpmāk minētajiem apgalvojumiem par piesārņojuma attīrīšanu — valsts iestādēm būtu jāsedz piesārņojuma attīrīšanas izmaksas (%)

To respondentu īpatsvars, kuri pilnībā piekrīt šim apgalvojumam, ir īpaši augsts Maltā (62 %) un Kiprā (52 %), kur vairāk nekā puse respondentu tam pilnībā piekrīt.

No otras puses, vairāk nekā trešdaļa respondentu nepiekrīt šim apgalvojumam. Somijā tam nepiekrīt vairākums respondentu (52 %), 41 % Vācijas respondentu, 40 % Dānijas respondentu un 34 % Nīderlandes respondentu.

Sociāldemogrāfisko datu analīze liecina, ka:

Jaunākie respondenti biežāk uzskata, ka valsts iestādēm būtu jāsedz piesārņojuma attīrīšanas izmaksas (80 %) salīdzinājumā ar citām vecuma grupām (70 %-76 %). Skolēni (78 %) un mājsaimnieces (76 %) arī biežāk tā saka nekā citas profesiju grupas. Tas pats attiecas uz tiem, kas dzīvo lielās pilsētās (78 %), jo īpaši salīdzinājumā ar tiem, kas dzīvo lauku ciematos (71 %). Visbeidzot, tam piekrīt arī tie, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES (77 %), nevis tie, kuriem ir negatīvs priekšstats (67 %).

Atbildes modeļi ir vēl konsekventāki, kad runa ir par uzņēmumu atbildību. Vislielākās atšķirības ir starp respondentiem, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, un tiem, kuriem tā nav. 95 % no pirmajiem uzskata, ka uzņēmumiem būtu jāmaksā par piesārņojuma attīrīšanu, savukārt tikai 87 % no tiem, kuriem ir negatīvs priekšstats, to dara.

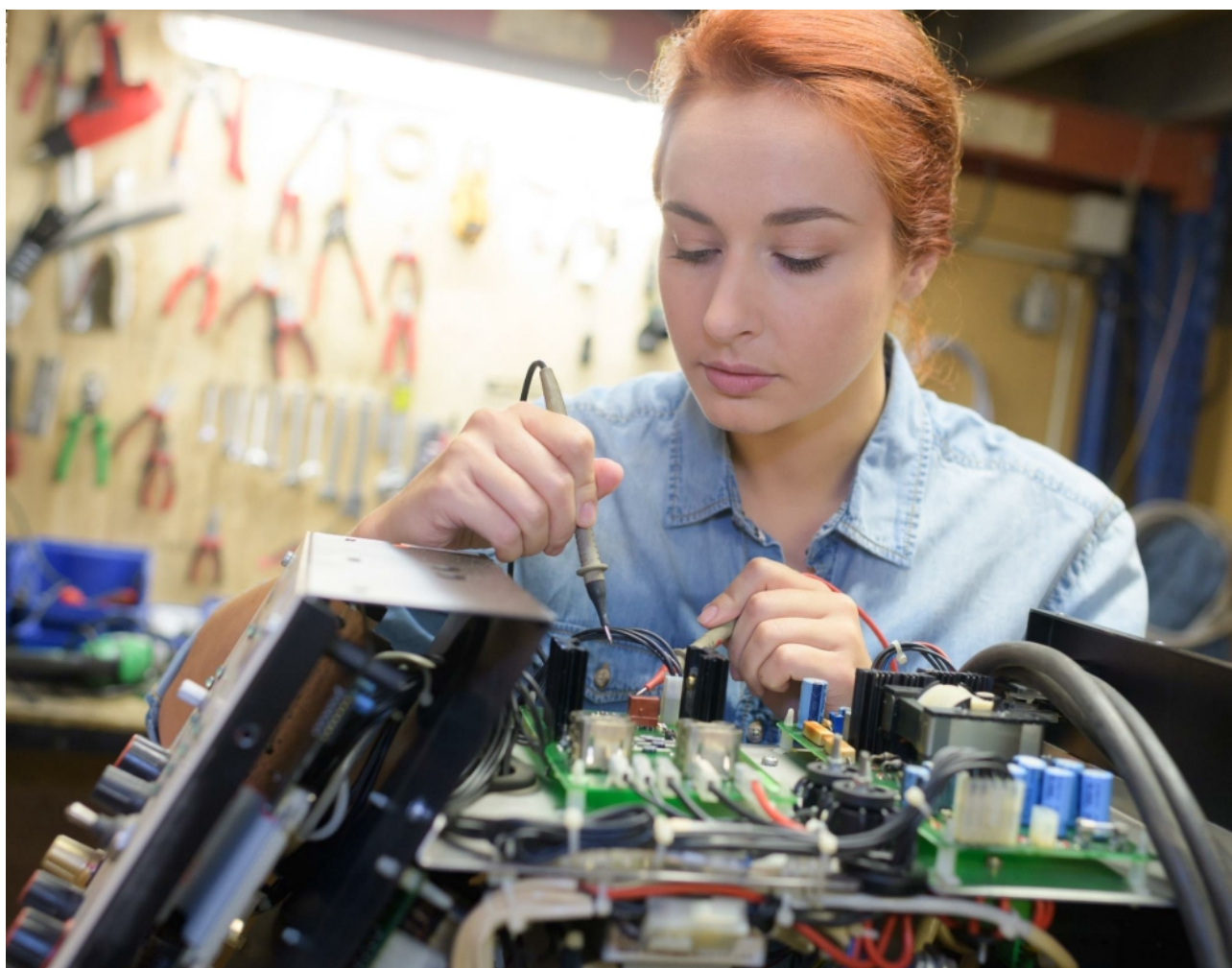
QB4.1 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat turpmāk minētajiem apgalvojumiem par piesārņojuma attīrīšanas izmaksām Publiskajām iestādēm būtu jāsedz piesārņojuma attīrīšanas izmaksas (% - ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	74	23	3
Dzimums			
Cilvēks	71	26	3
Sieviete	76	21	3
Vecums			
15-24	80	17	3
25-39	76	22	2
40-54	74	24	2
55+	70	26	4
Izglītība (beigās)			
15-	73	22	5
16-19	76	21	3
20+	70	28	2
Joprojām mācās	79	18	3
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	76	22	2
Vadītāji	71	27	2
citādas baltās apkakles	77	21	2
Fiziska darba strādnieki	74	24	2
Mājas cilvēki	76	19	5
Bezdarbnieks	76	20	4
Pensionārs	71	25	4
Studenti	78	19	3
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	71	26	3
Laiku pa laikam	74	24	2
Gandrīz nekad / nekad	78	19	3
ES tēls			
Pozitīvs	77	21	2

Neitrāls	74	23	3
Negatīvs	67	30	3

QB4.2 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem par piesārņojuma attīrīšanas izmaksām Uzņēmumiem būtu jāsedz piesārņojuma attīrīšanas izmaksas (% - ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	92	7	1
Dzimums			
Cilvēks	92	7	1
Sieviete	91	7	2
Vecums			
15-24	91	8	1
25-39	90	9	1
40-54	91	8	1
55+	92	6	2
Izglītība (beigās)			
15-	89	8	3
16-19	91	8	1
20+	92	7	1
Joprojām mācās	94	5	1
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	90	9	1
Vadītāji	93	6	1
citādas baltās apkakles	92	7	1
Fiziska darba strādnieki	90	9	1
Mājas cilvēki	90	8	2
Bezdarbnieks	90	8	2
Pensionārs	92	6	2
Studenti	92	7	1
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	90	8	2
Laiku pa laikam	92	7	1
Gandrīz nekad / nekad	92	6	2
ES tēls			
Pozitīvs	95	5	0
Neitrāls	89	9	2
Negatīvs	87	11	2

III. nodaļa. Zaļā un aprites ekonomika

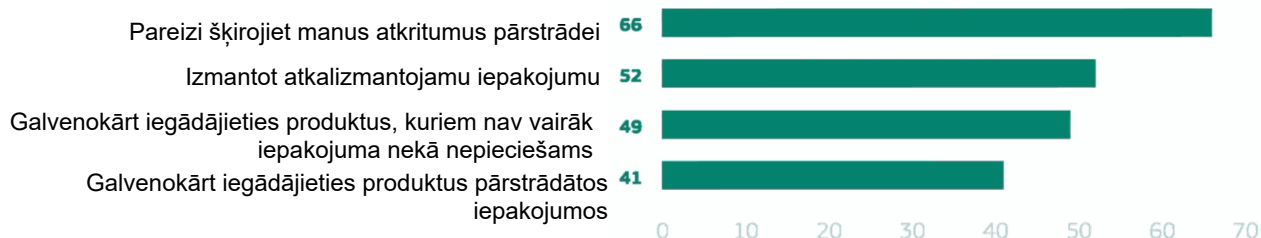
Trešajā nodaļā galvenā uzmanība pievērsta iedzīvotāju centieniem samazināt atkritumu daudzumu, viņu priekšstatiem par visproblemātiskākajiem atkritumu veidiem un viņu vēlmei maksāt vairāk par ilgtspējīgiem produktiem.

1. Iedzīvotāju pasākumi atkritumu samazināšanai

Vairāk nekā puse eiropiešu apsvērtu iespēju pareizi šķirot savus atkritumus vai izmantot atkalizmantojamu iepakojumu, lai samazinātu atkritumu daudzumu.

Atbildot uz jautājumu, ko respondenti personīgi darītu, lai samazinātu atkritumu daudzumu,¹³ lielākā daļa norāda, ka viņi pareizi šķirotu savus atkritumus reciklēšanai. Tam seko atkalizmantojama iepakojuma izmantošana un galvenokārt tādu produktu iegāde, kuriem nav vairāk iepakojuma, nekā nepieciešams. Pēdējais nāk galvenokārt pērkot produktus pārstrādātos iepakojumos.

QB6. Kuru no turpmāk minētajām darbībām jūs apsvērtu veikt, lai samazinātu atkritumu daudzumu? Atlasiet visus variantus, kas attiecas uz jums. (Iespējami vairāki atbilžu varianti) (ES27) (%)

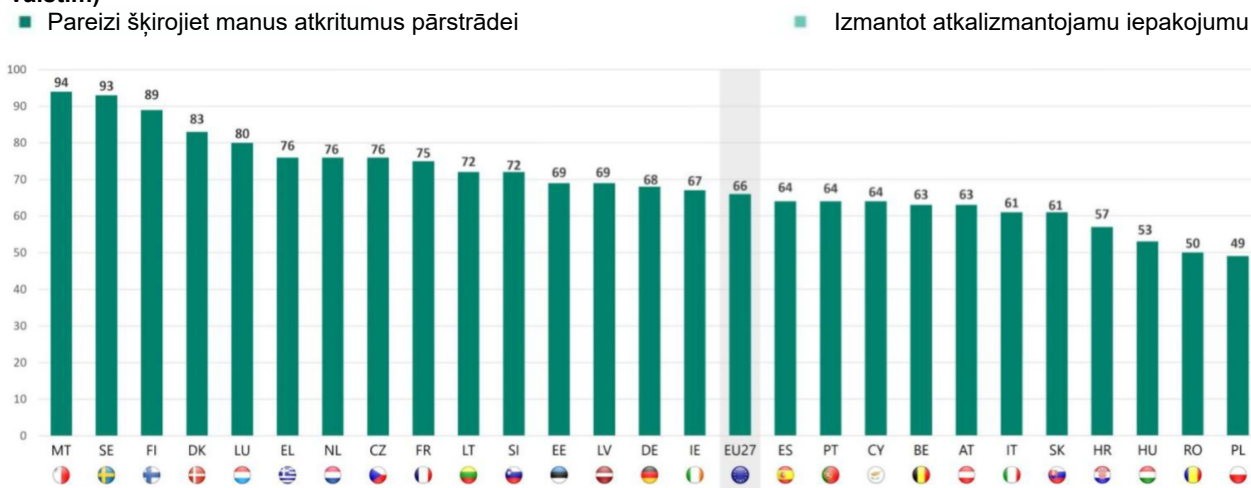

13 QB6. Kuru no turpmāk minētajām darbībām jūs apsvērtu veikt, lai samazinātu atkritumu daudzumu?

"Pareiza manu atkritumu šķirošana" ir visbiežāk izvēlēta darbība 26 dalībvalstīs. Visvairāk to izvēlējās Maltā (94 %) un Zviedrijā (93 %), kur vairāk nekā deviņi no desmit respondentiem norādīja, ka apsvērs iespēju pareizi šķirot savus atkritumus. Viszemākais īpatsvars ir Bulgārijā (40 %), kur šis pasākums ieņem otro vietu.

"Atkalizmantojama iepakojuma izmantošana" ieņem otro vietu ES līmenī, ierindojoties pirmajā vietā Bulgārijā (46 %). Visās pārējās dalībvalstīs šis postenis ir otrajā vai trešajā vietā. Īpaši augsts īpatsvars ir Zviedrijā (82 %) un Maltā (74 %).

QB6. Kuru no turpmāk minētajām darbībām jūs apsvērtu veikt, lai samazinātu atkritumu daudzumu? Atlasiet visus variantus, kas attiecas uz jums. (Iespējami vairāki atbilstoši varianti) (% - visbiežāk minētā atbilde pa valstīm)

"Galvenokārt pērkot produktus, kuriem nav vairāk iepakojuma, nekā nepieciešams" ierindojas otrajā vai trešajā vietā 23 dalībvalstīs, tostarp Zviedrijā (81 %), kur šis rādītājs ir visaugstākais. Kiprā (28 %), Portugālē (29 %), Maltā (33 %) un Lietuvā (34 %) šis postenis nav pirmajā trijniekā.

"Galvenokārt pērkot produktus pārstrādātos iepakojumos" ieņem otro vietu Itālijā (40 %), un tā ir trešā visbiežāk izvēlēta darbība sešās dalībvalstīs, tostarp Grieķijā (53 %). Jāatzīmē, ka Zviedrijā ir vislielākais to respondentu īpatsvars (71 %), kuri min šo jautājumu, lai gan šis jautājums nav valsts pirmajā trijniekā.

Sociāldemogrāfisko datu analīze liecina, ka atbilžu modeļi dažādās sociāldemogrāfiskajās grupās lielā mērā ir konsekventi.

Dažas nelielas atšķirības ir vērojamas attiecībā uz tiem, kuri turpināja pilna laika izglītību līdz 20 gadu vecumam vai ilgāk.

Šī grupa, visticamāk, sistemātiski pieminēs visas atsevišķās darbības, kuru mērķis ir samazināt atkritumu daudzumu. Tieši tāds pats modelis attiecas uz vadītājiem un mazākā mērā uz pašnodarbinātām personām un studentiem. Piemēram, 55 % vadītāju apgalvo, ka viņi "galvenokārt pērk produktus, kuriem nav vairāk iepakojuma, nekā nepieciešams", salīdzinot ar 43 % mājsaimniecību.

Respondenti, kas dzīvo lielās pilsētās, biežāk min visas četras darbības nekā tie, kas dzīvo lauku apvidos. Piemēram, 57 % pilsētu iedzīvotāju min "atkalizmantojama iepakojuma izmantošanu" salīdzinājumā ar 49 % lauku iedzīvotāju.

QB6 Kuru no turpmāk minētajām darbībām jūs apsvērtu veikt, lai samazinātu atkritumu daudzumu? Atlasiet visus variantus, kas attiecas uz jums. (Iespējami vairāki atbilžu varianti) (% - ES)

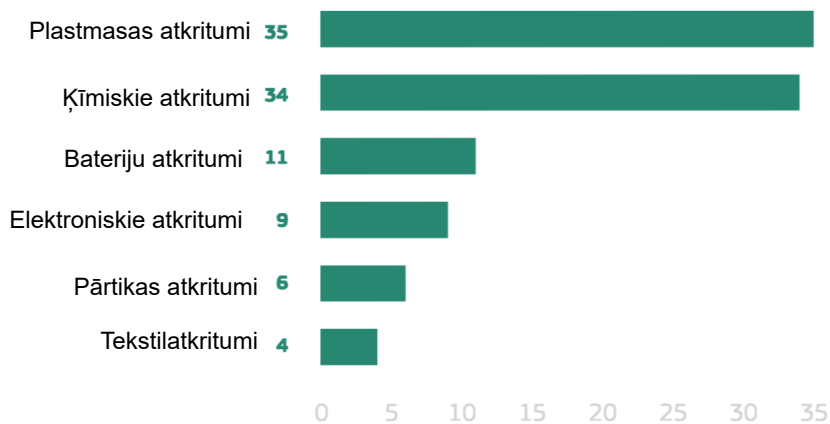
	Pareizi sakārtojiet savus atkritumus	Izmantot atkalizmantojamu iepakojumu	Galvenokārt iegādājieties produktus, kuriem nav vairāk iepakojuma nekā nepieciešams	Galvenokārt iegādājieties produktus pārstrādātos iepakojumos
ES-27	66	52	49	41
Izglītība (beigās)				
15-	64	45	41	35
16–19	64	47	47	39
20+	69	58	56	45
Joprojām mācās	65	59	49	49
Sociāli profesionālā kategorija				
Pašnodarbināta persona	64	52	52	44
Vadītāji	67	55	55	47
citādas baltās apkakles	65	54	51	43
Fiziska darba strādnieki	64	49	47	38
Mājas cilvēki	64	41	43	35
Bezdarbnieks	67	50	49	35
Pensionārs	68	50	49	40
Studenti	65	58	48	47
Subjektīvā urbanizācija				
Lauku ciemats	63	49	47	38
Maza/vidēja izmēra pilsēta	67	50	47	40
Lielpilsēta	67	57	54	46

2. Piemērs: Visproblemātiskākie atkritumu veidi

Eiropieši uzskata, ka plastmasas atkritumi un ķīmiskie atkritumi ir visproblemātiskākie atkritumu veidi viņu valstī.

Atbildot uz jautājumu, kurš atkritumu veids tika uzskatīts par visproblemātiskāko, ES respondenti visbiežāk atlasīja plastmasas un ķīmiskos atkritumus (attiecīgi 35 % un 34 %). Citi atkritumu veidi ievērojami atpaliek, jo akumulatoru atkritumi nāk pēc tam (11 %), kam seko elektroniskie atkritumi (9 %), pārtikas atkritumi (6 %) un tekstilatkritumi (4 %).

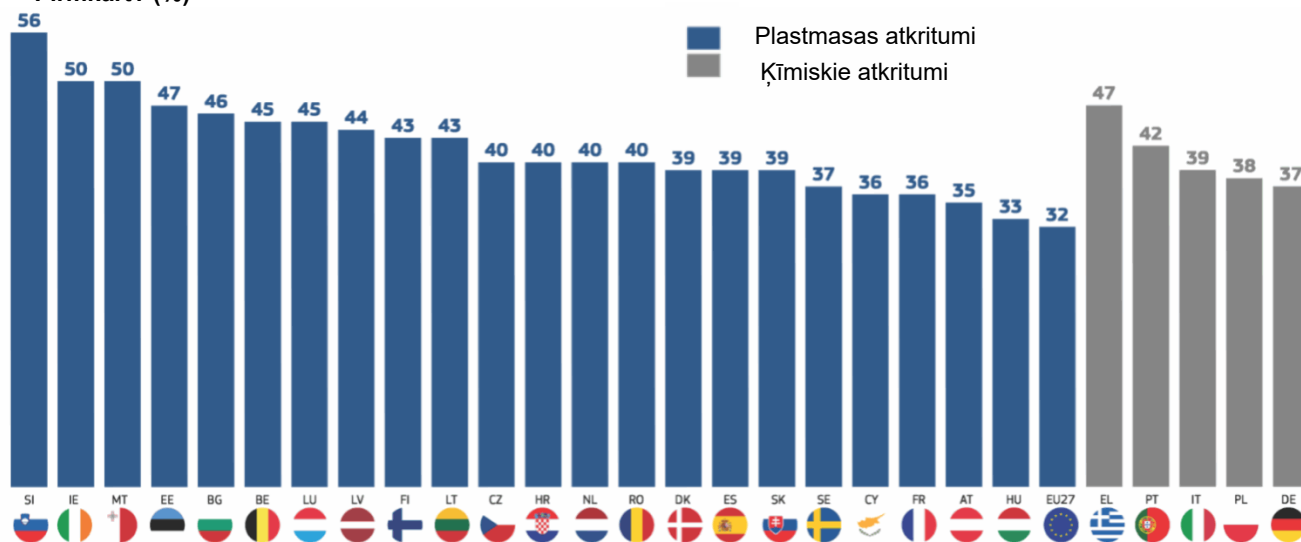
jautājums. Kuri no turpmāk minētajiem atkritumu veidiem, jūsuprāt, ir visproblemātiskākie (MŪSU VALSTĪ)? Pirmkārt? (ES27) (%)

22 dalībvalstīs plastmasas atkritumi tiek uzskatīti par visproblemātiskāko atkritumu veidu to valstīs. Tas jo īpaši attiecas uz Slovēniju (56 %), Īriju (50 %) un Maltu (50 %).

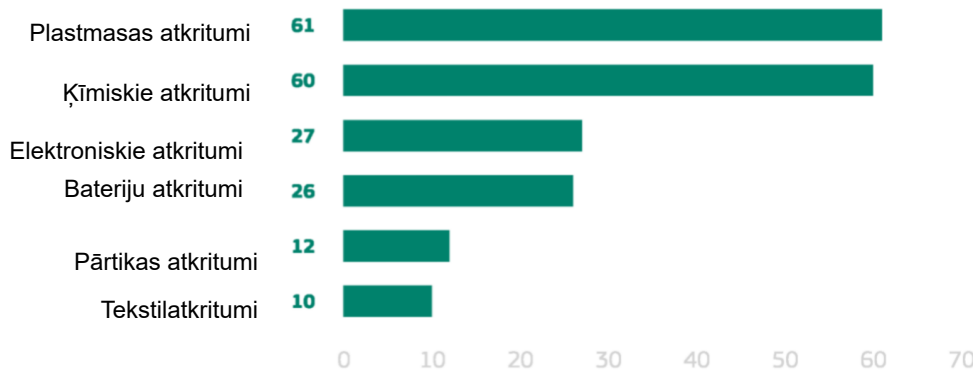
No pārējām piecām dalībvalstīm tās par visproblemātiskākajiem uzskatīja ķīmiskos atkritumus. Tas jo īpaši attiecas uz Grieķiju (47 %), Portugāli (42 %) un Itāliju (37 %).

QB7a. Kuri no turpmāk minētajiem atkritumu veidiem, jūsuprāt, ir visproblemātiskākie (MŪSU VALSTĪ)? Pirmkārt? (%)

Novērtējot visproblemātiskākos atkritumu veidus savā valstī¹⁴, kad respondentiem tiek lūgts norādīt divus veidus, 61 % eiropiešu plastmasas atkritumus uzskata par visproblemātiskākajiem vai otro problemātiskāko. Tam cieši seko ķīmiskie atkritumi (60 %). Ievērojami atpaliek no šiem diviem faktoriem — elektronisko iekārtu atkritumi, ko atlasīja 27 % respondentu, un bateriju atkritumi (26 %). Aptuveni desmitā daļa respondentu min pārtikas atkritumus (12 %) un tekstilatkritumus (10 %).

QB7T Kuri no šiem atkritumu veidiem, jūsuprāt, ir: visproblemātiskākā (MŪSU VALSTĪ)? Pirmkārt? Un tad? (ES27) (%)

¹⁴ QB7. Kuri no turpmāk minētajiem atkritumu veidiem, jūsuprāt, ir visproblemātiskākie (MŪSU VALSTĪ)? Pirmkārt? Un tad?

Plastmasas atkritumi ieņem pirmo vietu ES līmenī un ir visbiežāk minētais jautājums 20 dalībvalstīs, jo īpaši Slovēnijā (75 %), Īrijā (74 %) un Beļģijā (71 %), kur tos atlasīja vairāk nekā septiņi no desmit respondentiem. Zviedrijā (59 %) tā ieņem pirmo vietu ķīmisko atkritumu jomā. Plastmasas atkritumi ieņem otro vietu septiņās atlikušajās dalībvalstīs.

Ķīmiskie atkritumi ieņem otro vietu ES līmenī, bet pirmajā vietā astoņās dalībvalstīs, jo īpaši Grieķijā (73 %), kur to īpatsvars ir visaugstākais. Tā ieņem otro vietu 18 dalībvalstīs, no kurām augstākā ir Spānijā (64 %). Tā ieņem trešo vietu vienā dalībvalstī, Īrijā, kur nedaudz mazāk par vienu trešdaļu (32 %) to uzskata par vissvarīgāko atkritumu veidu savā valstī.

Elektroniskie atkritumi ieņem trešo vietu ES līmenī, bet otro vietu Zviedrijā (31 %). Elektroniskie atkritumi ir trešais visbiežāk minētais atkritumu veids 15 dalībvalstīs. Atlikušajās 11 dalībvalstīs tā nav pirmajā trijniekā.

Bateriju atkritumi ir trešais visbiežāk minētais atkritumu veids deviņās dalībvalstīs, tostarp Kiprā (51 %), kur šis rādītājs ir visaugstākais. Atlikušajās 18 dalībvalstīs tā nav pirmajā trijniekā. Skalas otrā galā tikai 12 % respondentu min šāda veida atkritumus Īrijā.

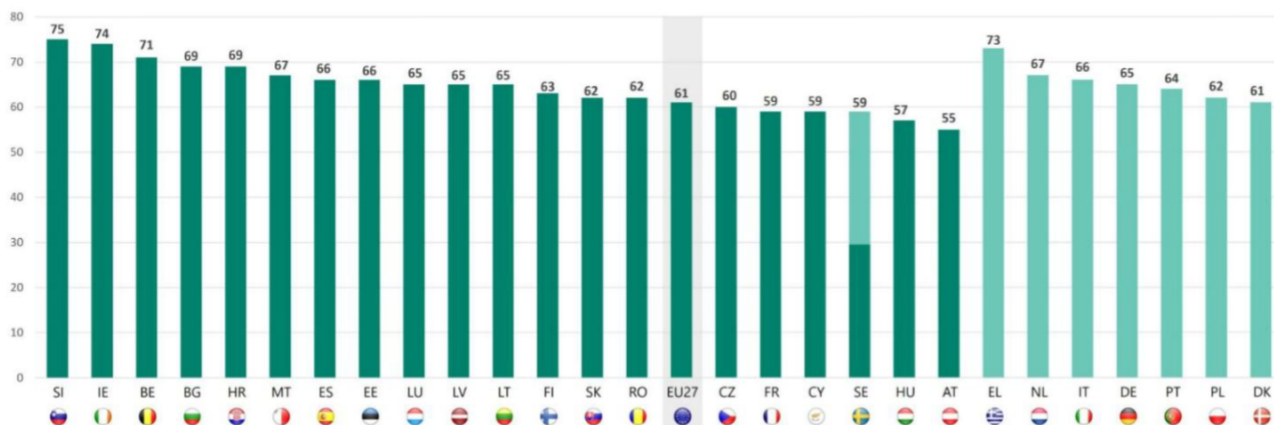
Pārtikas izšķērdēšana ieņem otro vietu Īrijā (38 %), kur tā ir visaugstākā, un ieņem trešo vietu Rumānijā (31 %) un Bulgārijā (22 %). Atlikušajās 24 dalībvalstīs tā nav pirmajā trijniekā. Sešās dalībvalstīs mazāk nekā desmitā daļa respondentu min pārtikas izšķērdēšanu, bet viszemākais īpatsvars ir Grieķijā (6 %).

Tekstilatkritumi nevienā dalībvalstī nav pirmajā trijniekā. Vislielākais īpatsvars ir Somijā (21 %), kur vairāk nekā piektā daļa respondentu uzskata, ka šāda veida atkritumi viņu valstī ir visproblemātiskākie. Viszemākais respondentu īpatsvars ir Grieķijā (3 %), Kiprā (4 %), Vācijā (4 %) un Ungārijā (5 %).

QB7T Kuri no turpmāk minētajiem atkritumu veidiem, jūsu prāt, ir visproblemātiskākie (MŪSU VALSTĪ)? Pirmkārt? Un tad? (% - visbiežāk minētā atbilde pa valstīm)

■ Plastmasas atkritumi

■ Ķīmiskie atkritumi

Sociāldemogrāfisko datu analīze neliecina par būtiskām atšķirībām atkarībā no dzimuma. Tomēr respondenti vecumā virs 55 gadiem biežāk min "ķīmiskos atkritumus" (63 %) nekā citas vecuma grupas (56–59 %). Tāpat arī tie, kas pametuši pilna laika izglītību agrāk (64 % pret 59 %-61 %). Arī pensionāri (63 %) un pašnodarbinātie (63 %) biežāk nekā citas profesiju kategorijas min ķīmiskos atkritumus.

Lauku apvidos dzīvojošie biežāk min "bateriju atkritumus" un "ķīmiskos atkritumus" nekā tie, kas dzīvo lielās pilsētās (attiecīgi 28 % un 62 % salīdzinājumā ar 22 % un 59 %).

QB7T Kuri no turpmāk minētajiem atkritumu veidiem, jūsu prāt, ir visproblemātiskākie (MŪSU VALSTĪ)? Pirmkārt? Un tad?

	Plastmasas atkritumi	Ķīmiskie atkritumi	Elektroniskie atkritumi	Bateriju atkritumi	Pārtikas atkritumi	Tekstilatkritumi
ES-27	61	60	27	26	12	10
Vecums						
15-24	63	56	28	24	15	10
25-39	59	59	27	26	14	11
40-54	61	59	27	27	12	10
55+	62	63	26	26	10	8
Izglītība (beigās)						
15-	60	64	24	29	11	6
16-19	62	61	25	27	12	9
20+	61	59	29	25	12	11
Joprojām mācās	61	58	30	24	13	11
Sociāli profesionālā kategorija						
Pašnodarbināta persona	62	63	24	25	11	11
Vadītāji	60	59	29	26	12	11
citādas baltās apkakles	60	59	27	27	13	11
Fiziska darba strādnieki	60	60	26	28	14	9
Mājas cilvēki	63	63	24	26	10	9
Bezdarbnieks	63	54	26	28	12	10
Pensionārs	63	63	26	25	10	8
Studenti	61	56	30	24	14	11
Subjektīvā urbanizācija						
Lauku ciemats	61	62	26	28	11	9
Maza/vidēja izmēra pilsēta	61	60	27	28	11	10
Lielpilsēta	63	59	29	22	14	10

3. Piemērs: Vēlme maksāt vairāk par ilgtspējīgiem produktiem

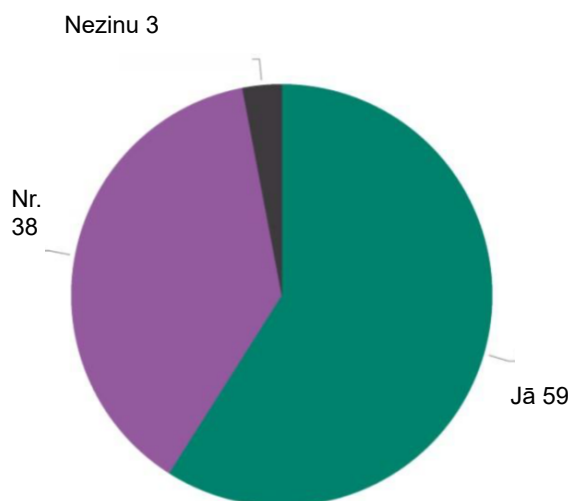
Gandrīz seši no desmit respondentiem ir gatavi maksāt vairāk par ilgtspējīgiem produktiem.

Atbildot uz jautājumu, vai eiropieši ir gatavi maksāt vairāk par ilgtspējīgiem produktiem, kurus ir vieglāk remontēt, reciklēt un/vai ražot vidiski ilgtspējīgā veidā,¹⁵ gandrīz seši no desmit respondentiem atbildēja "jā" (59 %). Gandrīz četri no desmit respondentiem atbildēja "nē" (38 %) un 3 % atbildēja "nezinu".

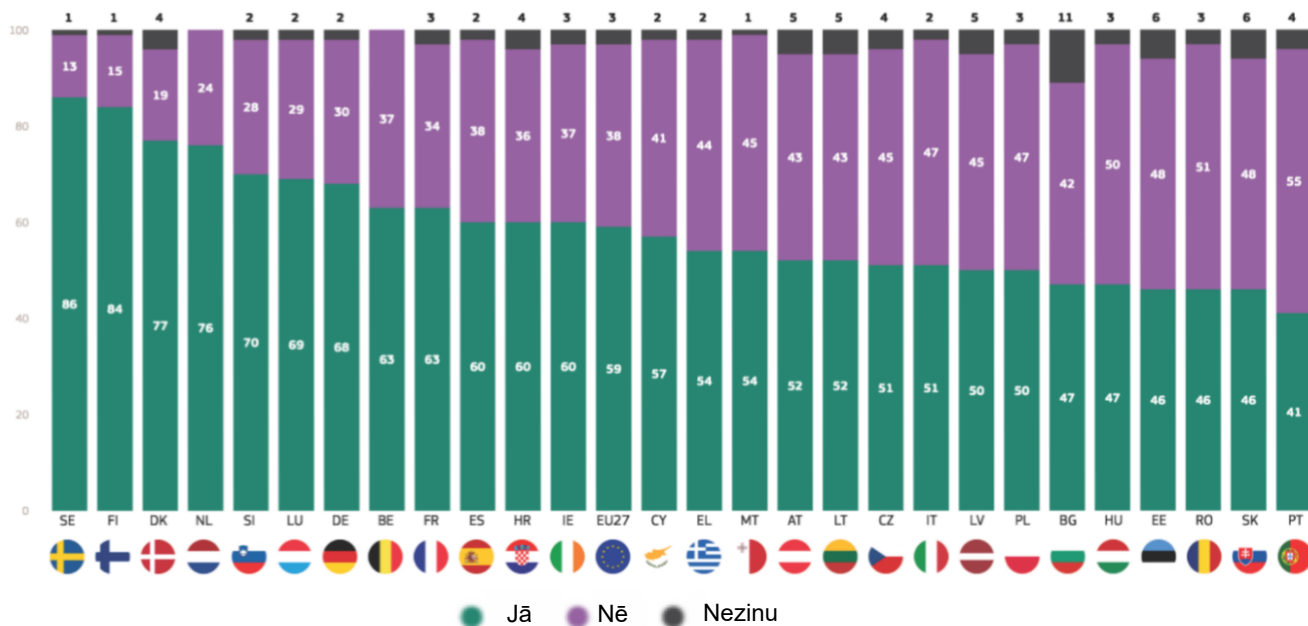
22 dalībvalstīs lielākā daļa respondentu, pērkot tādus produktus kā mēbeles, tekstilizstrādājumus vai elektroniskas ierīces, piekristu maksāt vairāk par produktiem, kurus ir vieglāk remontēt, reciklēt un/vai ražot vidiski ilgtspējīgā veidā. Tomēr šajā dalībvalstu grupā proporcijas ir ļoti atšķirīgas — no 86 % Zviedrijā un 84 % Somijā līdz 47 % Bulgārijā.

Gluži pretēji, piecās dalībvalstīs vairāk respondentu nebūtu gatavi maksāt vairāk nekā viņi būtu gatavi maksāt vairāk, sasniedzot vairākumu Portugālē (55 % Rumānijā (51 %) un Ungārijā).

QB8. Vai, pērkot tādus produktus kā mēbeles, tekstilizstrādājumus vai elektroniskas ierīces, jūs būtu gatavs maksāt vairāk par produktiem, kurus ir vieglāk remontēt, reciklēt un/vai ražot vidiski ilgtspējīgā veidā? (ES27) (%)

QB8. Vai, iegādājoties tādus produktus kā mēbeles, tekstilizstrādājumus vai elektroniskas ierīces, jūs būtu gatavs maksāt vairāk par produktiem, kurus ir vieglāk remontēt, reciklēt un/vai ražot vidiski ilgtspējīgā veidā? (%)

15 QB8. Vai, iegādājoties tādus produktus kā mēbeles, tekstilizstrādājumus vai elektroniskas ierīces, jūs būtu gatavs maksāt vairāk par produktiem, kurus ir vieglāk remontēt, reciklēt un/0r ražot ekoloģiski ilgtspējīgā veidā?

Sociāldemogrāfisko datu analīze uzrāda tikai ļoti nelielas atšķirības atkarībā no dzimuma un vecuma. Tomēr tie, kas ilgāk mācījušies pilna laika izglītībā, biežāk maksā par ilgtspējīgiem produktiem (69 %) nekā tie, kas pametuši pilna laika izglītību 15 gadu vecumā vai pirms tam (47 %). Tas pats attiecas uz vadītājiem (67 %), jo īpaši salīdzinājumā ar mājsaimniekiem (47 %) un bezdarbniekiem (49 %).

Tiem, kuriem gandrīz nekad nav vai nekad nav grūtību samaksāt rēķinus (65 %), arī ir lielāka iespēja to teikt nekā tiem, kuriem lielākoties ir šādas grūtības (41 %). Ievērojamas atšķirības atbilstoši sniegšanas modeļos ir vērojamas arī attiecībā uz tiem, kuri sevi uzskata par sabiedrības augstāko kategoriju (79 %), kur gandrīz astoņi no desmit respondentiem saka 50, salīdzinot ar tiem, kuri sevi uzskata par strādnieku šķiru (50 %).

QB8 Vai, iegādājoties tādus produktus kā mēbeles, tekstilizstrādājumus vai elektroniskas ierīces, jūs būtu gatavs maksāt vairāk par produktiem, kurus ir vieglāk remontēt, reciklēt un/vai ražot ekoloģiski ilgtspējīgā veidā? (% - ES)

	Jā	Nē	Nezinu
ES-27	59	38	3
Dzimums			
Cilvēks	59	38	3
Sieviete	60	38	2
Vecums			
15-24	61	37	2
25-39	60	37	3
40-54	59	39	2
55+	59	38	3
Izglītība (beigās)			
15-	47	50	3
16-19	55	42	3
20+	69	29	2
Joprojām mācās	66	31	3
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	61	37	2
Vadītāji	67	31	2
citādas baltās apkakles	61	36	3
Fiziska darba strādnieki	55	42	3
Mājas cilvēki	47	51	2
Bezdarbnieks	49	47	4
Pensionārs	60	37	3
Studenti	64	33	3
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	41	56	3
Laiku pa laikam	51	46	3
Gandrīz nekad / nekad	65	33	2
Apsveriet piederību			
Darba klase	50	46	4
Apakšējā vidusšķira	58	39	3
Vidusšķira	62	36	2
Augstākā vidusšķira	73	26	1
Augstākā klase	79	21	0

IV. Bīstamas ķīmikālijas

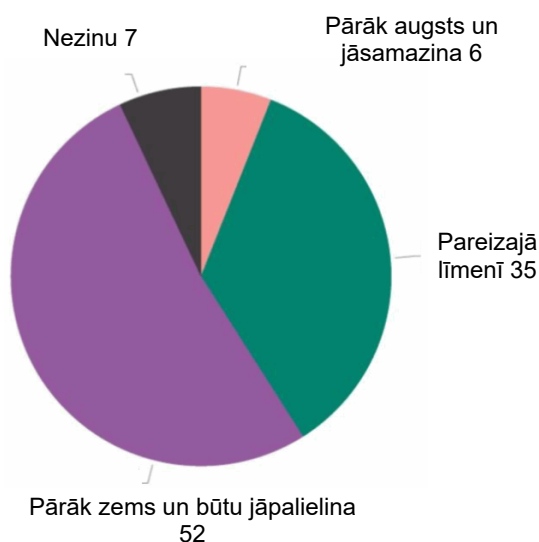
Ceturtajā nodaļā galvenā uzmanība pievērsta priekšstatiem par Eiropas Savienības centieniem aizsargāt vidi un cilvēku veselību pret bīstamām ķīmiskām vielām. Pēc tam tā iedziļinās ar bīstamām ķīmiskām vielām saistītajos uzskatos par vidi, veselību un lēmumiem par pirkumiem. Visbeidzot, tajā ziņots par pašu ziņotajām zināšanām par PFAS un ar tām saistītajām bažām par vidi un cilvēku veselību.

1. ES vides aizsardzība pret bīstamām ķīmiskām vielām

Vairāk nekā puse eiropiešu uzskata, ka faktiskais cilvēku veselības un vides aizsardzības līmenis pret bīstamām ķīmiskām vielām ir pārāk zems un tas būtu jāpalielina.

Lielākā daļa (52 %) eiropiešu uzskata, ka pašreizējais ES aizsardzības līmenis pret bīstamām ķīmiskām vielām vidē un cilvēku veselībā ir pārāk zems un būtu jāpaaugstina¹⁶. Vairāk nekā trešdaļa (35 %) uzskata, ka pašreizējais aizsardzības līmenis ir pareizajā līmenī, un 6 % apgalvo, ka tas ir pārāk augsts un būtu jāsamazina. Jāatzīmē, ka to respondentu īpatsvars, kuri atbild "nezinu", pārsniedz to respondentu īpatsvaru, kuri uzskata, ka aizsardzības līmenis ir pārāk augsts.

QB9. Lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi no bīstamām ķīmiskām vielām, vai uzskatāt, ka pašreizējais aizsardzības līmenis ES ir... (ES27) (%)

¹⁶ QB9. Vai uzskatāt, ka pašreizējais aizsardzības līmenis ES ir..., lai aizsargātu cilvēka veselību un vidi no bīstamām ķīmiskām vielām?

21 dalībvalstī vairākums uzskata, ka pašreizējā cilvēku veselības un vides aizsardzība pret bīstamām ķīmiskām vielām ES ir pārāk zema un tā būtu jāpalielina.

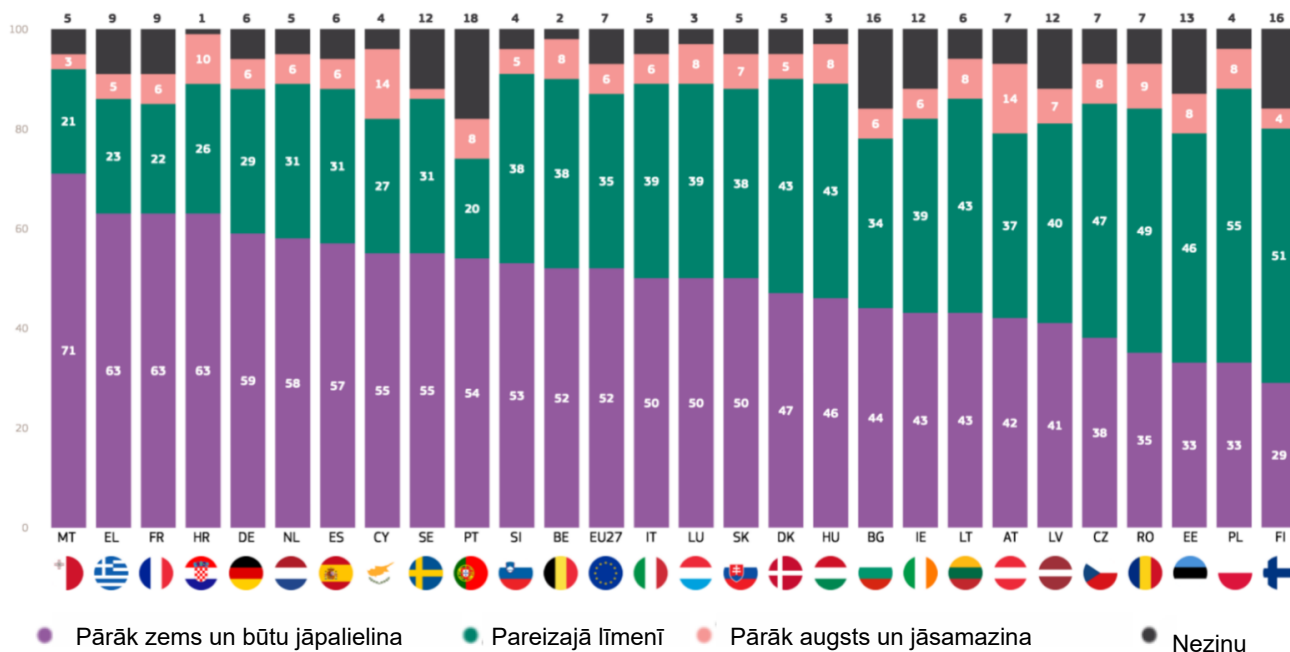
Tomēr šajā grupā proporcijas ir ļoti atšķirīgas — no 71 % Maltā un 63 % Grieķijā līdz 41 % Latvijā (salīdzinājumā ar 40 % pareizajā līmenī) un 42 % Austrijā (salīdzinājumā ar 37 % pareizajā līmenī).

Divāsdalībvalstīs, proti, Polijā (55 %) un Somijā (51 %), lielākā daļa respondentu uzskata, ka pašreizējais

proti, Rumānijā (49 %), Čehijā (47 %) un Igaunijā (46 %), vairāk respondentu uzskata, ka tas ir pareizi, nevis pārāk maz, taču neviens no tiem nesasniedz vairākumu.

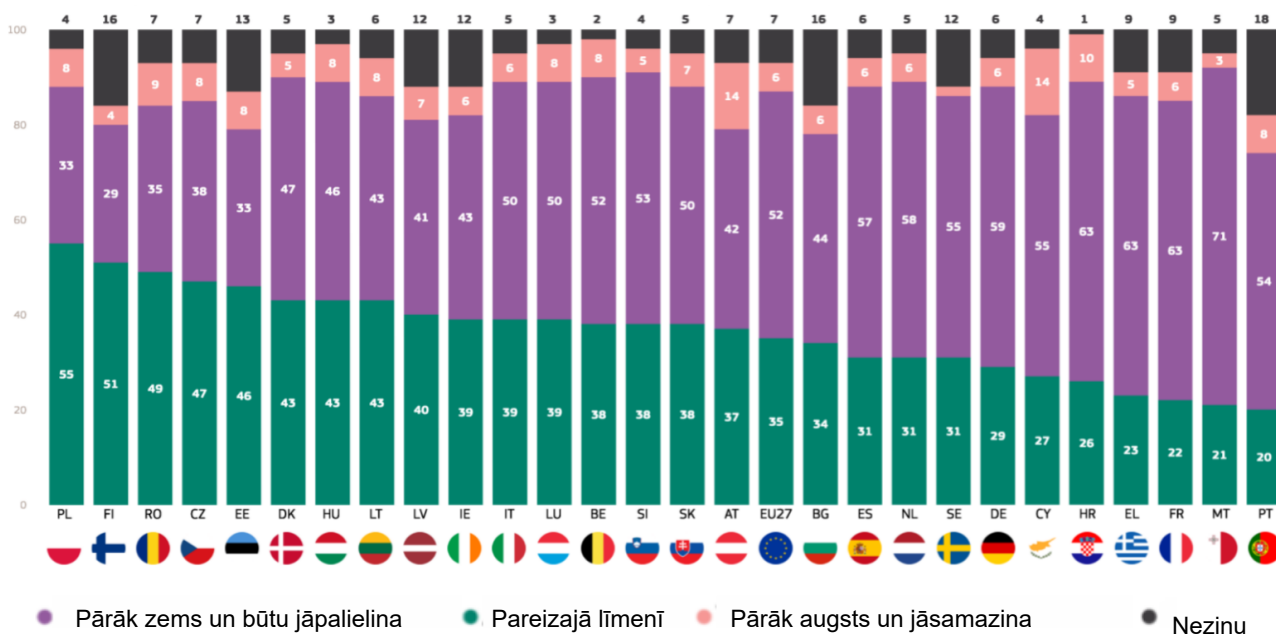
Viedokļi Lietuvā ir vienmērīgi sadalīti: 43 % "pareizajā līmenī" pret 43 % "pārāk zems un būtu jāpalielina".

QB9. Lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi no bīstamām ķīmiskām vielām, vai uzskatāt, ka pašreizējais aizsardzības līmenis ES ir... (%)

● Pārāk zems un būtu jāpalielina ● Pareizajā līmenī ● Pārāk augsts un jāsamazina ● Nezinu

QB9. Lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi no bīstamām ķīmiskām vielām, vai uzskatāt, ka pašreizējais aizsardzības līmenis ES ir... (%)

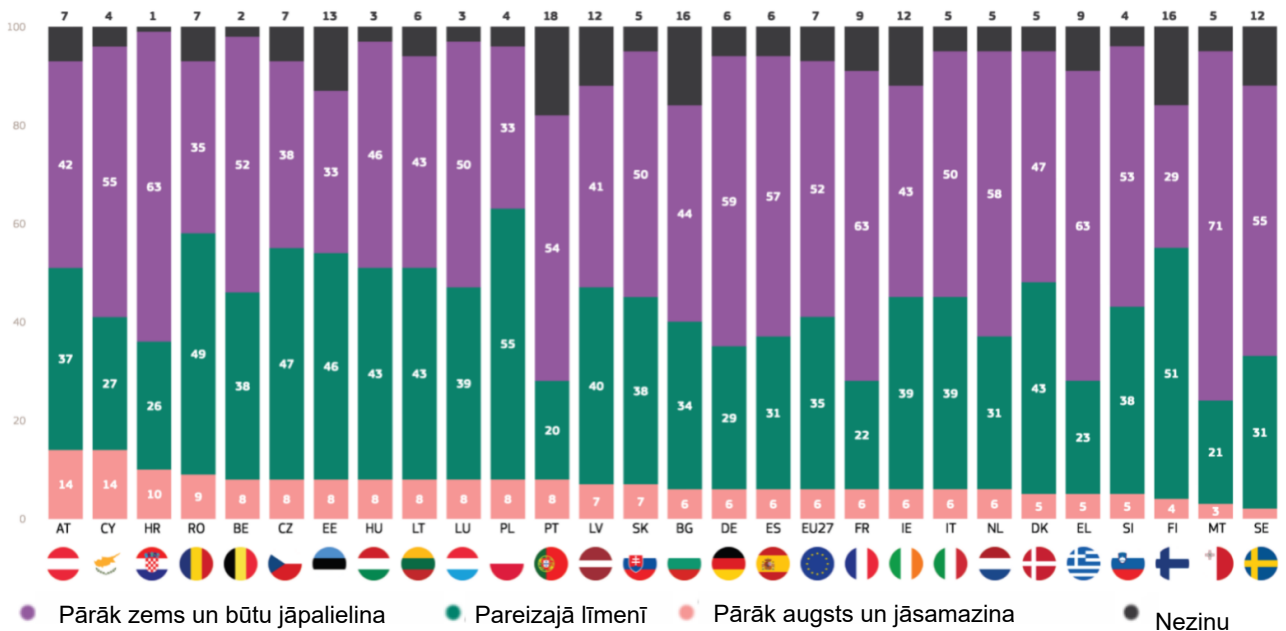

● Pārāk zems un būtu jāpalielina ● Pareizajā līmenī ● Pārāk augsts un jāsamazina ● Nezinu

aizsardzības līmenis ir pareizs. Citās trijās dalībvalstīs,

Austrijā, Kiprā (katrā 14 %) un Horvātijā (10 %) vismaz viens no desmit respondentiem uzskata, ka pašreizējais aizsardzības līmenis ir pārāk augsts un būtu jāsamazina. Visbeidzot, jāatzīmē, ka Portugālē (18 %), Somijā, Bulgārijā (katrā 16 %), Igaunijā (13 %), Latvijā, Īrijā un Zviedrijā (katrā 12 %) vairāk nekā viens no desmit respondentiem apgalvo, ka nezina.

QB9. Lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi no bīstamām ķīmiskām vielām, vai uzskatāt, ka pašreizējais aizsardzības līmenis ES ir... (%)

Sociāldemogrāfisko datu analīze liecina par konsekventiem atbilžu modeļiem dažādās kategorijās. Tomēr gados vecāki respondenti biežāk uzskata, ka cilvēka veselības aizsardzība pret bīstamām ķīmiskām vielām ir pārāk zema. 55 % respondentu vecumā virs 55 gadiem saka 50, salīdzinot ar 48 % gados jaunāku respondentu. Bezdarbnieki izceļas ar mazāku īpatsvaru, kas piekrīt šim apgalvojumam (46 % salīdzinājumā ar 51–56 % citās profesionālajās grupās).

QB9 Lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi no bīstamām ķīmiskām vielām, vai uzskatāt, ka pašreizējais aizsardzības līmenis ES ir... (% - ES)

	Pārāk zems un būtu jāpalielina	Pareiza jā līmenī	Pārāk augsts ir jāsamazina	Nezinu
ES-27	52	35	6	7
Vecums				
15-24	48	39	7	6
25-39	50	33	7	5
40-54	53	35	7	5
55+	55	31	5	9
Izglītība (beigās)				
15-	52	30	5	13
16-19	52	34	8	6
20+	53	36	6	5
Joprojām mācās	51	37	6	6
Sociāli profesionālā kategorija				
Pašnodarbinātā persona	53	34	8	5
Vadītāji	52	38	6	4
citādas baltās apkakles	51	38	6	5
Fiziska darba strādnieki	51	36	7	6
Mājas cilvēki	55	29	8	8
Bezdarbnieks	46	35	7	12
Pensionārs	55	30	6	9
Studenti	51	37	7	5

2. Piemērs: Bažas par bīstamām ķīmiskām vielām

Vairāk nekā astoņi no desmit eiropiešiem ir nobažījušies par ikdienas produktos esošo kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz viņu veselību un vidi.¹⁷

Lielākā daļa respondentu (84 %) apgalvo, ka ir nobažījušies par ikdienas produktos esošo kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz viņu veselību; 41 % pilnībā piekrīt, un 43 % drīzāk piekrīt. Neliela daļa (15 %) saka, ka viņi nav noraizējušies.

Salīdzinājumā ar iepriekšējo apsekojumu, kas tika veikts 2019. gadā, to respondentu īpatsvars, kuri ir noraizējušies par ikdienas produktos esošo kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz viņu veselību, nedaudz samazinājās (par vienu procentpunktu), savukārt to respondentu īpatsvars, kuri nav noraizējušies, simetriski palielinājās. Lai gan vispārējās izmaiņas ir nelielas, raugoties uz detalizēto līmeni, ir vērojams samazinājums par četriem procentpunktiem to personu vidū, kuras "pilnībā piekrīt", un palielinājums par trim procentpunktiem to personu vidū, kuras "cenšas vienoties".

Tāda pati daļa eiropiešu (84 %) apgalvo, ka ir noraizējušies par ikdienas produktos esošo kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi, tostarp 39 %, kuri "pilnībā

piekrīt" uztraukumam. Arī šajā gadījumā 15 % respondentu apgalvo, ka nav noraizējušies.

Kopš 2019. gada to respondentu īpatsvars, kuri uztraucas par ikdienas produktos esošo kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi, strauji samazinājās par sešiem procentpunktiem, savukārt to respondentu īpatsvars, kuri nav noraizējušies, simetriski palielinājās. Konkrētāk, to personu īpatsvars, kuras "pilnībā piekrīt" uztraukumam, samazinājās par deviņiem procentpunktiem, savukārt to personu īpatsvars, kuras "plāno piekrist" uztraukumam, palielinājās par trim procentpunktiem. Rezultātā attiecībā uz abiem jautājumiem uzlabojās mēreni atbilžu modeļi, savukārt polarizētāki atbilžu modeļi samazinājās.

Gandrīz trīs ceturtdaļas (72 %) eiropiešu apgalvo, ka, veicot pirkumus, ņem vērā produktu ķīmisko drošību, tostarp 26 %, kuri "pilnībā piekrīt" šim apgalvojumam, un 46 %, kuri "piekrīt". Nedaudz vairāk nekā ceturtdaļa respondentu (27 %) tam nepiekrīt, tostarp 6 % nepiekrīt.

QB10. Turpmākie apgalvojumi attiecas uz ikdienas produktiem, piemēram, pannām, rotaļlietām un tīrīšanas līdzekļiem. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem. (ES27) (%)

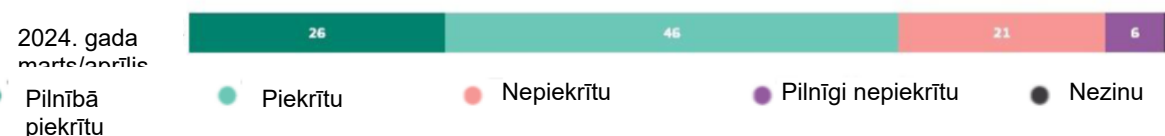
Jūs esat noraizējies par ikdienas produktos esošo kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi

Jūs esat noraizējies par kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz jūsu veselību ikdienas produktos

Veicot pirkumus, jūs ņemat vērā produktu ķīmisko drošību

¹⁷ jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat katram no šiem apgalvojumiem: 1. Jūs uztrauc ikdienas produktos esošo ķīmisko vielu ietekme uz vidi; 2. Jūs uztrauc ikdienas produktos esošo ķīmisko vielu ietekme uz jūsu veselību; 3. Veicot pirkumus, jūs ņemat vērā produktu ķīmisko drošību.

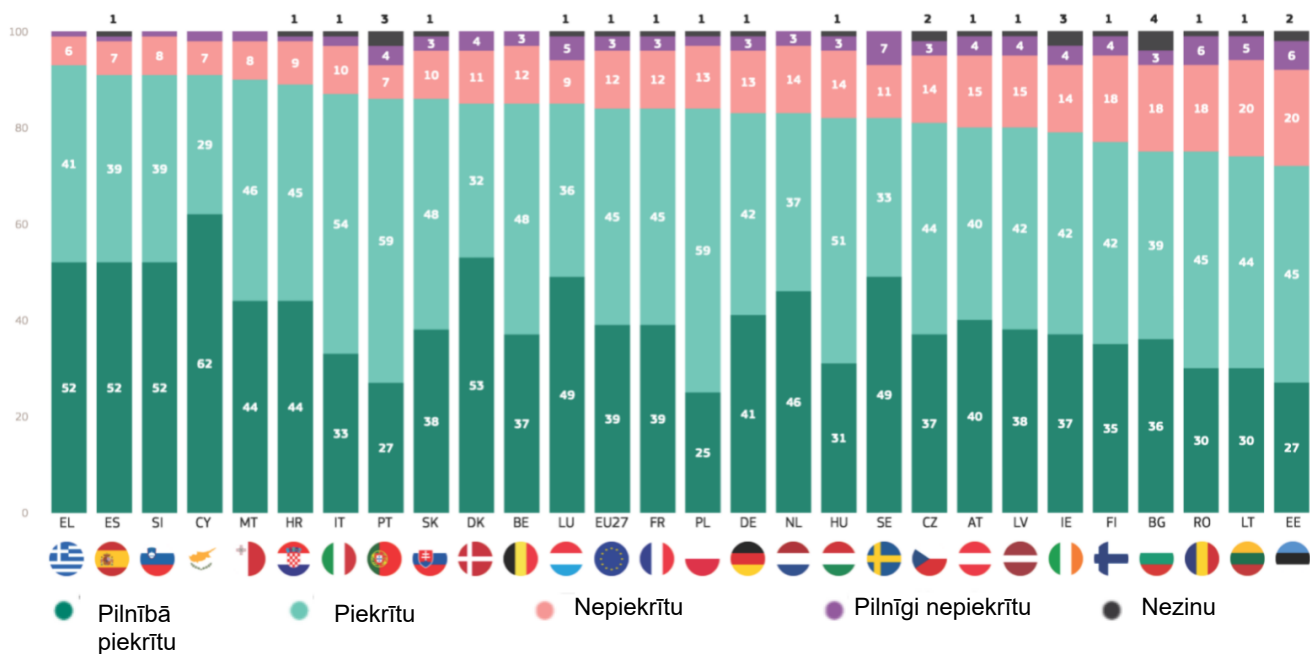
a) Bažas par kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi

Visās 27 dalībvalstīs vairāk nekā septiņi no desmit respondentiem apgalvo, ka ir nobažījušies par ikdienas produktos esošo kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi. Proporcijas svārstās no 93 % Grieķijā un 91 % Spānijā, Slovēnijā un Kiprā, kur tās ir visaugstākās, līdz 72 % Igaunijā un 74 % Lietuvā, kur tās ir viszemākās. Piecās dalībvalstīs vairāk nekā puse respondentu "pilnībā piekrīt" apgalvojumam, jo īpaši Kiprā (62 %).

Savukārt piecās dalībvalstīs vismaz piektā daļa respondentu nepiekrīt šim apgalvojumam, jo īpaši Igaunijā (26 %) un Lietuvā (25 %). Lai gan kopumā to respondentu īpatsvars, kuri ir noraizējušies par ikdienas produktos esošo kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi, ir ļoti augsts, tas kopš 2019. gada ir samazinājies visās 27 dalībvalstīs.

Samazinājums pārsniedz desmit procentpunktus sešās dalībvalstīs, proti, Igaunijā (72 %, -13), Bulgārijā (75 %, -12), Portugālē (86 %, -11), Luksemburgā (85 %, -10), Latvijā (80 %, -10) un Īrijā (79 %, 10).

QB10.2. Turpmākie apgalvojumi attiecas uz ikdienas produktiem, piemēram, pannām, rotaļlietām un tīrīšanas līdzekļiem. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem: Jūs esat noraizējies par esošo kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi ikdienas produktos uz vidi (%)

b) Bažas par kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz veselību

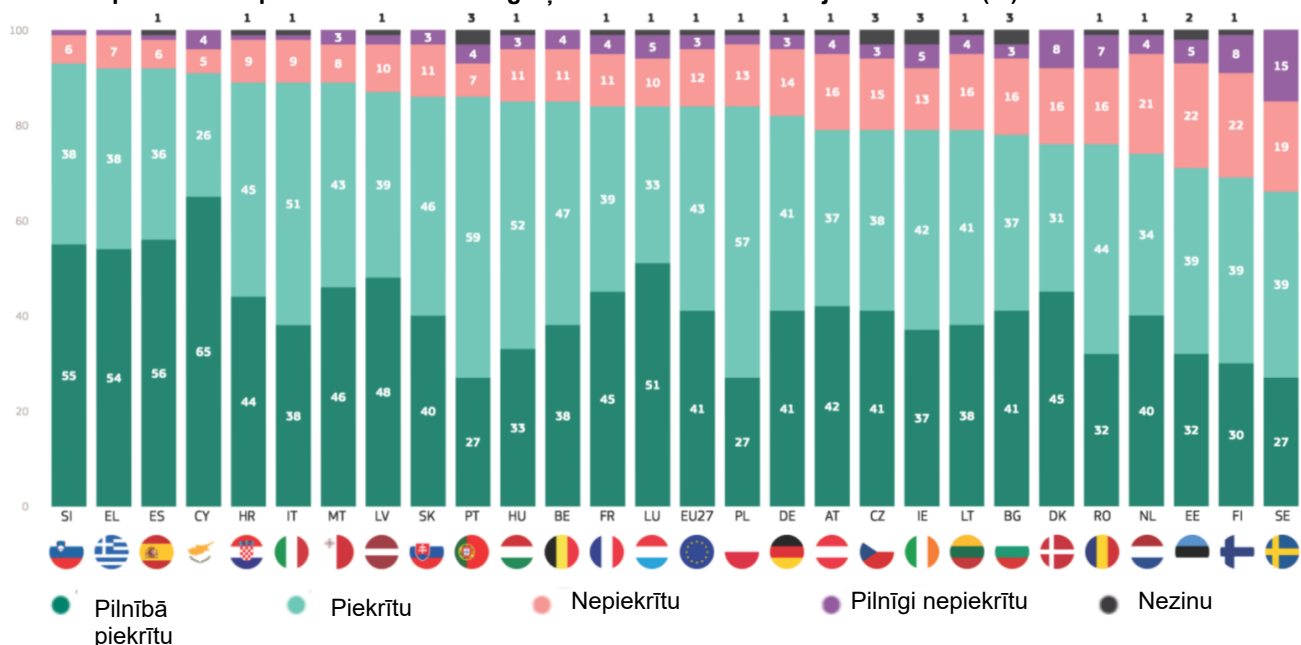
Visās 27 dalībvalstīs vismaz divas trešdaļas respondentu apgalvo, ka ir nobažījušies par ikdienas produktos esošo kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz viņu veselību. Proporcijas svārstās no 93 % Slovēnijā, 92 % Grieķijā un Spānijā, kur tās ir visaugstākās, līdz 66 % Zviedrijā un 69 % Somijā, kur mazāk nekā septiņi no desmit respondentiem ir noraizējušies par to. Piecās dalībvalstīs vairāk nekā puse respondentu "pilnībā piekrīt" apgalvojumam, jo īpaši Kiprā (65 %).

Turpretī astoņās dalībvalstīs vismaz piektā daļa respondentu nepiekrīt šim apgalvojumam, tostarp 34 % Zviedrijā.

Kopš 2019. gada piecās dalībvalstīs, tostarp Nīderlandē (74 %, +3 procentpunkti), ir palielinājies to respondentu īpatsvars, kuri uztraucas par ikdienas produktos esošo kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz viņu veselību, savukārt Itālijā (89 %), Austrijā (79 %) un Dānijā (76 %) šis īpatsvars nav mainījies.

Turpretī proporcijas samazinājās pārējās 19 dalībvalstīs, jo īpaši Bulgārijā (78 %, -12) un Portugālē (86 %, -10).

QB10.3. Turpmākie apgalvojumi attiecas uz ikdienas produktiem, piemēram, pannām, rotaļlietām un tīrīšanas līdzekļiem. Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem.-Jūs uztraucaties par ikdienas produktos esošo kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz jūsu veselību (%)

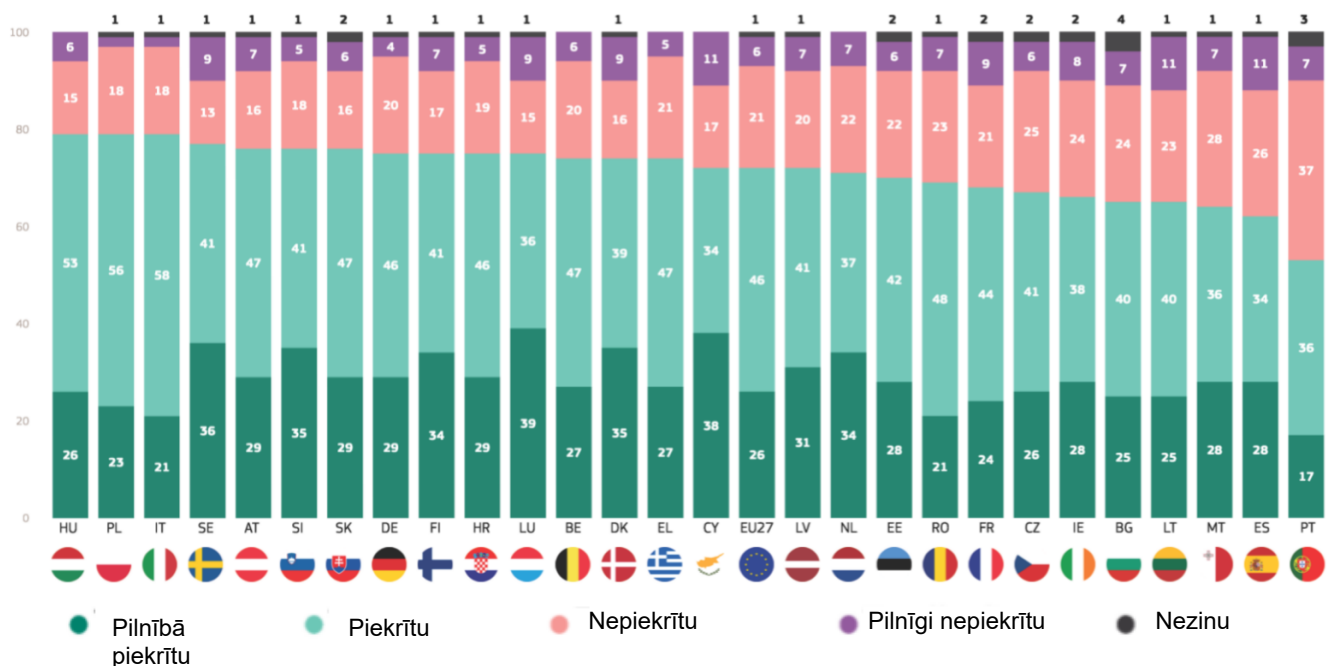

c) Produktu ķīmiskā drošuma uzskaitē, veicot pirkumus

Visās 27 dalībvalstīs vairāk nekā puse respondentu piekrīt, ka, veicot pirkumus, viņi ņem vērā produktu ķīmisko drošību. Proporcijas svārstās no 79 % Ungārijā, Polijā un Itālijā, kur tās ir visaugstākās, līdz 53 % Portugālē un 62 % Spānijā, kur tās ir viszemākās. Astoņās dalībvalstīs vismaz trīs no desmit respondentiem "pilnībā piekrīt" apgalvojumam, jo īpaši Luksemburgā (39 %) un Kiprā (38 %).

Turpretī deviņās dalībvalstīs, jo īpaši Portugālē (44 %), vismaz trīs no desmit respondentiem tam nepiekrīt. Turklāt Spānijā, Kiprā un Lietuvā vairāk nekā katrs desmitais apgalvo, ka respondenti (katrs 11 %) pilnībā nepiekrīt apgalvojumam.

QB10.1. Turpmākie apgalvojumi attiecas uz ikdienas produktiem, piemēram, pannām, rotaļlietām un tīrīšanas līdzekļiem. Lūdzu, pastāstiet man, cik lielā mērā jūs piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem:- legādājoties produktus, jūs ņemat vērā produktu ķīmisko drošību (%)

Sociāldemogrāfisko datu analīze liecina, ka gados vecāki respondenti un tie, kuri turpināja pilna laika izglītību līdz 20 gadu vecumam, biežāk piekrīt visiem trim apgalvojumiem nekā viņu attiecīgie kolēģi. Piemēram, 77 % no tiem, kas mācījušies visilgāk, iepērkoties ņem vērā produktu ķīmisko drošību, salīdzinot ar 66 % no tiem, kas pametuši pilna laika izglītību 15 gadu vecumā vai agrāk.

Šis pats atbilžu modelis attiecas uz tiem, kuriem gandrīz nekad nav vai nekad nav grūtību samaksāt rēķinus. Piemēram, 85 % no viņiem apgalvo, ka ir noraizējušies par ikdienas produktos esošo ķīmisko vielu ietekmi uz viņu veselību, salīdzinot ar 80 % to cilvēku vidū, kuriem lielākoties ir šādas grūtības.

Tiem, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, ir lielāka iespēja sistemātiski vienoties par visiem trim apgalvojumiem nekā tiem, kuriem ir negatīvs priekšstats. Piemēram, 89 % no viņiem ir noraizējušies par ikdienas produktos esošo kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi salīdzinājumā ar 77 % no tiem, kuriem ir negatīvs priekšstats par ES.

QB10 Turpmākie apgalvojumi attiecas uz ikdienas produktiem, piemēram, pannām, rotaļlietām un tīrīšanas līdzekļiem. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem. (% – kopā "Piekrītu")

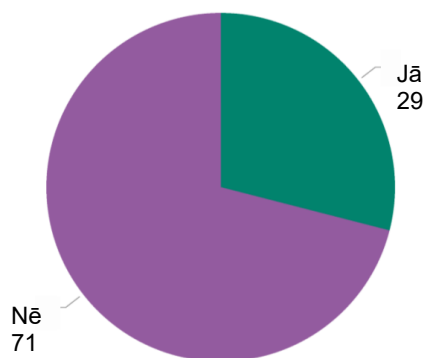
	Jūs esat noraizējies par esošo kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi ikdienas produktos uz vidi	Jūs esat noraizējies par kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz jūsu veselību ikdienas produktos	Veicot pirkumus, jūs ņemat vērā produktu ķīmisko drošību
ES-27	84	84	72
Dzimums			
Cilvēks	83	82	69
Sieviete	87	86	74
Izglītība (beigās)			
15-	83	84	66
16–19	84	84	72
20+	87	84	77
Joprojām mācās	83	82	64
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	82	80	61
Laiku pa laikam	82	83	70
Gandrīz nekad / nekad	86	85	74
ES tēls			
Pozitīvs	89	87	76
Neitrāls	83	82	70
Negatīvs	77	78	64

3. Piemērs: Pašu ziņotās zināšanas un bažas par PFAS

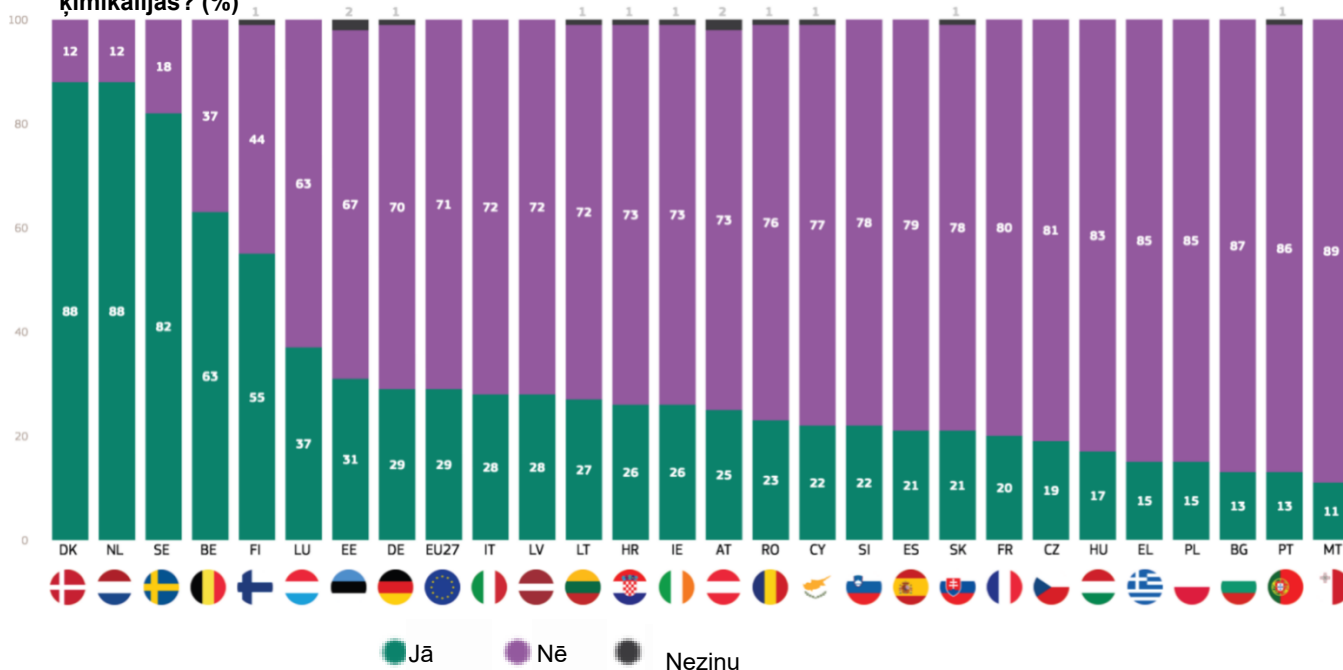
QB11. Vai esat dzirdējuši par terminu PFAS, kas pazīstams arī kā "mūžīgas ķīmikālijas"? (ES27) (%)

a) Pašu ziņotās zināšanas par PFAS

Mērot pašu ziņotās zināšanas par terminu PFAS (pazīstams arī kā "mūžīgas ķīmikālijas"), 29 % eiropiešu apgalvo,¹⁸ ka ir to dzirdējuši, savukārt 71 % to nav dzirdējuši.

QB11. Vai esat dzirdējuši par terminu PFAS, kas pazīstams arī kā "mūžīgas ķīmikālijas"? (%)

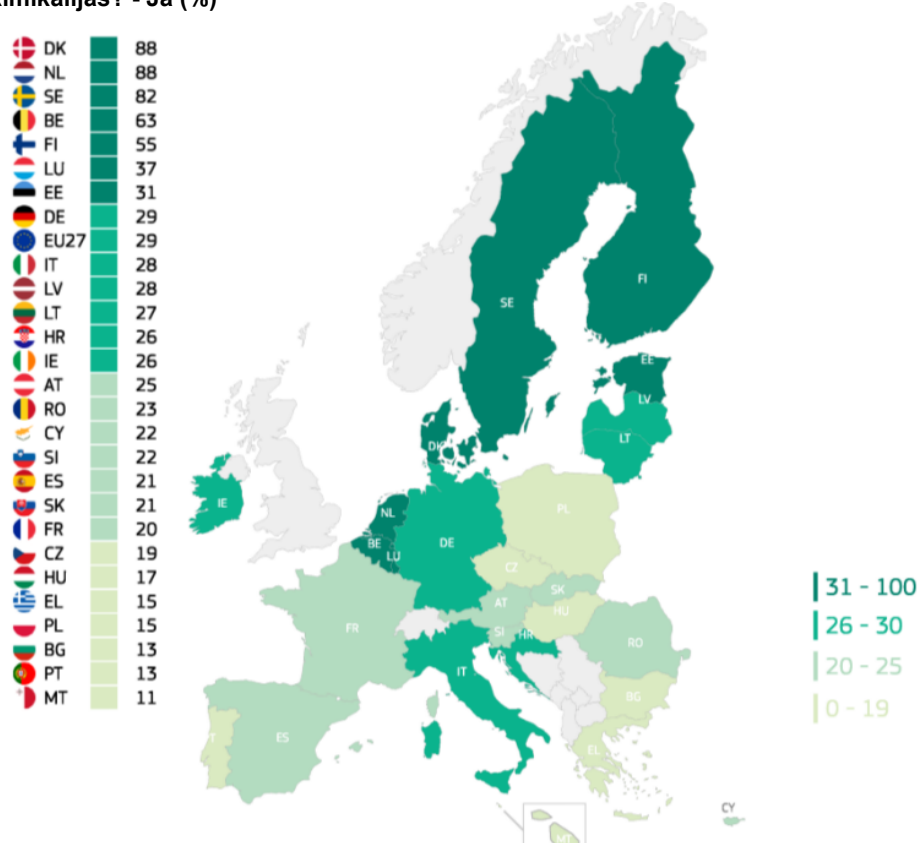
18 QB11. Vai esat dzirdējuši par terminu PFAS, kas pazīstams arī kā "mūžīgas ķīmikālijas"?

Turpmāk redzamajā kartē parādīts to respondentu īpatsvars katrā dalībvalstī, kuri ir dzirdējuši par terminu PFAS.

Vairāk nekā puse respondentu piecās dalībvalstīs pirms apsekojuma dzirdēja par PFAS — Dānijā, Nīderlandē (katrā 88 %), Zviedrijā (82 %), Beļģijā (63 %) un Somijā (55 %).

Otrā skalas galā septiņās dalībvalstīs mazāk nekā katrs piektais respondents ir dzirdējis par terminu PFAS. Viszemākais informētības līmenis ir Portugālē, Bulgārijā (katrā 13 %) un Maltā (11 %), kur par to ir dzirdējis nedaudz vairāk nekā viens no desmit respondentiem.

QB11. Vai esat dzirdējuši par terminu PFAS, kas pazīstams arī kā "mūžīgas ķīmikālijas"? - Jā (%)

Sociāldemogrāfisko datu analīze liecina par dažām būtiskām atšķirībām, kas galvenokārt saistītas ar izglītību un sociālo stāvokli.

Tādējādi tie, kuri bija visilgāk pilna laika izglītībā, vairāk nekā divas reizes biežāk ir dzirdējuši par PFAS (41 %) nekā tie, kuri pameta pilna laika izglītību 15 gadu vecumā vai pirms tam (15 %). Tas pats attiecas uz vadītājiem (40 %) un mazākā mērā uz studentiem (30 %). Atšķirības ir arī krāsas, aplūkojot tos, kuri sevi uzskata par sabiedrības augstāko šķiru (54 %), salīdzinājumā ar tiem, kuri sevi uzskata par strādnieku šķiru (19 %).

Respondenti, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES (34 %), arī biežāk to saka nekā tie, kuriem ir negatīvs priekšstats (26 %).

QB11 Vai esat dzirdējuši par terminu PFAS, kas pazīstams arī kā "mūžīgas ķīmikālijas"? (% - ES)

	Jā	Nē	Nezinu
ES-27	29	71	0
Izglītība (beigās)			
15-	15	85	0
16–19	23	76	1
20+	41	59	0
Joprojām mācās	30	70	0
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbināta persona	38	62	0
Vadītāji	40	59	1
citādas baltās apkakles	32	68	0
Fiziska darba strādnieki	24	76	0
Mājas cilvēki	20	80	0
Bezdarbnieks	23	76	1
Pensionārs	26	74	0
Studenti	30	70	0
Apsveriet piederību			
Darba klase	19	81	0
Apakšējā vidusšķira	26	73	1
Vidusšķira	30	70	0
Augstākā vidusšķira	53	46	1
Augstākā klase	54	45	1
ES tēls			
Pozitīvs	34	65	1
Neitrāls	23	77	0
Negatīvs	26	74	0

Pēc tam, kad respondentiem tika jautāts, vai viņi zina terminu PFAS, visiem respondentiem tika sniegta šāda definīcija: PFAS, kas pazīstamas arī kā "mūžīgas ķīmikālijas", ir cilvēka radītas ķīmikālijas, ko izmanto daudzos produktos, piemēram, pārtikas iepakojumā, nepiedegošās pannās, āra apģērbā un daudzos citos. Tiem ir noderīgas īpašības, piemēram, izturīgas pret karstumu, eļļu, traipiem vai ūdeni, vai tos izmanto nelīpošiem pārklājumiem. Daudzas PFAS var nelabvēlīgi ietekmēt vidi un cilvēku un dzīvnieku veselību, un tās uzskata par "mūžīgām ķīmikālijām", jo tās nenoārdās un var ilgstoši saglabāties vidē.

Pēc definīcijas sniegšanas respondentiem tika jautāts par viņu bažām par PFAS ietekmi uz cilvēku veselību un vidi, kā arī par viņu lēmumiem veikt pirkumus.

b) Bažas par PFAS

Atbildot uz jautājumu par PFAS bažu līmeni,¹⁹ 84 % respondentu atgalvo, ka ir nobažījušies par PFAS ietekmi uz vidi — 44 % pilnībā piekrīt un 40 % drīzāk piekrīt. Daži respondenti (13 %) nepiekrīt šiem atgalvojumiem.

Līdzīga daļa (81 %) atgalvo, ka viņi ir nobažījušies par PFAS iedarbības iespējamo ietekmi uz veselību — 39 % pilnībā piekrīt, bet 42 % drīzāk piekrīt. Vēl nedaudzi nepiekrīt šim atgalvojumam (16 %).

QB12. Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat turpmāk minētajiem atgalvojumiem? (ES27) (%)

Jūs uztrauc PFAS ietekme uz vidi

Jūs uztrauc PFAS iedarbības iespējamā ietekme uz veselību.

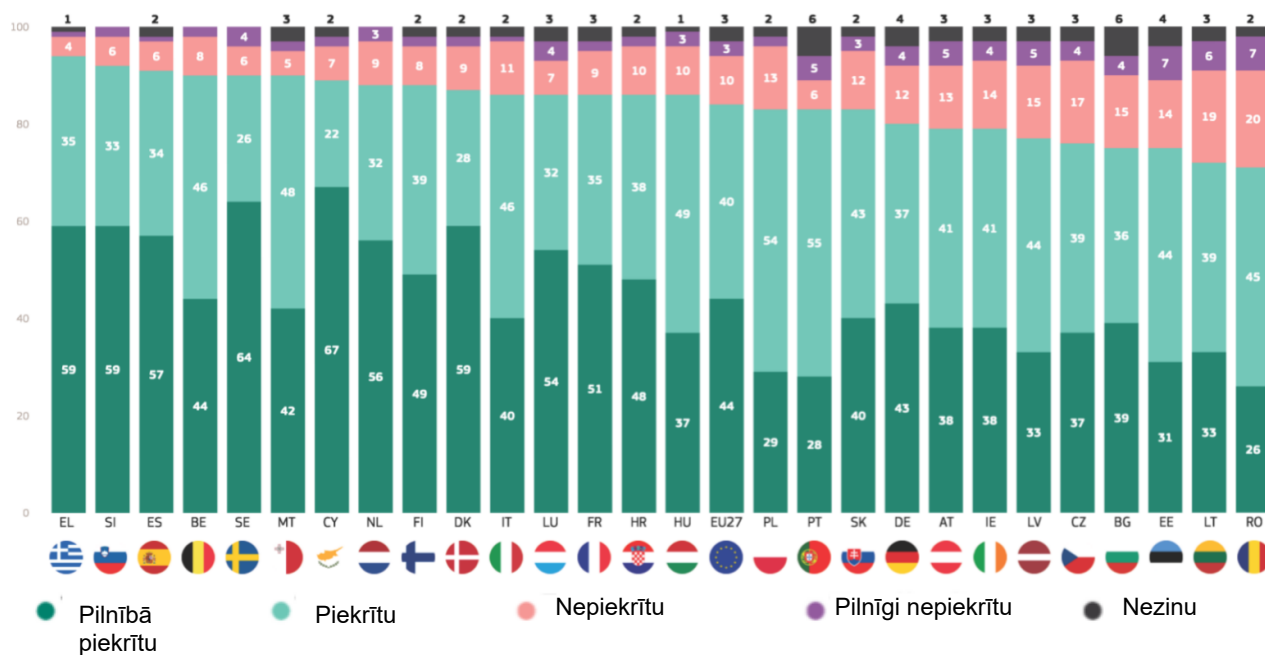
● Pilnībā piekrītu ● Piekrītu ● Nepiekrītu ● Pilnīgi nepiekrītu ● Nezinu

19 QB12. Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat turpmāk minētajiem atgalvojumiem? 1. Jūs esat nobažījies par PFAS iedarbības iespējamo ietekmi uz veselību; 2. Jūs uztrauc PFAS ietekme uz vidi.

Visās 27 dalībvalstīs vairāk nekā septiņi no desmit respondentiem apgalvo, ka ir nobažījušies par PFAS ietekmi uz vidi. Vislielākās bažas ir Grieķijā (94 %), Slovēnijā (92 %), Spānijā (91 %), Beļģijā, Zviedrijā un Maltā (katrā 90 %), kur to apgalvo vismaz deviņi no desmit respondentiem. Viszemākās bažas ir Rumānijā (71 %) un Lietuvā (72 %). Deviņās dalībvalstīs vairāk nekā puse respondentu pilnībā piekrīt apgalvojumiem, augstākais līmenis ir Kiprā (67 %) un Zviedrijā (64 %).

Vislielākā nepiekrīšana apgalvojumam ir Rumānijā (27 %) un Lietuvā (25 %), kur vismaz ceturtdaļa daļa respondentu iebilst pret šo ideju.

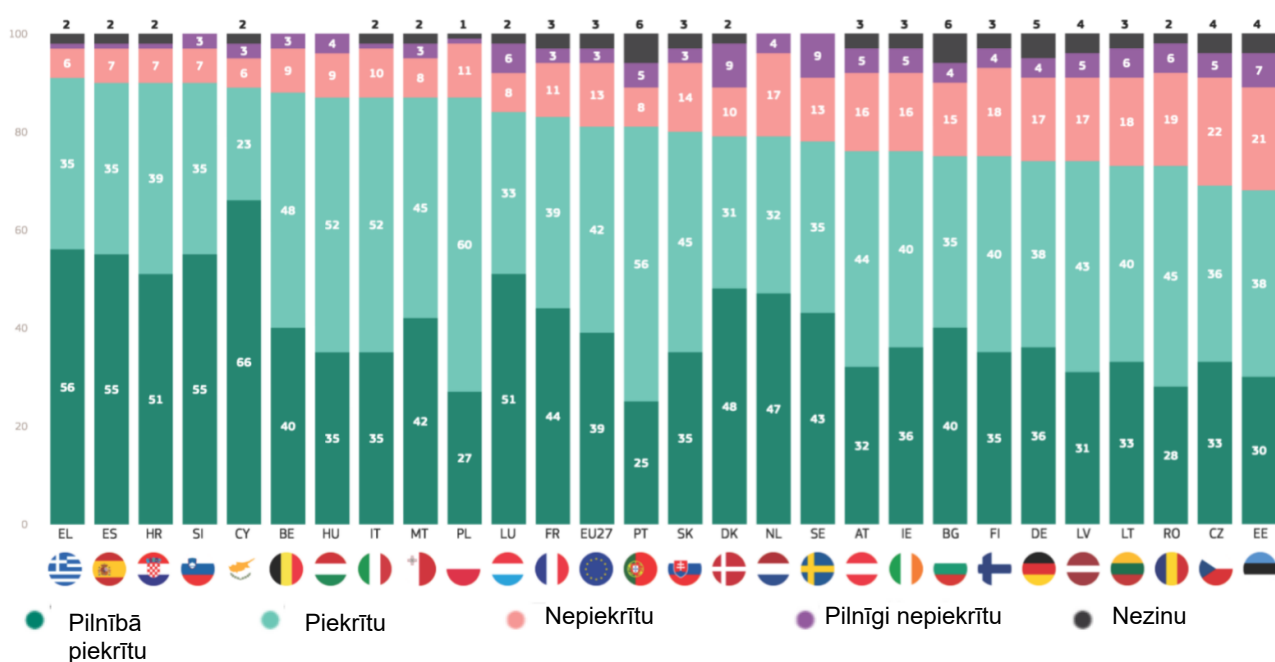
QB12.2. Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat turpmāk minētajiem apgalvojumiem? :-Jūs uztrauc PFAS ietekme uz vidi (%)

Visās 27 dalībvalstīs vairāk nekā divas trešdaļas respondentu apgalvo, ka ir nobažījušies par PFAS iespējamo ietekmi uz veselību, saskaroties ar PFAS. Vislielākās bažas ir Grieķijā (91 %), Spānijā, Horvātijā un Slovēnijā (katrā 90 %), kur to apgalvo vismaz deviņi no desmit respondentiem. Vīzēmākais bažu līmenis ir Igaunijā (68 %) un Čehijā (69 %). Kiprā (66 %), Grieķijā (56 %), Slovēnijā, Spānijā (katrā 55 %), Horvātijā un Luksemburgā (katrā 51 %) vairāk nekā puse respondentu pilnībā piekrīt šim apgalvojumam.

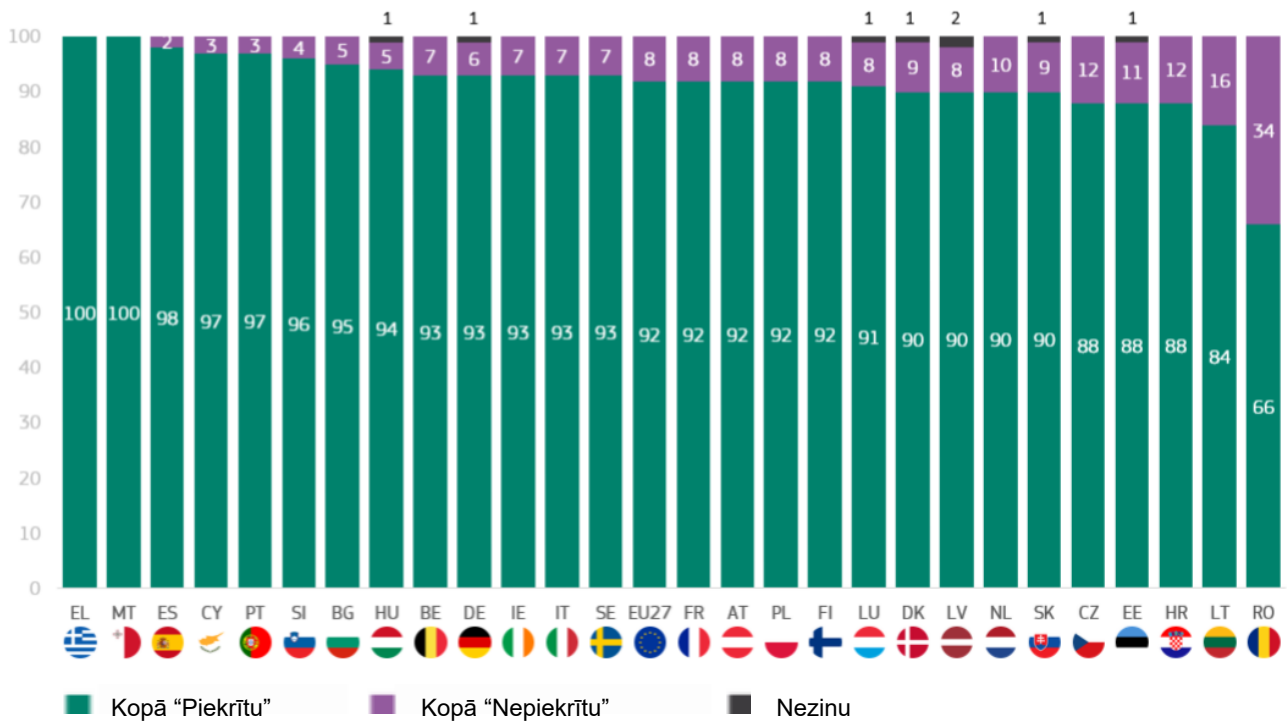
Vislielākā nepiekrīšana apgalvojumam ir Igaunijā (28 %), Čehijā (27 %) un Rumānijā (25 %).

QB12.1. Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat turpmāk minētajiem apgalvojumiem? :-Jūs esat nobažījušies par iespējamo ietekmi uz veselību, ko rada saskare ar PFAS. (%)

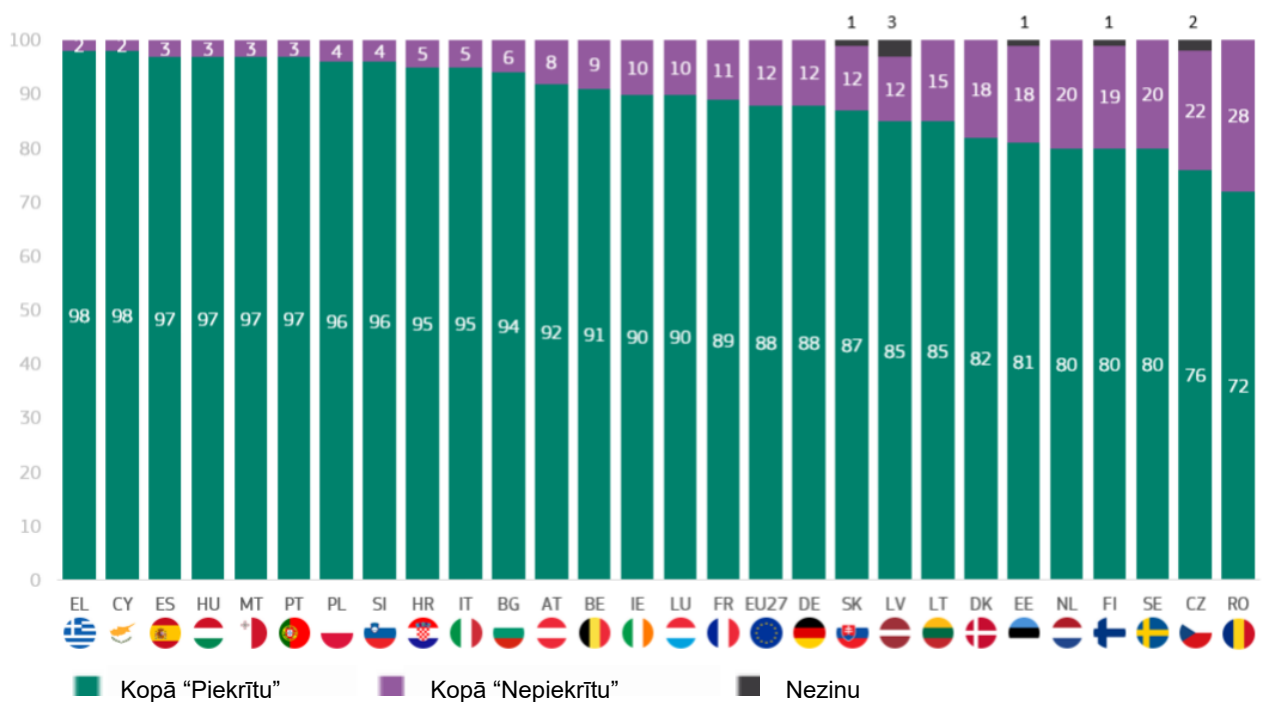

Kā minēts iepriekš, pēc īsa ievadteksta respondentiem tika jautāts par viņu bažām attiecībā uz PFAS. Tādējādi gan respondentiem, kuri iepriekš zināja par PFAS, gan tiem, kuri to nezināja, tika jautāts par viņu bažu līmeni.

QB12.2.ir dzirdējuši. Jūs uztrauc PFAS ietekme uz vidi (ES-27) (%)

QB12.1.ir dzirdējuši. Jūs uztrauc PFAS iedarbības iespējamā ietekme uz veselību. (ES27) (%)

Lai gan kopumā lielākā daļa respondentu apgalvo, ka ir nobažījušies par PFAS, neatkarīgi no tā, vai viņi par to zināja pirms apsekojuma, respondenti, kuri ziņo par iepriekšējām zināšanām par PFAS, visticamāk, ir nobažījušies par to ietekmi uz cilvēka veselību un vidi. Viņi jo īpaši biežāk saka, ka "pilnībā piekrīt" tam, ka ir nobažījušies par šo ietekmi.

QB12. Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem? (ES27) (%)

	Jūs uztrauc PFAS iedarbības iespējamā ietekme uz veselību	Esmu dzirdējis(- usi)	Neesmu dzirdējis		Jūs uztrauc PFAS ietekme uz vidi	Esmu dzirdējis(- usi)	Neesmu dzirdējis
Pilnībā piekrītu	39	51	34	Pilnībā piekrītu	44	59	38
Piekrītu	42	37	45	Piekrītu	40	33	43
Nepiekrītu	13	9	14	Nepiekrītu	10	7	12
Pilnīgi nepiekrītu	3	3	3	Pilnīgi nepiekrītu	3	1	3
Nezinu	3	0	4	Nezinu	3	0	4
Kopā "Piekrītu"	81	88	79	Kopā "Piekrītu"	84	92	81
Kopā "Nepiekrītu"	16	12	17	Kopā "Nepiekrītu"	12	8	15

Sociāldemogrāfisko datu analīze liecina, ka gados vecāki respondenti un tie, kuri turpināja pilna laika izglītību līdz 20 gadu vecumam, biežāk piekrīt abiem apgalvojumiem nekā viņu attiecīgie kolēģi. Piemēram, 88 % no tiem, kas mācījušies visilgāk, ir nobažījušies par PFAS ietekmi uz vidi salīdzinājumā ar 79 % no tiem, kas pametuši pilna laika izglītību 15 gadu vecumā vai agrāk.

Tas pats atbilžu modelis attiecas uz tiem, kuriem gandrīz nekad nav vai nekad nav grūtību samaksāt rēķinus. Piemēram, 86 % respondentu ir nobažījušies par PFAS ietekmi uz vidi salīdzinājumā ar 81 % to respondentu, kuriem lielākoties ir šādas grūtības.

jautājums. Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem? Jūs uztrauc PFAS iedarbības iespējamā ietekme uz veselību. (% - ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	81	16	3
Dzimums			
Cilvēks	80	18	2
Sieviete	83	14	3
Vecums			
15-24	79	18	3
25-39	82	16	2
40-54	83	15	2
55+	81	16	3
Izglītība (beigās)			
15-	78	17	5
16-19	81	16	3
20+	84	15	1
Joprojām mācās	82	16	2
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	78	17	5
Laiku pa laikam	81	16	3
Gandrīz nekad / nekad	83	15	2
ES tēls			
Pozitīvs	85	13	2
Neitrāls	80	17	3
Negatīvs	74	23	3

Tiem, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES, ir lielāka iespēja sistemātiski vienoties par visiem trim apgalvojumiem nekā tiem, kuriem ir negatīvs priekšstats. Piemēram, 85 % no viņiem ir noraizējušies par PFAS iespējamo ietekmi uz veselību, saskaroties ar PFAS, salīdzinājumā ar 74 % no tiem, kuriem ir negatīvs priekšstats par ES.

QB12.2 Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem? Jūs uztrauc PFAS ietekme uz vidi. (% - ES)

	Kopā "Piekrītu"	Kopā "Nepiekrītu"	Nezinu
ES-27	84	13	3
Dzimums			
Cilvēks	83	14	3
Sieviete	85	12	3
Vecums			
15-24	85	13	2
25-39	84	14	2
40-54	84	14	2
55+	84	13	3
Izglītība (beigās)			
15-	79	16	5
16-19	82	15	3
20+	88	11	1
Joprojām mācās	87	12	1
Grūtības apmaksāt rēķinus			
Lielāko daļu laika	81	15	4
Laiku pa laikam	81	16	3
Gandrīz nekad / nekad	86	12	2
ES tēls			
Pozitīvs	88	10	2
Neitrāls	82	15	3
Negatīvs	75	21	4

V. Ar ūdeni saistīti jautājumi

Piektajā nodaļā galvenā uzmanība ir pievērsta jautājumiem, kas saistīti ar ūdeni. Vispirms tiek pētīta eiropiešu informētība par apdraudējumiem, kas saistīti ar ūdeni viņu attiecīgajās valstīs, un pēc tam valsts līmenī tiek pētīta izpratne par riskiem, kas saistīti ar ūdeni. Visbeidzot, tajā analizēta valstu ieinteresēto personu loma efektīvā ūdens resursu apsaimniekošanā, pirms tiek apspriesti papildu pasākumi ūdens resursu jautājumu risināšanai Eiropā.

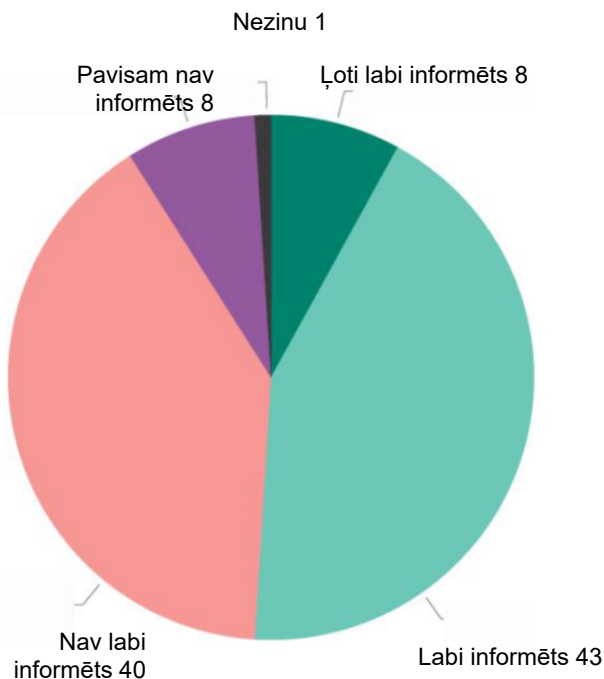
1. Informētība par problēmām, kas saistītas ar ūdeni, valsts līmenī

Eiropieši nav vienprātis par to, cik labi viņi jūtas informēti par ūdens problēmām savā valstī.

Nedaudz vairāk nekā puse respondentu (51 %) uzskata, ka ir labi informēti par tādām ar ūdeni saistītām problēmām kā piesārņojums, plūdi, sausums un neefektīva ūdens izmantošana savā valstī²⁰ — 43 % uzskata, ka ir labi informēti, un 8 % uzskata, ka ir ļoti labi informēti.

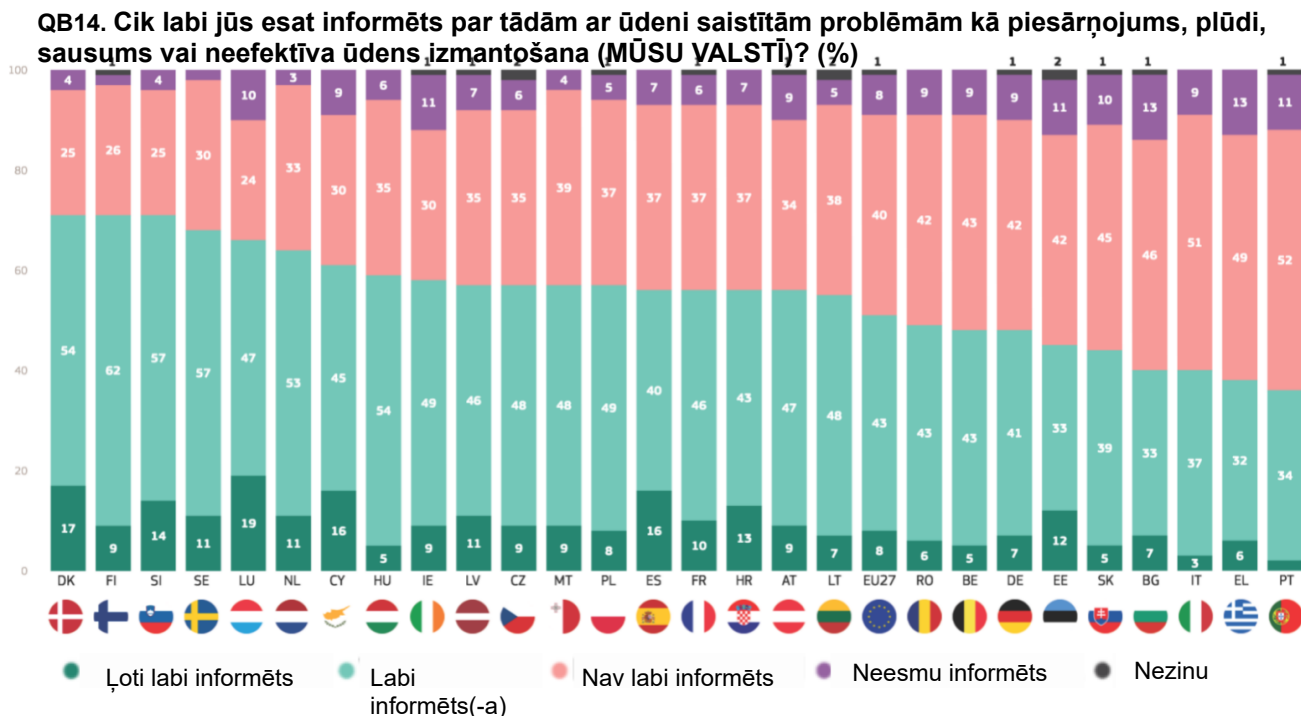
Nedaudz mazāka daļa (48 %) nevērtas labi informēta par problēmām, kas saistītas ar ūdeni viņu valstī, 40 % uzskata, ka viņi nav labi informēti, un 8 % uzskata, ka viņi vispār nav informēti. Tikai 1 % respondentu apgalvo, ka nezina.

QB14. Cik labi jūs esat informēts par tādām ar ūdeni saistītām problēmām kā piesārņojums, plūdi, sausums vai neefektīva ūdens izmantošana (MŪSU VALSTĪ)? (ES27) (%)

²⁰ Cik labi jūs esat informēts par tādām ar ūdeni saistītām problēmām kā piesārņojums, plūdi, sausums vai neefektīva ūdens izmantošana (MŪSU VALSTĪ)?

Vairāk nekā puse respondentu 18 dalībvalstīs uzskata, ka ir labi informēti par problēmām, kas saistītas ar ūdeni viņu valstī. Šajā grupā augstākais īpatsvars ir Dānijā, Somijā un Slovēnijā (71 %), kur vairāk nekā septiņi no desmit respondentiem jūtas labi informēti. Vislielākais to respondentu īpatsvars, kuri jūtas ļoti labi informēti, ir Luksemburgā (19 %), Dānijā (17 %), Spānijā un Kiprā (katrai 16 %).

No otras puses, vairāk nekā puse respondentu deviņās dalībvalstīs nejūtas labi informēti par ūdens problēmām savā valstī, un augstākais līmenis ir Portugālē (63 %), Grieķijā (62 %) un Itālijā (60 %). Septiņās dalībvalstīs vismaz katrs desmitais respondents vispār nejūtas labi informēts par šīm problēmām.

Sociāldemogrāfisko datu analīze liecina, ka:

Lai gan lielākā daļa vīriešu (55 %) uzskata, ka ir labi informēti par jautājumiem, kas saistīti ar ūdeni viņu valstī, to apgalvo tikai mazākā daļa sieviešu (49 % pret 51 %).

Būtiskas atšķirības ir arī starp tiem, kuri priekšlaicīgi pārtraukuši pilna laika izglītību (38 %), kur tikai neliela minoritāte jūtas informēta, un tiem, kuri turpināja pilna laika izglītību līdz 20 gadu vecumam vai ilgāk (62 %).

Vadītāji to biežāk saka (61 %) nekā mājsaimnieki (39 %) vai bezdarbnieki (43 %). Tāpat rīkojas arī tie, kuriem gandrīz nekad nav vai nekad nav grūtību samaksāt rēķinus (57 %), salīdzinot ar tiem, kuriem šādas grūtības ir lielākajā daļā gadījumu (38 %). Jāatzīmē, ka šajā ziņā nav atšķirību starp pilsētu teritorijām un tiem, kas dzīvo lielākā skaitā lauku teritoriju.

QB14 Cik labi jūs esat informēts par tādām ar ūdeni saistītām problēmām kā piesārņojums, plūdi, sausums vai neefektīva ūdens izmantošana (MŪSU VALSTĪ)? (% – ES)					
	Ļoti labi informēts	Labi informēts(-a)	Nav labi informēts	Neesmu informēts	Nezinu
ES-27	8	43	40	8	1
Dzimums					
Cilvēks	10	45	39	6	0
Sieviete	7	42	42	9	0
Izglītība (beigās)					
15-	6	32	48	14	0
16–19	7	41	44	8	0
20+	11	51	34	4	0
Joprojām mācās	7	44	40	8	1
Sociāli profesionālā kategorija					
Pašnodarbināta persona	11	47	36	5	1
Vadītāji	11	50	34	5	0
citādas baltās apkakles	10	45	40	5	0
Fiziska darba strādnieki	7	42	44	7	0
Mājas cilvēki	7	32	48	13	0
Bezdarbnieks	7	36	43	13	1
Pensionārs	8	43	39	9	1
Studenti	8	43	40	8	1
Grūtības apmaksāt rēķinus					
Lielāko daļu laika	7	31	44	17	1
Laiku pa laikam	6	36	47	10	1
Gandrīz nekad / nekad	9	48	37	6	0
Subjektīvā urbanizācija					
Lauku ciemats	9	43	40	7	1
Maza/vidēja izmēra pilsēta	8	44	40	8	0
Lielpilsēta	8	44	40	8	0

2. Piemērs: Galvenie apdraudējumi, kas saistīti ar ūdeni

Gandrīz septiņi no desmit eiropiešiem uzskata, ka piesārņojums ir galvenais ar ūdeni saistītais apdraudējums viņu valstī.

Respondentiem jautāja, kādi, viņuprāt, ir galvenie apdraudējumi, kas saistīti ar ūdeni no iepriekš kodēta saraksta. Piesārņojumu kā galveno apdraudējumu visbiežāk izvēlējās 21 % respondentu. Nākamais ir pārmērīgs ūdens patēriņš (17 %), kam seko klimata pārmaiņas (16 %) un sausums (14 %). Citas pieejamās iespējas pilsoņi izvēlējās šādi: plūdi (11 %), ūdens trūkums (11 %), dabisko dzīvotņu degradācija (7 %) un aļģu augšana (2 %).

QB13a. Kuras no turpmāk minētajām darbībām ES būtu jānosaka par prioritārām dabas aizsardzībai? Vispirms? (ES27) (%)

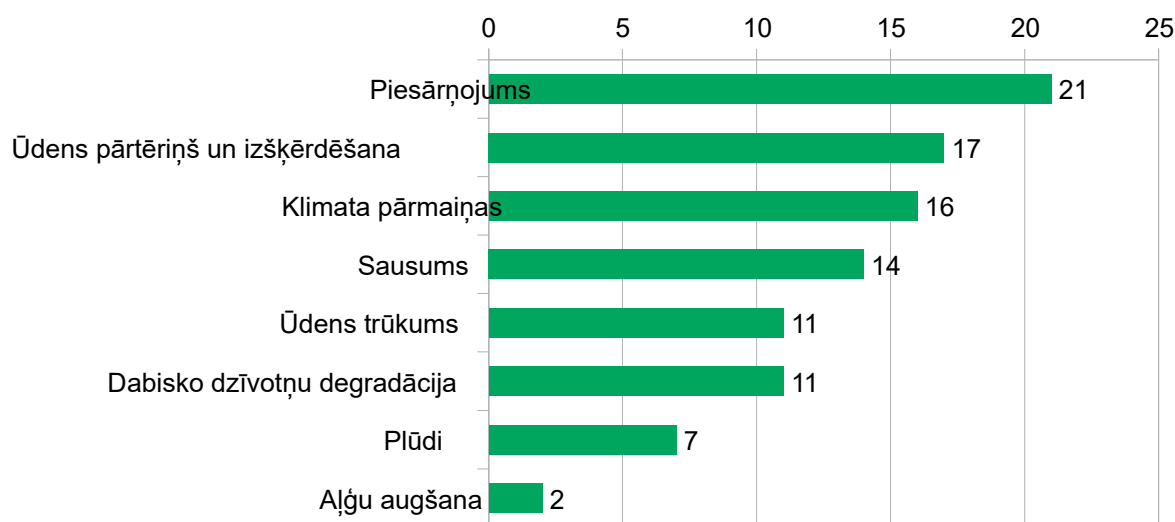
(*Iepriekšējais grafiks ir nepareizs, skatīt nākamo lappusi*)

Pēc tam respondentiem tika lūgts no astoņu ar ūdeni saistītu problēmu saraksta izvēlēties tās četras problēmas, kuras, viņuprāt, visvairāk apdraud viņu valsti²¹. Turpmākie rezultāti attiecas uz visu četru atbilžu kumulatīvajām atbildēm.

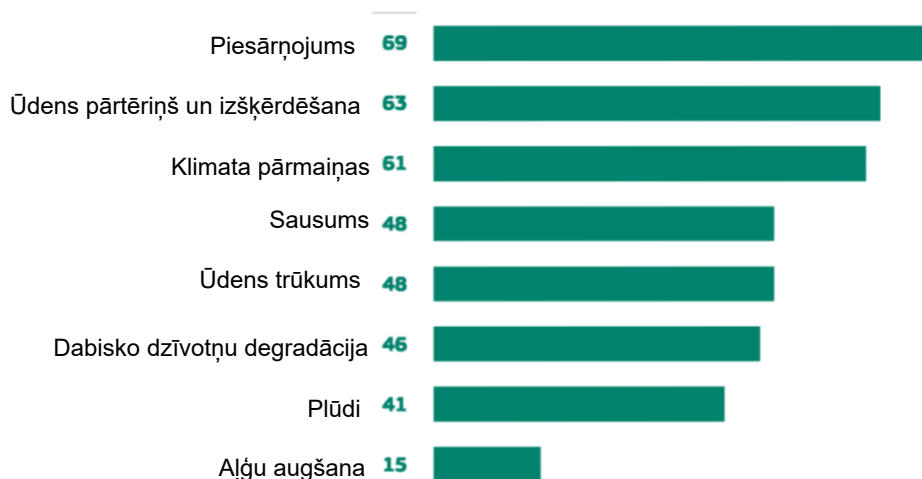
Piesārņojumu (21 %) uzskata par galveno apdraudējumu, kas saistīts ar ūdeni viņu valstī, un tam seko pārmērīgs ūdens patēriņš un izšķērdēšana (17 %) un klimata pārmaiņas (16 %). Pēc tam ierindojas sausums (14 %), kam seko plūdi (11 %), ūdens trūkums (11 %) un aļģu augšana (2 %).

(*iepriekšējā diagramma bija nepareiza, pareizā diagramma būtu šāda *)

QB15a. Kādi, jūsaprāt, ir galvenie apdraudējumi, kas saistīti ar ūdeni? (MŪSU VALSTĪ)? Vispirms? (%)

QB15T Kādi, jūsaprāt, ir galvenie apdraudējumi, kas saistīti ar ūdeni (MŪSU VALSTĪ)? Vispirms? Otrkārt? Treškārt? Ceturtkārt? (ES27) (%)

²¹ jautājums. Kādi, jūsaprāt, ir galvenie apdraudējumi, kas saistīti ar ūdeni (MŪSU VALSTĪ)? Vispirms? (Treškārt? Ceturtkārt?

Piesārņojums ir pirmajā vietā vai kopā pirmajā vietā 21 dalībvalstī, un visaugstākais tas ir Somijā (89 %), Slovēnijā (85 %), Dānijā (83 %), Lietuvā (83 %) un Slovēnijā (80 %). Piesārņojums ir otrais visbiežāk izvēlētais apdraudējums Vācijā (66 %) un Itālijā (64 %), bet trešais — Maltā (66 %), Spānijā (64 %) un Portugālē (60 %). Kipra ir vienīgā valsts, kurā piesārņojums nav pirmajā trijniekā.

Ūdens trūkums ieņem otro vietu Spānijā (67 %) un Portugālē (64 %). Neraugoties uz to, ka tā nav pirmajā trijniekā nevienā citā dalībvalstī, lielākā daļa respondentu septiņās dalībvalstīs, proti, Kiprā (62 %), Maltā (60 %), Vācijā, Polijā (abās 52 %), Čehijā (51 %), Bulgārijā (50 %) un Polijā (51 %), to uzskata par pirmo trīsniekā esošo jautājumu. Zemākais rādītājs ir Somijā (9 %).

Pārmērīgs ūdens patēriņš un ūdens izšķērdēšana ir pirmajā vietā Vācijā (70 %) un otrajā vai trešajā vietā 19 dalībvalstīs, augstākais rādītājs ir Kiprā, Horvātijā un Slovēnijā (katra 71 %). Tā nav pirmajā trijniekā septiņās dalībvalstīs, bet tikai divās to vairākums to neuzskata par galveno apdraudējumu savai valstij, proti, Rumānijai (47 %) un Latvijai (42 %).

Klimata pārmaiņas ieņem trešo vietu ES līmenī, bet pirmajā vietā trijās dalībvalstīs, proti, Horvātijā (74 % kopā ar piesārņojumu), Portugālē (69 % kopā ar sausumu) un Itālijā (68 %). Šis apdraudējums ieņem otro vai trešo vietu vēl 14 dalībvalstīs, un augstākais rādītājs ir Zviedrijā (70 %). Tā nav pirmajā trijniekā no desmit dalībvalstīm, un četrus dalībvalstu vairākums to neuzskata par galveno apdraudējumu — viszemākais rādītājs ir Igaunijā (36 %).

Ar ūdeni saistīto apdraudējumu saraksta augšgalā ir sausums četrās dalībvalstīs, proti, Kiprā, Spānijā (katrai 77 %), Maltā un Portugālē (katrai 69 %). Tās ieņem otro vietu Čehijā un Rumānijā (katrā 60 %) un trešo vietu Bulgārijā (59 %) un Slovēnijā (52 %). Neraugoties uz to,

ka tā nav pirmajā trijniekā nevienā citā dalībvalstī, lielākā daļa respondentu Francijā (58 %) un Polijā (51 %) to uzskata par galveno trīsniekā. Zemākais rādītājs ir Somijā (8 %).

Dabas paradumu degradācija ieņem otro vietu Somijā (73 %), kur šis rādītājs ir visaugstākais, tai seko Igaunija (68 %), Lietuva (58 %) un Latvija (51 %). Tā ieņem trešo vietu Zviedrijā (66 %), Ungārijā (60 %) un Horvātijā (59 %). Neraugoties uz to, ka tā nav pirmajā trijniekā nevienā citā dalībvalstī, lielākā daļa respondentu Austrijā (53 %), Vācijā (57 %), Dānijā (56 %), Rumānijā (54 %) un Slovēnijā (51 %) to uzskata par pirmo trīsniekā esošo jautājumu. Zemākais rādītājs ir Bulgārijā un Spānijā (abās 34 %).

Plūdi ieņem trešo vietu Dānijā (62 %), Slovēnijā (59 %) un Somijā (55 %). Neraugoties uz to, ka tie nav ierindoti pirmajā trijniekā nevienā citā dalībvalstī, lielākā daļa respondentu Beļģijā (58 %), Īrijā (56 %), Nīderlandē (54 %), Itālijā un Rumānijā (abās 50 %) tos uzskata par trešo labāko jautājumu. Viszemākie rādītāji ir Maltā (11 %) un Igaunijā (14 %).

Somija izceļas ar to, ka liela daļa respondentu min aļģu augšanu (66 %) kā ar ūdeni saistītu problēmu savā valstī. Šis jautājums ieņem trešo vietu Somijā, bet nav pirmajā trijniekā nevienā citā dalībvalstī, kā arī to neizvēlas vairākums citur. To minēja mazāk nekā viena desmitā daļa respondentu septiņās dalībvalstīs.

QB15T. Kādi, jūsuprāt, ir galvenie apdraudējumi, kas saistīti ar ūdeni (MŪSU VALSTĪ)? Vispirms? Otrkārt? Treškārt? Ceturtkārt? (%)

	ES-27	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	E5	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	5E	SI	SK
Piesārņojums	69	64	76	78	54	68	66	83	73	72	64	89	70	74	76	83	64	83	74	85	66	70	70	60	70	78	85	80
Ūdens pārtēriņš un izšķērdēšana	63	63	64	62	71	59	70	55	67	63	64	51	62	71	64	58	62	54	67	42	67	57	62	59	47	62	64	71
Klimata pārmaiņas	61	56	71	49	64	41	61	74	36	54	60	61	60	74	53	61	68	55	51	50	55	64	58	69	59	70	54	49
Sausums	48	30	31	59	77	60	33	11	24	48	77	8	58	37	48	13	47	43	39	24	69	44	51	69	60	21	39	52
Ūdens trūkums	48	41	33	50	62	51	52	21	21	43	67	9	46	36	38	33	49	19	33	13	60	47	52	64	36	34	26	42
Dabisko dzīvotņu degradācija	46	53	47	34	36	49	57	56	68	47	34	73	37	59	60	45	44	58	42	51	38	43	38	42	54	66	51	41
Plūdi	41	46	58	43	26	33	38	62	14	55	19	16	46	41	37	56	50	26	44	43	11	54	39	22	50	36	59	45
Aļģu augšana	15	20	13	8	8	15	13	21	41	7	6	66	13	8	20	30	13	28	14	47	16	13	21	9	19	28	7	10

Sociāldemogrāfisko datu analīze liecina, ka respondenti, kuri visilgāk turpināja pilna laika izglītību, konsekventi biežāk min kādu no apdraudējumiem. Piesārņojums tiek izvēlēts kā galvenais apdraudējums neatkarīgi no respondentu sociāldemogrāfiskā stāvokļa.

Ir dažas nelielas atšķirības atkarībā no profesiju kategorijām. Vadītāji (65 %) un studenti (69 %) klimata pārmaiņas piemin biežāk nekā citas kategorijas, savukārt mājsaimnieki izceļas ar lielu sausuma (56 % salīdzinājumā ar 45 %–50 %) un ūdens trūkuma (55 % salīdzinājumā ar 42 %–49 %) pieminēšanu.

Respondenti, kas dzīvo lauku apvidos, biežāk min arī ūdens trūkumu (51 % salīdzinājumā ar 44 % respondentu, kas dzīvo lielās pilsētās), savukārt tie, kas dzīvo pilsētu teritorijās, biežāk min piesārņojumu (71 % salīdzinājumā ar 69 % lauku apvidos) un klimata pārmaiņas (63 % salīdzinājumā ar 58 %).

QB15T Kādi, jūsuprāt, ir galvenie apdraudējumi, kas saistīti ar ūdeni (MŪSU VALSTĪ)? Vispirms? Otrkārt? Treškārt? Ceturtkārt? (% - ES)

	Piesārņojums	Ūdens pārtēriņš un izšķērdēšana	Klimata pārmaiņas	Dabisko dzīvotņu degradācija	Sausums	Ūdens trūkums	Plūdi	Aļģu izaugumi
ES-27	69	63	61	46	48	48	41	15
Dzimums								
Cilvēks	69	63	61	47	48	48	39	15
Sieviete	69	62	61	46	48	48	42	15
Vecums								
15-24	69	63	66	48	45	43	41	15
25-39	70	63	59	48	48	47	39	17
40-54	68	64	61	47	48	50	40	15
55+	69	62	60	44	50	49	42	13
Izglītība (beigās)								
15-	65	63	58	40	55	55	42	11
16-19	69	62	61	46	48	48	41	15
20+	70	63	60	48	47	46	40	16
Joprojām mācās	70	63	69	50	43	41	39	15
Sociāli profesionālā kategorija								
Pašnodarbinātā persona	69	64	57	47	49	48	42	15
Vadītāji	68	63	65	50	46	49	38	14
citādas baltās apkakles	70	62	60	49	45	49	41	16
Fiziska darba strādnieki	68	64	60	46	49	49	40	16
Mājas cilvēki	70	58	52	37	56	55	42	16
Bezdarbnieks	76	63	58	43	49	42	41	15
Pensionārs	68	62	60	44	50	47	43	13
Studenti	67	64	69	49	45	42	40	14
Subjektīvā urbanizācija								
Lauku ciemats	69	63	58	44	48	51	39	15
Maza/vidēja izmēra pilsēta	67	64	62	46	49	48	41	14
Lielpilsēta	71	61	63	49	48	44	41	15

3. Piemērs: Valstu ieinteresēto personu loma efektīvā ūdens resursu apsaimniekošanā

Atbildot uz jautājumu, vai konkrēti dalībnieki pašlaik dara pietiekami daudz, lai efektīvi izmantotu ūdeni, lielākā daļa respondentu uzskata, ka tādu nav, izņemot zivsaimniecību un akvakultūru.

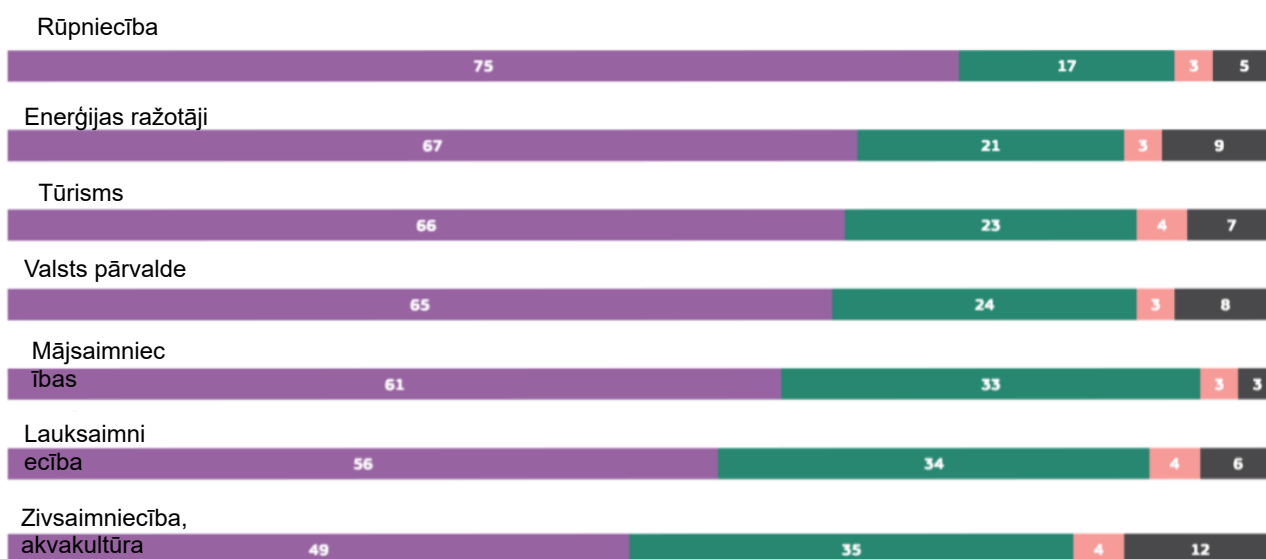
Trīs ceturtdaļas (75 %) eiropiešu uzskata, ka rūpniecība nedara pietiekami daudz, lai efektīvi izmantotu ūdeni, savukārt 17 % uzskata, ka tā dara pietiekami daudz²².

Aptuveni divas trešdaļas respondentu arī uzskata, ka enerģijas ražotāji (67 % "nepietiekami" salīdzinājumā ar 21 % "apmēram pareizais daudzums"), tūrisms (66 % salīdzinājumā ar 23 %) un valsts pārvalde (65 % salīdzinājumā ar 24 %) pašlaik nedara pietiekami daudz, lai efektīvi izmantotu ūdens resursus savā valstī.

Vairāk nekā seši no desmit respondentiem (61 %) apgalvo, ka mājsaimniecības nedara pietiekami daudz, lai efektīvi izmantotu ūdens resursus (salīdzinājumā ar 33 % "par pareizo daudzumu"), un 56 % apgalvo, ka tas pats attiecas uz lauksaimniecību (salīdzinājumā ar 34 % "par pareizo daudzumu").

Visbeidzot, 49 % respondentu uzskata, ka zivsaimniecība/akvakultūra pašlaik nedara pietiekami daudz, lai efektīvi izmantotu ūdeni savā valstī, savukārt 35 % uzskata, ka dara pietiekami daudz. Visiem dalībniekiem no 3 % līdz 4 % respondentu uzskata, ka viņi dara pārāk daudz.

QB16. Vai, jūsuprāt, katrs no turpmāk minētajiem dalībniekiem pašlaik dara pārāk daudz, par tiesībām vai nepietiekamību efektīvi izmantot ūdeni (MŪSU VALSTĪ)? (ES27) (%)

²² Netiek darīts pietiekami daudz, lai efektīvi izmantotu ūdeni (MŪSU VALSTĪ)? 1. Rūpniecība, 2. Mājsaimniecības, 3. Lauksaimniecība, 4. Enerģijas ražotāji, 4. Zivsaimniecība, akvakultūra, 5. tūrisms, 6. Valsts pārvalde.

● Pārāk daudz ● Nezinu

26 dalībvalstīs lielākā daļa respondentu uzskata, ka rūpniecības nozare pašlaik nedara pietiekami daudz, lai efektīvi izmantotu ūdeni savā valstī. Tomēr šajā grupā proporcijas ir ļoti atšķirīgas, visaugstākās Grieķijā (92 %) un Maltā (87 %), bet viszemākās — Somijā un Igaunijā (51 %).

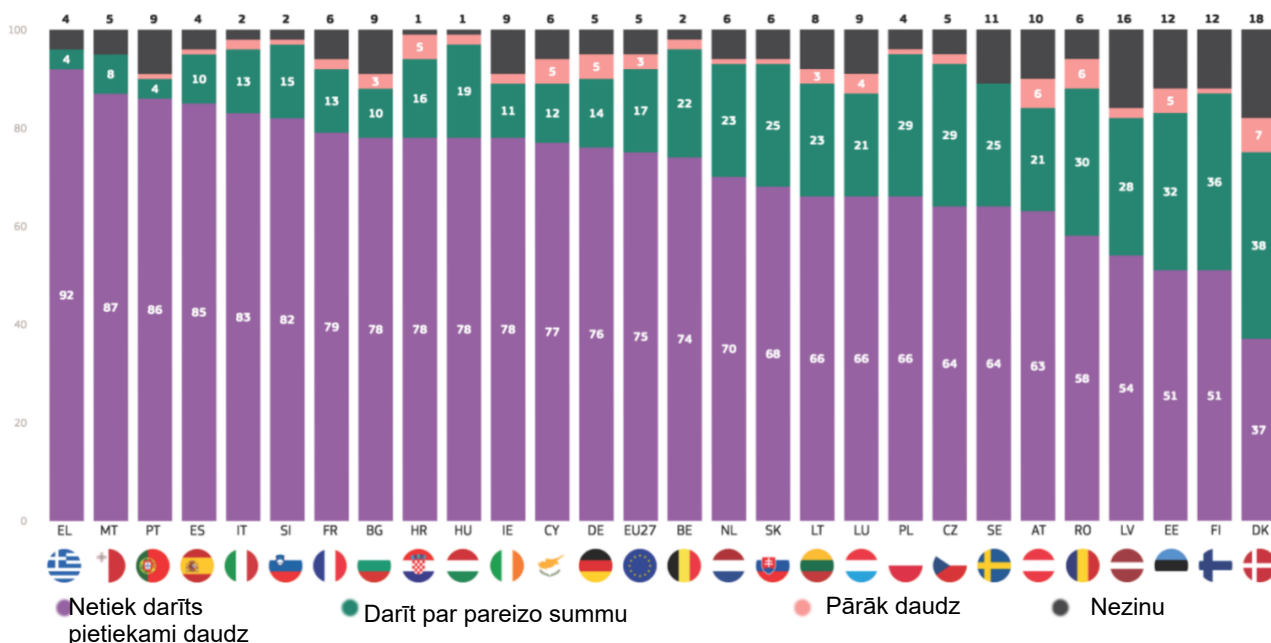
Tikai Dānijā mazākums uzskata, ka rūpniecība nedara pietiekami daudz (37 %), gandrīz sadaloties ar tiem, kas domā, ka tā dara par pareizo summu (38 %).

21 dalībvalstī vismaz puse respondentu apgalvo, ka enerģijas ražotāji pašlaik nedara pietiekami daudz, lai

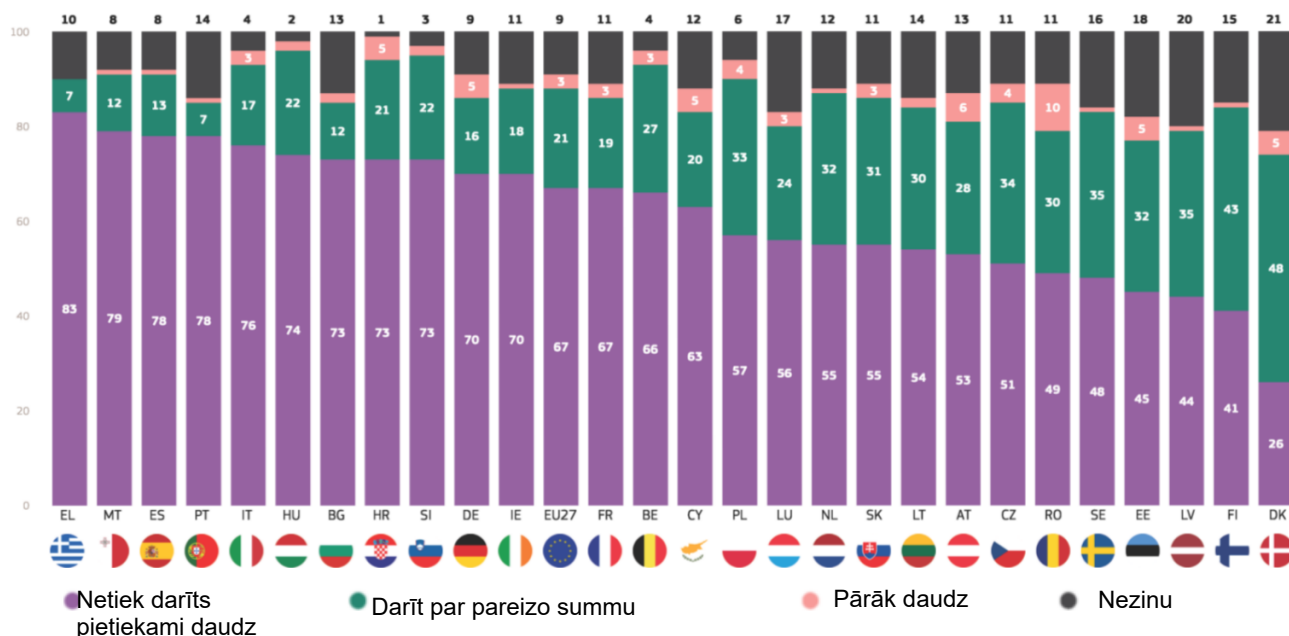
savā valstī efektīvi izmantotu ūdens resursus. Šajā grupā īpatsvars svārstās no 83 % Somijā un 79 % Maltā līdz 51 % Čehijā. Divās dalībvalstīs šādu viedokli pauž tikai mazākums, proti, Somijā (41 % pret 43 % no pareizā daudzuma) un Dānijā (26 % pret 48 %).

Jāatzīmē, ka Dānijā un Latvijā „nezinu” rādītāji ir īpaši augsti — attiecīgi 21 % un 20 %.

QB16.1. Vai, jūsu prāt, katrs no turpmāk minētajiem dalībniekiem pašlaik dara pārāk daudz, pareizi vai nepietiekami, lai efektīvi izmantotu ūdeni (MŪSU VALSTĪ)? - Rūpniecība (%)

QB16.4. Vai, jūsu prāt, katrs no turpmāk minētajiem dalībniekiem pašlaik dara pārāk daudz, vai nu pareizi, vai nepietiekami, lai efektīvi izmantotu ūdeni (MŪSU VALSTĪ)? Enerģijas ražotāji (%)

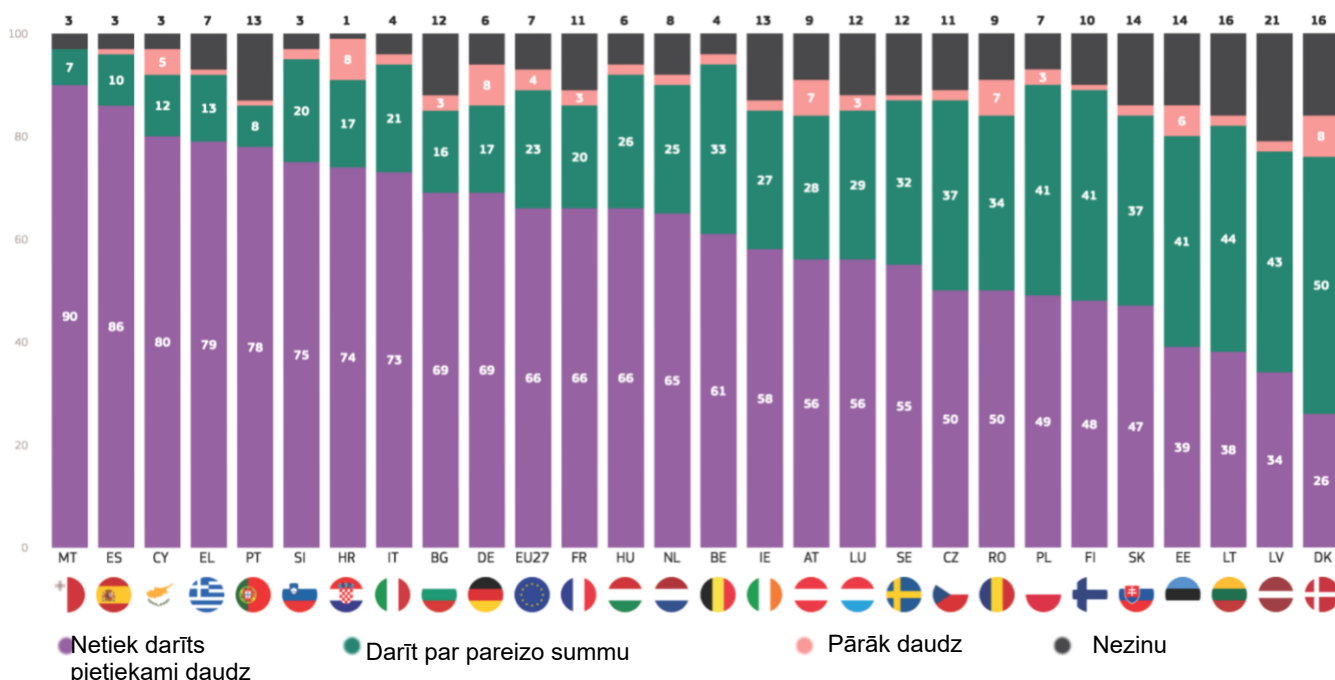

20 dalībvalstīs vismaz puse respondentu uzskata, ka tūrisma nozare pašlaik nedara pietiekami daudz, lai efektīvi izmantotu ūdens resursus savā valstī. Šajā grupā šis īpatsvars svārstās no 90 % Maltā un 86 % Spānijā līdz 50 % Čehijā un Rumānijā.

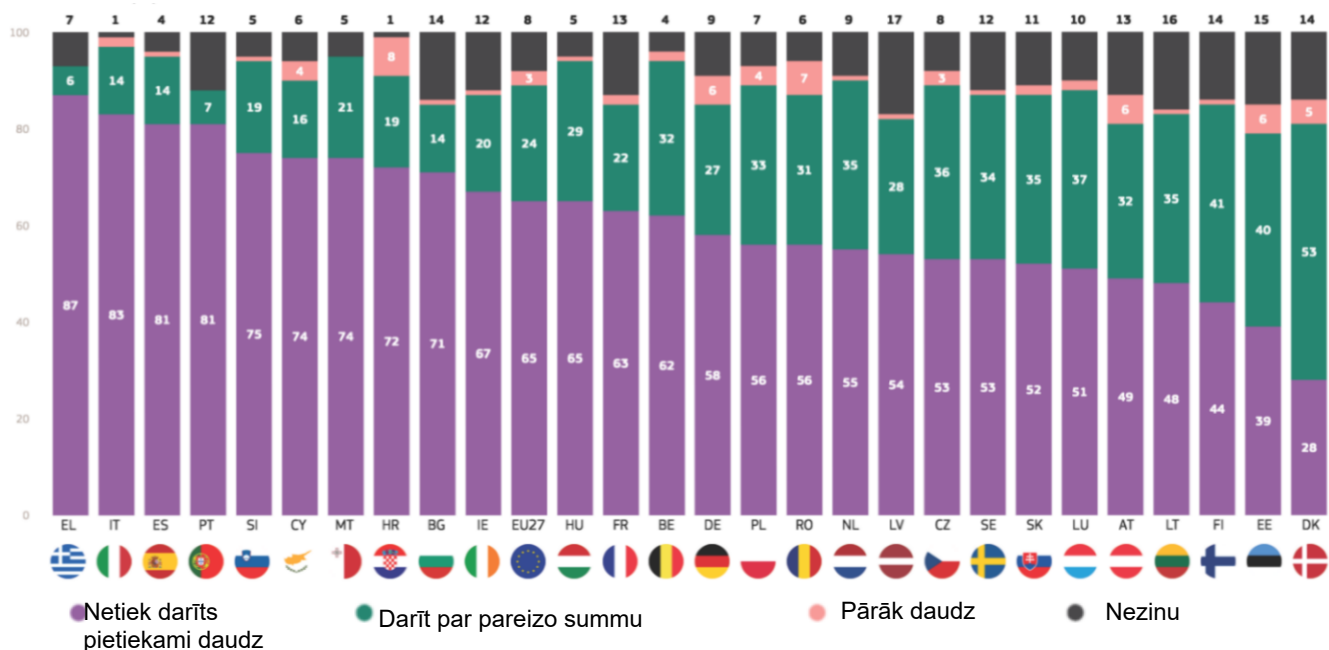
Četrās dalībvalstīs vairāk respondentu uzskata, ka rīkojas pareizi, nevis nepietiekami, proti, Dānijā (50 % pret 26 % "nepietiek"), Latvijā (45 % pret 34 %), Lietuvā (44 % pret 38 %) un Igaunijā (41 % pret 39 %). Latvijā vairāk nekā piektā daļa respondentu apgalvo, ka nezina (21 %).

22 dalībvalstīs vismaz puse respondentu apgalvo, ka valsts pārvalde pašlaik nedara pietiekami daudz, lai efektīvi izmantotu ūdens resursus savā valstī. Šajā grupā proporcija svārstās no 87 % Grieķijā un 83 % Itālijā līdz 51 % Luksemburgā. Divās dalībvalstīs vairāk respondentu uzskata, ka tā rīkojas pareizajā apmērā, nevis nepietiekami, atkal Dānijā (53 % pret 28 % "nepietiekami") un Igaunijā (40 % pret 39 %).

QB16.6. Vai, jūsuprāt, katrs no turpmāk minētajiem dalībniekiem pašlaik dara pārāk daudz, pareizi vai nepietiekami, lai efektīvi izmantotu ūdeni (MŪSU VALSTĪ)?:-Tūrisms (%)

QB16.7. Vai, jūsuprāt, katrs no turpmāk minētajiem dalībniekiem pašlaik dara pārāk daudz, vai nu pareizi, vai nepietiekami, lai efektīvi izmantotu ūdeni (MŪSU VALSTĪ)?:-Valsts pārvalde (%)

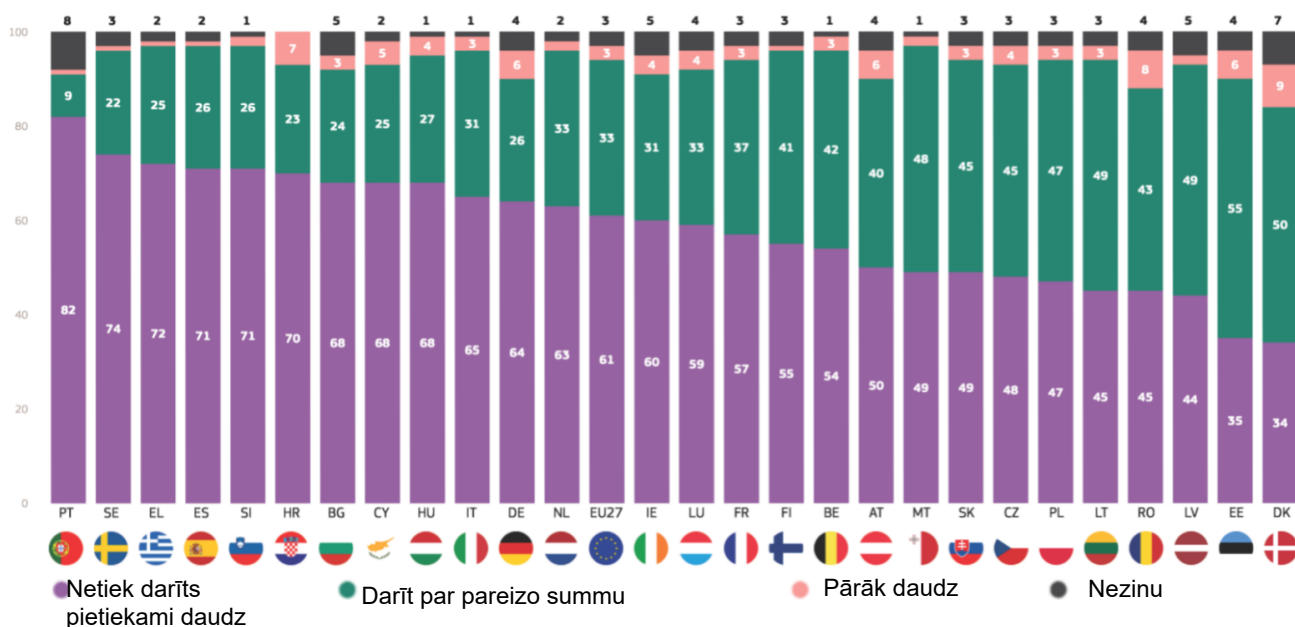
18 dalībvalstīs vismaz puse respondentu apgalvo, ka mājāsaimniecības pašlaik nedara pietiekami daudz, lai efektīvi izmantotu ūdens resursus savā valstī. Šajā grupā šis īpatsvars svārstās no 82 % Portugālē un 74 % Zviedrijā līdz 50 % Austrijā.

Četrās dalībvalstīs vairāk respondentu uzskata, ka tā rīkojas pareizā apmērā, nevis nepietiekami, atkal Dānijā (50 % pret 34 % "nepietiekami"), Igaunijā (35 % pret 55 %), Latvijā (49 % pret 44 %) un Lietuvā (49 % pret 45 %). Viedokļi ir sadalīti vai gandrīz sadalīti Polijā (47 % abās valstīs) un Maltā (48 % „par labu” salīdzinājumā ar 49 % „nepietiekami”).

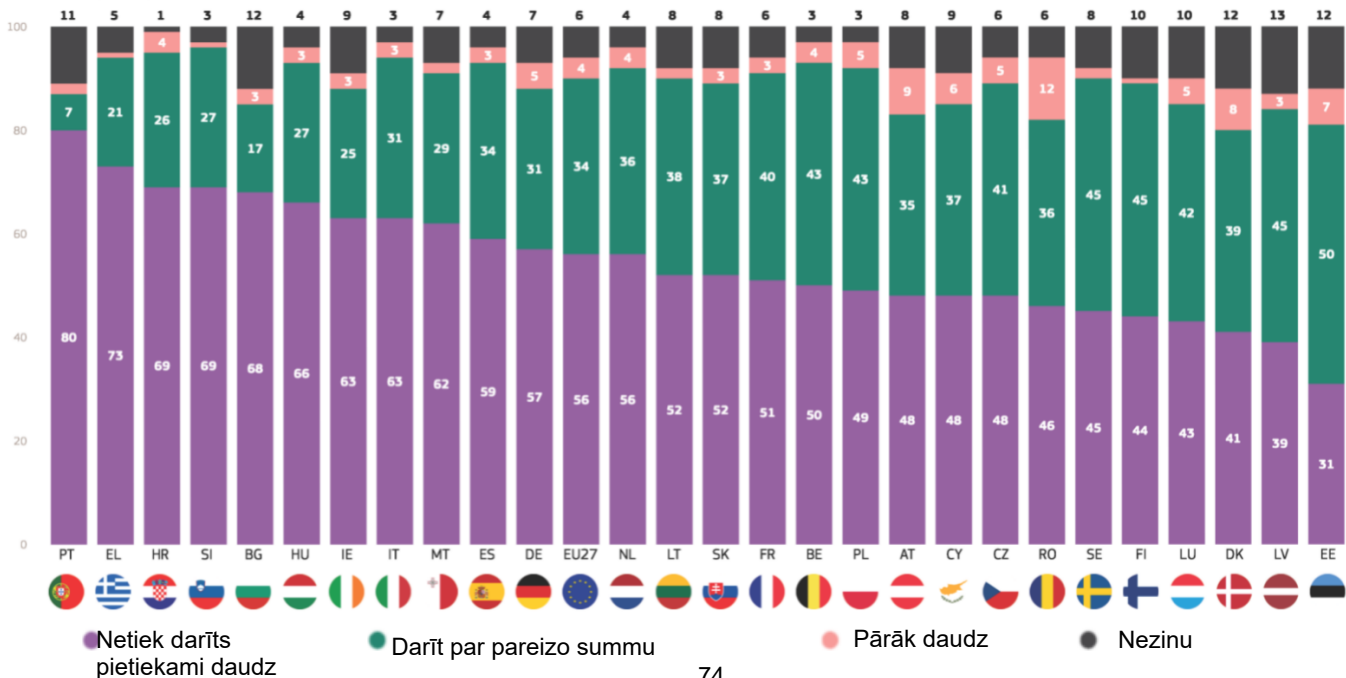
16 dalībvalstīs vismaz puse respondentu uzskata, ka lauksaimniecības nozare pašlaik nedara pietiekami daudz, lai efektīvi izmantotu ūdens resursus savā valstī. Šajā grupā īpatsvars svārstās no 80 % Portugālē un 73 % Grieķijā līdz 50 % Beļģijā. Divās dalībvalstīs vairāk respondentu uzskata, ka tā rīkojas pareizajā apmērā, nevis nepietiekami, arī Igaunijā (50 % pret 31 % "nepietiekami") un Latvijā (45 % pret 39 %).

Viedokļi ir sadalīti vai gandrīz sadalīti Zviedrijā (45 % abās valstīs), Somijā (45 % — "par labu" salīdzinājumā ar 44 % — "nepietiekami" un Luksemburgā (42 % — "par labu" salīdzinājumā ar 43 % — "nepietiekami").

QB16.2. Vai, jūsuprāt, katrs no turpmāk minētajiem dalībniekiem pašlaik dara pārāk daudz, pareizi vai nepietiekami, lai efektīvi izmantotu ūdeni (MŪSU VALSTĪ)?-Mājāsaimniecības (%)

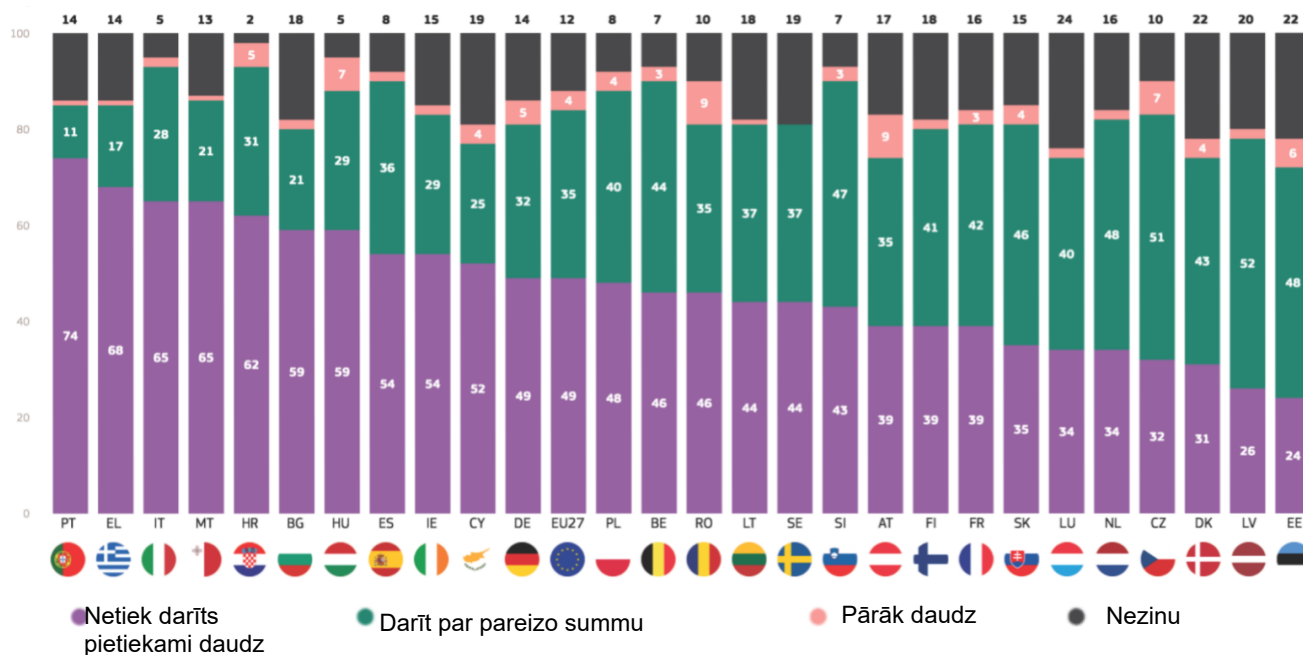
QB16.3. Vai, jūsuprāt, katrs no turpmāk minētajiem dalībniekiem pašlaik dara pārāk daudz, pareizi vai nepietiekami, lai efektīvi izmantotu ūdeni (MŪSU VALSTĪ)?-Lauksaimniecība (%)

Desmit dalībvalstīs vairāk nekā puse respondentu apgalvo, ka zivsaimniecība/akvakultūra pašlaik nedara pietiekami daudz, lai efektīvi izmantotu ūdens resursus savā valstī. Šajā grupā īpatsvars svārstās no 74 % Portugālē līdz 52 % Kiprā. Desmit dalībvalstīs vairāk respondentu uzskata, ka tā rīkojas pareizajā apmērā, nevis nepietiekami, un šī atšķirība pastāvīgi ir vislielākā Igaunijā (48 % salīdzinājumā ar 24 % "nepietiekami") un Latvijā (52 % salīdzinājumā ar 26 %). Čehijā vairākums (52 %) arī uzskata, ka tas dara pietiekami daudz.

Jāatzīmē, ka 20 dalībvalstīs vismaz desmitā daļa respondentu apgalvo, ka nezina, un augstākais īpatsvars ir Luksemburgā (24 %) un Igaunijā (22 %).

QB16.5. Vai, jūsuprāt, katrs no turpmāk minētajiem dalībniekiem pašlaik dara pārāk daudz, pareizi vai nepietiekami, lai efektīvi izmantotu ūdeni (MŪSU VALSTĪ)? Zvejniecība, akvakultūra (%)

Sociāldemogrāfisko datu analīze liecina, ka respondenti neatkarīgi no viņu sociālekonomiskā statusa uzskatīja, ka visām minētajām nozarēm ir jādara vairāk, lai efektīvi izmantotu ūdeni.

Jo īpaši visās dažādajās sociāldemogrāfiskajās grupās rūpniecības nozare visbiežāk tika izvēlēta par dalībnieku, kas "nedara pietiekami daudz", savukārt zvejniecības un akvakultūras nozare tika izvēlēta vismazāk.

QB16 Vai, jūsaprāt, katrs no turpmāk minētajiem dalībniekiem pašlaik dara pārāk daudz, pareizi vai nepietiekami, lai efektīvi izmantotu ūdeni (MŪSU VALSTĪ)? (% - "Nedari pietiekami daudz")

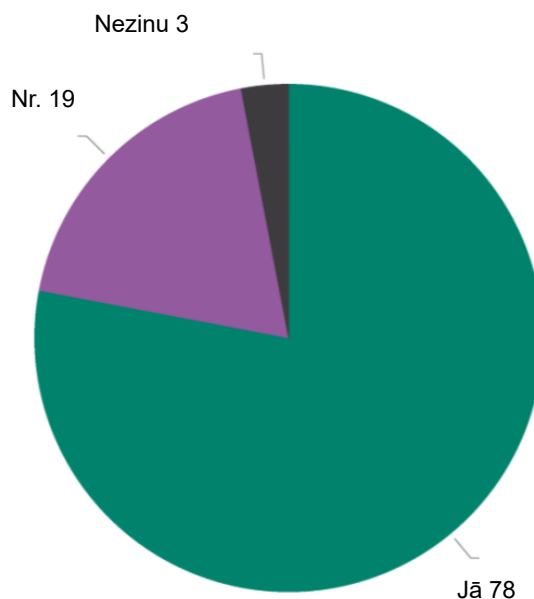
	Rūpniecība	Enerģijas ražotāji	Tūrisms	Valsts pārvalde	Mājsaimniecības	Lauksaimniecība	Zivsaimniecība, akvakultūra
ES-27	75	67	66	65	61	56	49
Dzimums							
Cilvēks	75	66	65	64	60	56	49
Sieviete	76	67	67	66	62	56	49
Vecums							
15-24	73	63	84	62	57	52	49
25-39	76	67	65	55	60	57	52
40-54	76	68	68	66	63	58	50
55+	75	67	66	65	61	55	48
Izglītība (beigās)							
15-	75	68	69	69	60	54	50
16-19	76	67	65	65	59	56	51
20+	75	66	67	64	64	57	48
Joprojām mācās	75	65	67	63	57	54	49
Sociāli profesionālā kategorija							
Pašnodarbināta persona	76	69	70	69	63	60	53
Vadītāji	76	68	70	65	67	60	52
citādas baltās apkakles	77	68	65	67	62	59	52
Fiziska darba strādnieki	75	66	64	65	59	55	50
Mājas cilvēki	75	65	67	67	56	49	47
Bezdarbnieks	76	68	62	62	57	54	43
Pensionārs	74	66	65	64	61	55	47
Studenti	75	65	67	62	57	54	50
Grūtības apmaksāt rēķinus							
Lielāko daļu laika	78	71	69	71	62	58	52
Laiku pa laikam	76	67	66	69	60	56	54
Gandrīz nekad / nekad	75	66	66	63	61	56	47
Apsveriet piederību							
Darba klase	76	67	65	66	57	56	49
Apakšējā vidusšķira	77	68	67	65	63	56	51
Vidusšķira	75	66	66	66	61	55	49
Augstākā vidusšķira	72	64	68	62	67	62	48
Augstākā klase	76	71	62	62	61	56	53
ES tēls							
Pozitīvs	78	68	69	67	65	60	53
Neitrāls	74	66	64	64	58	53	48
Negatīvs	70	63	61	64	55	49	45

4. Piemērs: Papildu pasākumi ūdens problēmu risināšanai Eiropā

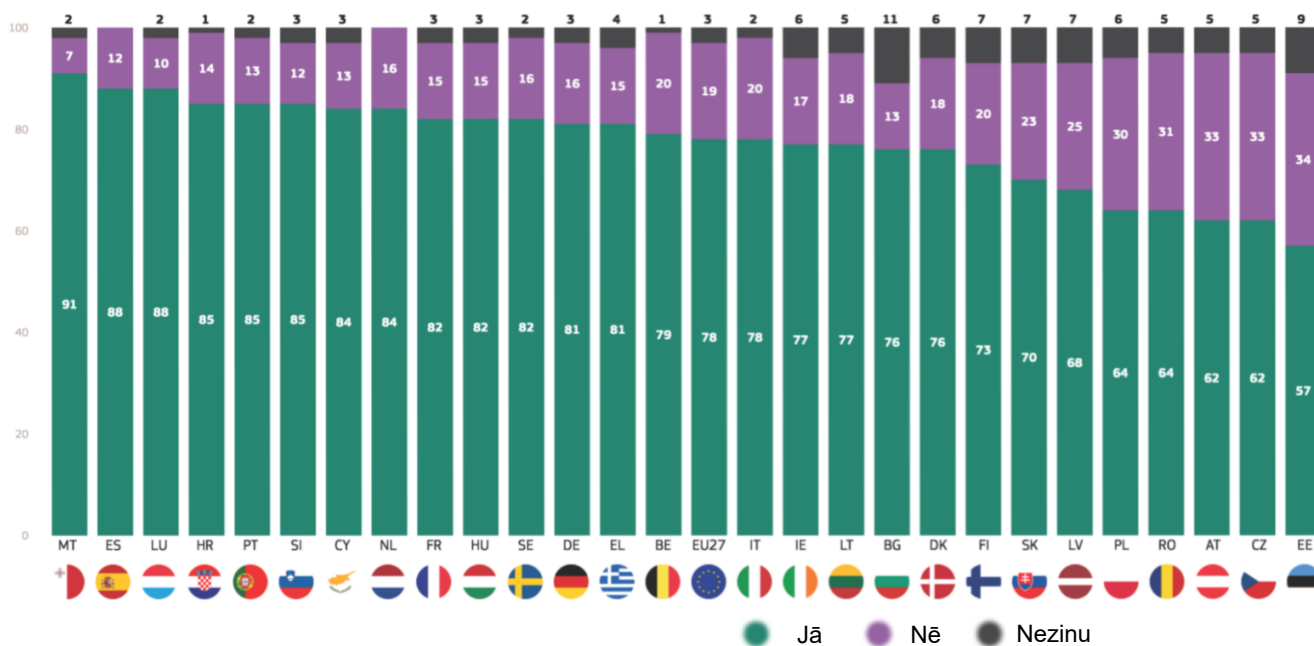
Vairāk nekā trīs ceturtdaļas eiropiešu uzskata, ka ES būtu jāierosina papildu pasākumi, lai risinātu ar ūdeni saistītās problēmas Eiropā

Vairāk nekā trīs ceturtdaļas (78 %) respondentu uzskata, ka ES būtu jāierosina papildu pasākumi, lai risinātu ūdens problēmas Eiropā²³. Nedaudz mazāk kā viena piektdaļa (19 %) iebilst pret šo ideju, un 3 % apgalvo, ka nezina.

QB17. Vai uzskatāt, ka ES būtu jāierosina papildu pasākumi, lai risinātu ūdens problēmas Eiropā? (ES27) (%)

QB17. Vai uzskatāt, ka ES būtu jāierosina papildu pasākumi, lai risinātu ūdens problēmas Eiropā? (%)

23 jautājums. Vai uzskatāt, ka ES būtu jāierosina papildu pasākumi, lai risinātu ūdens problēmas Eiropā?

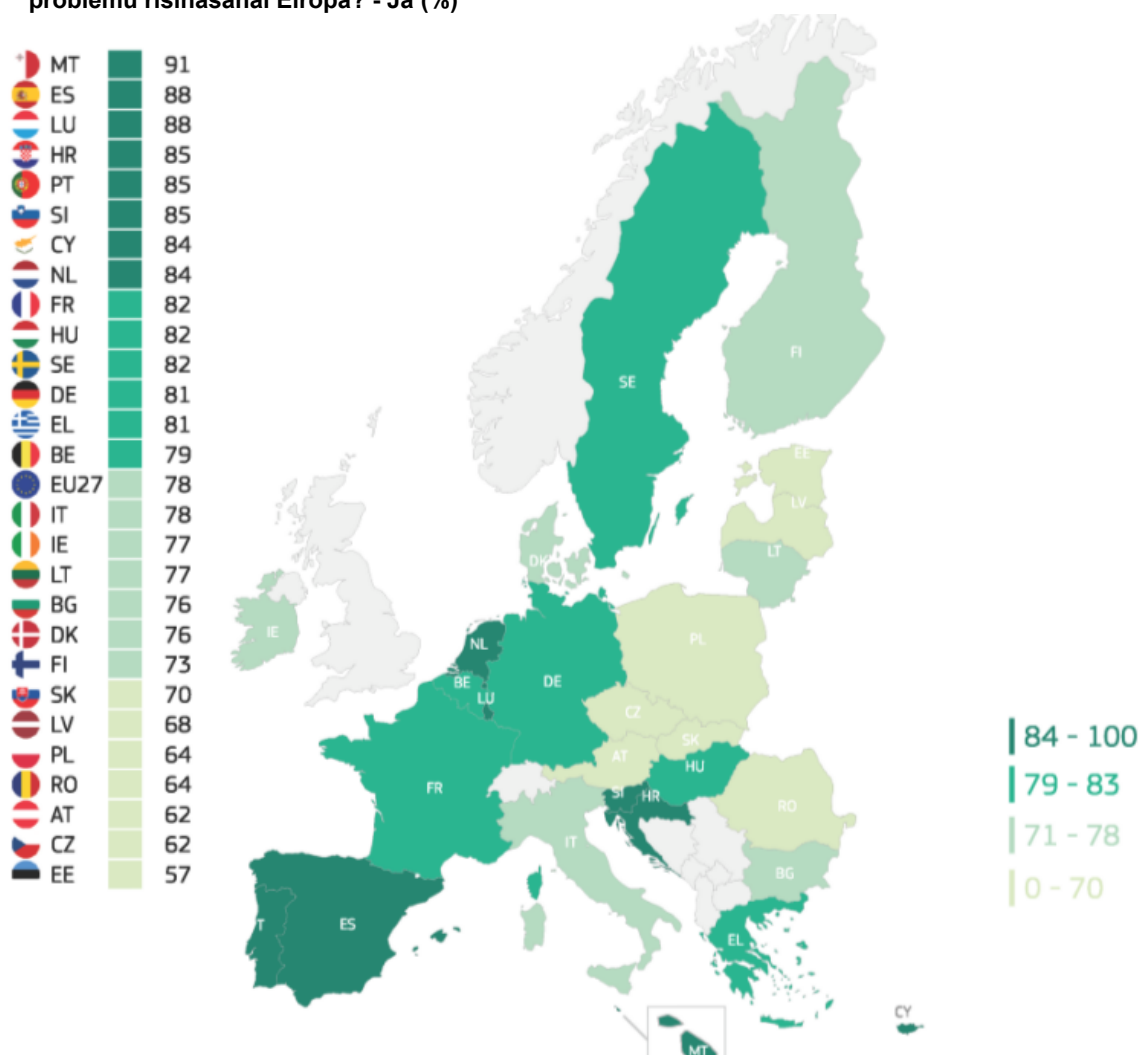
Turpmāk redzamajā kartē parādīts to respondentu īpatsvars katrā dalībvalstī, kuri uzskata, ka ES būtu jāierosina papildu pasākumi ūdens problēmu risināšanai Eiropā.

Lielākā daļa respondentu visās 27 dalībvalstīs uzskata, ka ES būtu jāierosina papildu pasākumi, lai risinātu ar ūdeni saistītās problēmas Eiropā. Tomēr proporcijas dažādās dalībvalstīs ir ļoti atšķirīgas. Augstākie rādītāji ir Maltā (91 %), tai seko Spānija un Luksemburga (88 %), bet viszemākie — Čehijā un Austrijā (katrā 62 %) un Igaunijā (57 %).

Iebildumi pret šo ideju ir simetriski spēcīgākie šajās trijās dalībvalstīs: Igaunija (34 %), Čehija un Austrija (katrā 33 %). Kopumā sešās dalībvalstīs iebildumi pārsniedz ceturto daļu respondentu.

Jāatzīmē, ka Bulgārijā ir liels to respondentu īpatsvars, kuri atbild "nezinu" (11 %).

QB17. Vai uzskatāt, ka ES būtu jāierosina papildu pasākumi ūdens problēmu risināšanai Eiropā? - Jā (%)

Sociāldemogrāfisko datu analīze liecina par stingru atbalstu idejai, ka ES būtu jāierosina papildu pasākumi, lai risinātu ūdens problēmas Eiropā. Jo īpaši lielāks atbalsts ir tiem, kuri visilgāk ir ieguvuši pilna laika izglītību (80 %), studentiem (82 %), vadītājiem (83 %), iedzīvotājiem (83 %) un tiem, kuriem ir pozitīvs priekšstats par ES (85 %), jo īpaši salīdzinājumā ar tiem, kuriem ir negatīvs priekšstats (64 %).

QB17 Vai uzskatāt, ka ES būtu jāierosina papildu pasākumi, lai risinātu ūdens problēmas Eiropā? (% - ES)

	Jā	Nē	Nezinu
ES-27	78	19	3
Dzimums			
Cilvēks	77	20	3
Sieviete	79	17	4
Vecums			
15-24	80	17	3
25-39	78	19	3
40-54	78	19	3
55+	78	18	4
Izglītība (beigās)			
15-	76	19	5
16-19	77	20	3
20+	80	18	2
Joprojām mācās	82	15	3
Sociāli profesionālā kategorija			
Pašnodarbinātā persona	77	20	3
Vadītāji	83	16	1
citādas baltās apkakles	79	19	2
Fiziska darba strādnieki	76	21	3
Mājas cilvēki	74	23	3
Bezdarbnieks	75	21	4
Pensionārs	78	17	5
Studenti	81	16	3
ES tēls			
Pozitīvs	85	13	2
Neitrāls	75	21	4
Negatīvs	64	32	4

Secinājums

Šajā ziņojumā ir izklāstīti rezultāti, kas gūti Eiropas Komisijas speciālaptaujā, kura tika veikta no 2024. gada marta līdz aprīlim. Tajā aplūkota ES respondentu attieksme un pieredze vides jomā.

Eiropieši joprojām pauž lielas bažas par vidi, ko viņi joprojām uzskata par problēmu, kas skar viņus personīgi. Konstatējumi pēdējo piecu gadu laikā ir bijuši konsekventi. Vides jautājumi būtiski ietekmē eiropiešu ikdienas dzīvi un veselību, un vairāk nekā trīs ceturtdaļas atzīst šo ietekmi. Bažas par ķīmisko vielu ietekmi uz veselību ikdienas produktos pauž vairāk nekā četri no pieciem respondentiem, kuri ir tikpat noraizējušies par ietekmi uz vidi. Kopš 2019. gada apsekojuma šīs bažas ir nedaudz mazinājušās.

ES tiesību aktiem un politikai ir izšķiroša nozīme vides aizsardzībā, kā to uztver sabiedrība. 45 % respondentu par galvenajiem ES mērķiem uzskata dabas atjaunošanu un aizsardzību jaunajās norisēs. 84 % atzīst, ka ES vides tiesību akti ir nepieciešami iekšzemes aizsardzībai, un 81 % atbalsta ES lomu vides standartu paaugstināšanā ārpus tās robežām. Turklāt 78 % atbalsta plašāku ES pasākumu ierosināšanu, lai risinātu ar ūdeni saistītus jautājumus, un 52 % aicina nodrošināt stingrāku aizsardzību pret bīstamām ķīmikālijām.

Aptaujas rezultāti liecina, ka respondenti vēlas darīt vairāk, lai aizsargātu vidi, un ka atbildība būtu jāsadala. Pastāv spēcīgs atbalsts būtisku sabiedrisku pārmaiņu veikšanai, lai atjaunotu un aizsargātu dabu. Gandrīz seši no katriem desmit eiropiešiem atbalsta aprītes ekonomikas veicināšanu, samazinot atkritumu daudzumu un veicinot atkārtotu izmantošanu un pārstrādi kā visefektīvākās vides stratēģijas. Turklāt 55 % uzsver, ka ir svarīgi nodrošināt, lai ES pārdotie produkti nekaitētu videi, un vairāk nekā puse tic vides tiesību aktu stingrai izpildei.

Lielākā daļa (92 %) uzstāj, ka uzņēmumiem būtu jāsedz piesārņojuma attīrīšanas izmaksas, un gandrīz trīs ceturtdaļas atbalsta līdzīgu finansiālo atbildību valsts iestādēm. Seši no desmit eiropiešiem uzskata, ka publiskais finansējums zaļās ekonomikas pārkārtošanai ir nepietiekams. Turklāt vairākums ir neapmierināts ar valstu ieinteresēto personu centieniem efektīvi izmantot ūdens resursus, un 75 % norāda uz nozares neatbilstību šajā ziņā.

Kopumā var novērot vēlmi panākt ilgtspējīgāku patērētāju uzvedību. 59 % eiropiešu ir gatavi maksāt vairāk par ilgtspējīgiem produktiem, un 72 %, pērkot produktus, ņem vērā ķīmisko drošību.

Efektīvas atkritumu samazināšanas stratēģijas ietver rūpīgu reciklēšanu, ko veic 66 % respondentu, atkalizmantojama iepakojuma izmantošanu par 52 % un priekšroku minimāli iepakotiem produktiem par 49 %. Turklāt 41 % izvēlas produktus, kas iepakoti reciklētos materiālos.

ES līmenī par visproblemātiskākajiem tiek uzskatīti plastmasas un ķīmiskie atkritumi kopumā, uz ko atsaucas attiecīgi 61 % un 60 % respondentu, un elektronisko iekārtu atkritumu īpatsvars ir 27 %. Konstatētie primārie ar ūdeni saistītie apdraudējumi ir piesārņojums (69 %) un pārmērīgs ūdens patēriņš un izšķērdēšana (63 %).

Tomēr informētība un izpratne par vides jautājumiem atšķiras. Nedaudz vairāk nekā puse eiropiešu uzskata, ka ir labi informēti par jautājumiem, kas saistīti ar ūdeni, piemēram, piesārņojumu un sausumu, savukārt nedaudz mazāka iedzīvotāju grupa jūtas neinformēta. zināšanas par PFAS ("uz visiem laikiem ķīmikālijām") ir ierobežotas; tikai 29 % bija dzirdējuši par tiem pirms aptaujas, pretstatā 71 %, kas nebija dzirdējuši. Respondenti, kuri iepriekš bija dzirdējuši par PFAS, biežāk nekā tie, kuri to nebija darījuši, ziņo par lielām bažām attiecībā uz to ietekmi uz veselību un vidi, taču lielās bažas kopumā uzsver, ka lielāka informētība par ķīmikālijām uz visiem laikiem ietekmē to šķietamo bīstamību.

Piezīmes:

(Pjērs Djeumegards)

Žēl, ka pētījumā par eiropiešu attieksmi pret vidi nav iekļauts neviens jautājums par mūsdienu galveno vides problēmu: globālā sasilšana un siltumnīcefekta gāzes.

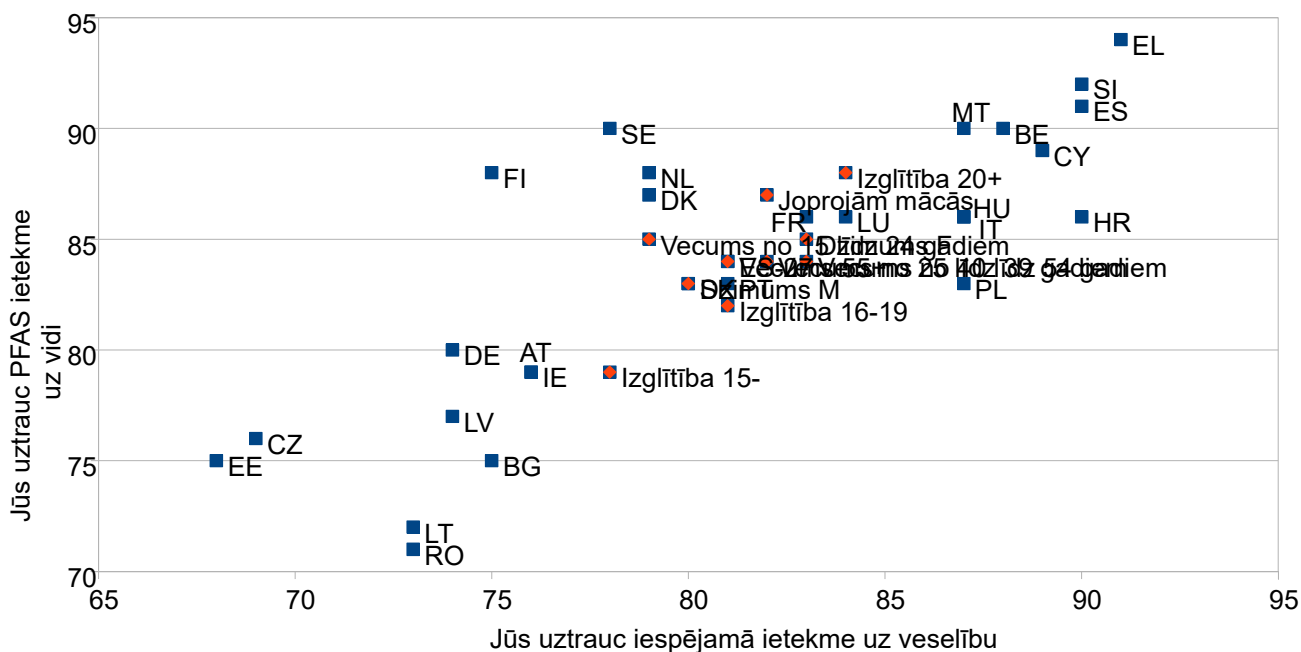
V 2 daļā "Galvenie ar ūdeni saistītie apdraudējumi" pirmais grafiks ir slikts, jo tajā ir apvienoti 13. jautājuma (veicamās darbības) un 15. jautājuma (ūdens apdraudējumi) rezultāti. Ir ievietots pareizs grafiks.

Zināšanas par "mūžīgi ķīmikālijām"

Polifluoralkili (PFAS) ir ķīmiski savienojumi, kas ir plaši izmantoti gadu desmitiem, un tāpēc tie ir sastopami mūsu vidē. Pētījumi liecina, ka tie var būt toksiski, pat mazos daudzumos.

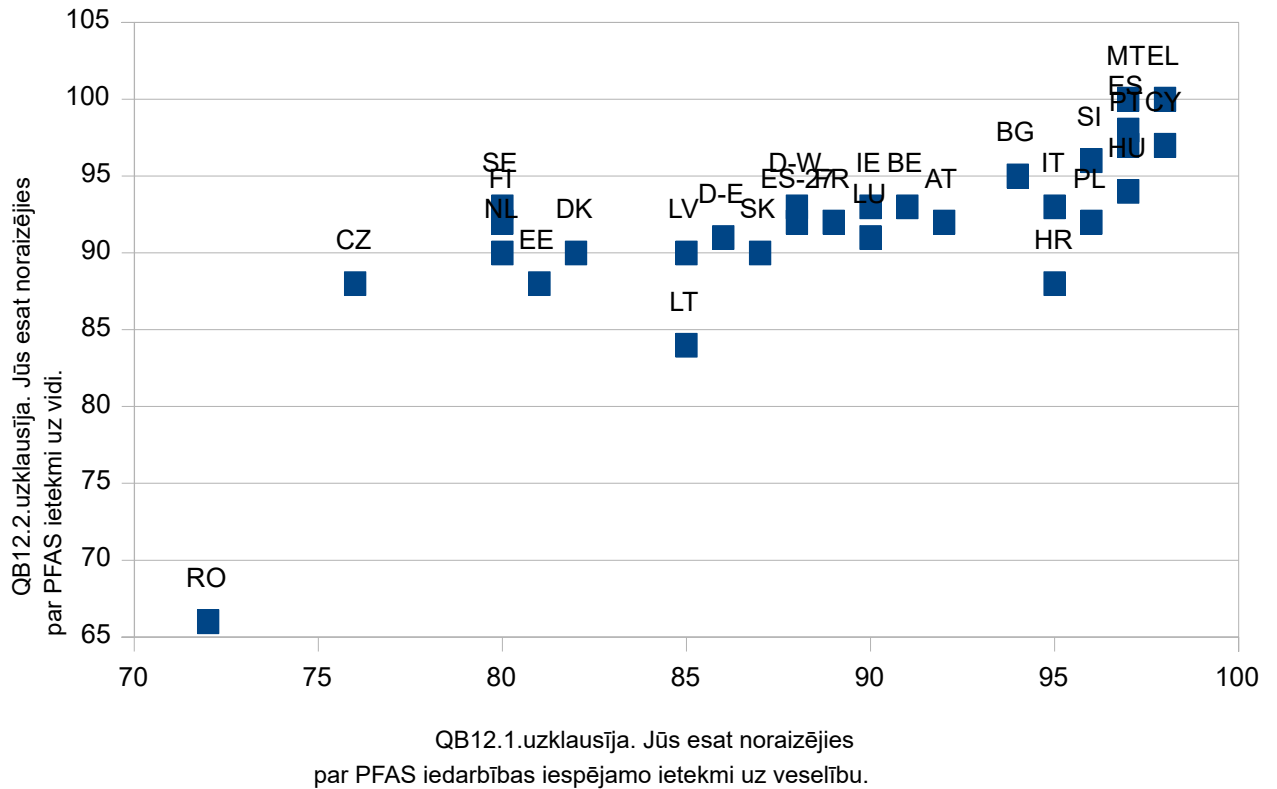
Francijā pēc daudzu gadu klusēšanas 2024. gada sākumā PFAS tika pieminēts radio, televīzijā un laikrakstos. Lūgumraksti tika nosūtīti kandidātiem Eiropas Parlamenta vēlēšanās. Tad plašsaziņas līdzekļu klusums atgriezās.

QB12.1 - QB12.2 (Jums ir bažas ... PFAS)

Un pat tad, kad aptaujātie cilvēki jau bija informēti par PFAS problēmu, viņu priekšstats par to, cik bīstami viņi ir, dažādās valstīs ievērojami atšķiras. Turpmāk diagrammā ir parādītas to cilvēku atbildes, kuri jau bija dzirdējuši par PFAS problēmu.

Grieķijā (EL) un Maltā (MT) visi, kas ir dzirdējuši par PFAS, ir nobažījušies par to ietekmi uz vidi, savukārt Rumānijā (RO) tikai divas trešdaļas no aptaujātajiem ir nobažījušies. Ir grūti veidot Eiropas politiku, ja sabiedrības viedoklis ir tik ļoti atšķirīgs!

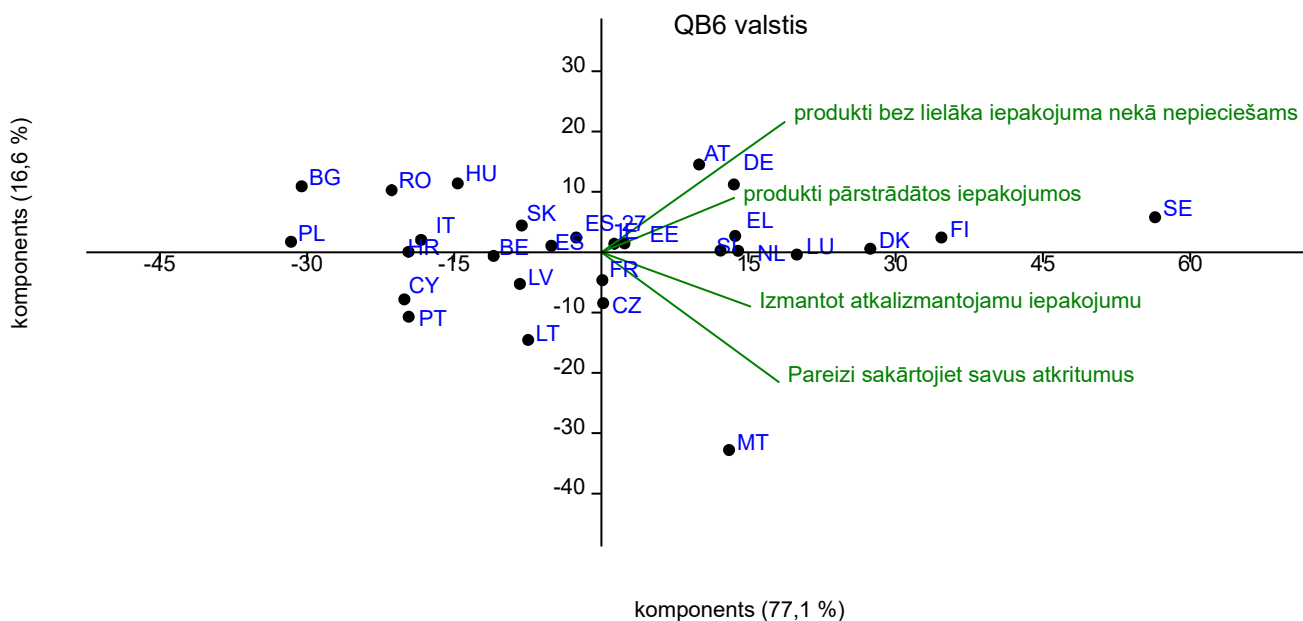

Personīga rīcība atkritumu problēmas risināšanā

Par to ir 6. jautājums: "QB6 Kuru no turpmāk minētajām darbībām jūs apsvērtu veikt, lai samazinātu atkritumu daudzumu? Atlasiet visus variantus, kas attiecas uz jums."

Vislielākais kontrasts ir starp aktīvām un neaktīvām valstīm. Dažu valstu iedzīvotāji apgalvo, ka viņi dara vairākas lietas (Zviedrija, Dānija, Somija), savukārt citu valstu iedzīvotāji apgalvo, ka viņi nedara daudz (Bulgārija, Rumānija, Polija, Ungārija, Itālija, Horvātija).

Cilvēki ar zemu izglītības līmeni, māsaimnieces vai bezdarbnieki atkritumu samazināšanā ir mazāk aktīvi nekā cilvēki ar ilgu izglītību vai vadītāji.

Tehniskās specifikācijas

No 2024. gada 6. marta līdz 8. aprīlim Verian (bijušais Kantar Public) Kantar Belgium vārdā pēc Eiropas Komisijas Komunikācijas ģenerāldirektorāta Mediju uzraudzības un Eiropas Komisijas nodaļas pieprasījuma veica Eiropas Komisijas speciālaptaujas 101.2. vilni.

vilnis aptver Eiropas Savienības dalībvalstu attiecīgo valstspiederību iedzīvotājus, kas dzīvo katrā no 27 dalībvalstīm un ir 15 gadus veci un vecāki.

Pamatizlases modelis, ko piemēro visās valstīs, ir stratificēts daudzpakāpju, nejaušs (iespējamība) modelis. Katrā valstī izlases ietvaru vispirms iedala NUTS reģionos un katrā reģionā pēc pilsētu mērījuma (DEGURBA). Katrā slānī atlasīto izlases punktu skaits atspoguļo strata datu kopu 15+. Otrajā posmā izlases punkti tika izvēlēti ar varbūtību, kas ir proporcionāla to populācijas lielumam 0+ no katra slāņa. Tādējādi izlases aptver visu to valstu teritoriju, kuras apsektas saskaņā ar Eurostat NUTS II (vai līdzvērtīgu) un atbilstoši attiecīgās valstspiederības iedzīvotāju sadalījumam lielajām, pilsētu un lauku teritorijās²⁵.

Katrā no izraudzītajiem paraugu ņemšanas punktiem pēc nejaušības principa tika noteikta sākuma koordināta un izmantots reversais gee kodēšanas rīks, lai noteiktu koordinātai tuvāko adresi. Šī adrese bija nejaušās pastaigas sākuma adrese. Citas adreses (katra n-tā adrese) tika izvēlētas pēc standarta "nejaušā maršruta" procedūrām no sākotnējās adreses. Katrā mājsaimniecībā atbildētājs tika izraudzīts pēc nejaušības principa. Pieeja atlasē pēc nejaušības principa bija atkarīga no mājsaimniecības lieluma. Piemēram, mājsaimniecībām ar diviem vairāk nekā 15 locekļiem skripts tika izmantots, lai atlasītu vai nu informatoru (personu, kas atbildēja uz pārbaudītāja anketu), vai citu tiesīgo mājsaimniecības locekli. Mājsaimniecībām ar trim 15+ locekļiem skripts tika izmantots, lai izvēlētos vai nu informatoru (1/3 no laika), vai divus citus atbilstīgus mājsaimniecības locekļus (2/3 no laika). Ja tika atlasīti divi pārējie locekļi, intervētājam tika lūgts vai nu jaunākais, vai vecākais. Skripts nejauši piešķirtu atlasīti jaunākajam vai vecākajam ar vienādu varbūtību. Šis process turpinās četriem vairāk nekā 15 mājsaimniecības locekļiem, kuri pēc nejaušības principa lūdz jaunāko, otro jaunāko un vecāko. Mājsaimniecībām, kurās ir vairāk nekā pieci 15 biedri, mēs atgriezīamies pie pēdējās dzimšanas dienas noteikuma.

Ja neviena persona mājsaimniecībā nesazinājās vai izvēlētais respondents nebija pieejams (aizņemts), intervētājs atkārtoti apmeklēja to pašu mājsaimniecību ne vairāk kā trīs reizes (kopā četri saziņas mēģinājumi). Intervētāji nekad iepriekš nenorāda, ka aptauja tiek veikta Eiropas Komisijas vārdā; tās pēc pieprasījuma var sniegt šo informāciju pēc apsekojuma pabeigšanas.

Darbā pieņemšanas posms nedaudz atšķīrās Nīderlandē, Somijā un Zviedrijā. Divās pēdējās minētajās valstīs no adrešu vai iedzīvotāju reģistra tika atlasīta adrešu izlase katrā paraugu ņemšanas punktā (Somijā atlase netiek veikta visos paraugu ņemšanas punktos, bet dažās valstīs paredzams, ka atbilstoši īpatsvars uzlabosies). Adrešu atlase tika veikta pēc nejaušības principa. Pēc tam telefoniski sazinājās ar mājsaimniecībām un tās pieņēma darbā, lai piedalītos apsekojumā. Nīderlandē tiek izmantots divu karkasu RDD paraugs (mobilie un fiksētie numuri), jo nav visaptveroša iedzīvotāju reģistra ar pieejamajiem tālrunu numuriem. Skaitļu atlase abos kursos tiek veikta pēc nejaušības principa, katram skaitlim iegūstot vienādu atlases varbūtību. Atšķirībā no Zviedrijas un Somijas izlase nav sagrupēta.

²⁵ Pilsētu lauku klasifikācija, pamatojoties uz DEGURBA (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/ba-ckground>)

Intervēšanas veids pa valstīm

Intervijas tika veiktas, izmantojot klātienes intervijas, vai nu fiziski cilvēku mājās, vai izmantojot attālinātu video mijiedarbību attiecīgajā valsts valodā. Intervijas ar attālinātu video mijiedarbību ("tiešsaistes klātienes" jeb CAVI, datorizētas video intervijas, tika veiktas tikai Čehijā, Dānijā un Maltā).

Valstis	CAPI interviju skaits	KAVI INTERVIJAS	KOPĀ INTERVIJAS
Beļģija (BE)	1,043		1,043
Bulgārija (BG)	1,065		1,065
Čehija (CZ)	788	219	1,007
Dānija (DK)	739	244	983
Vācija (DE)	1,516		1,516
Igaunija (EE)	1,007		1,007
Īrija (IE)	1,006		1,006
Grieķija (EL)	1,000		1,000
Spānija (ES)	1,009		1,009
Francija (FR)	1,012		1,012
Horvātija (HR)	1,004		1,004
Itālija (IT)	1,034		1,034
Kipra (CY)	501		501
Latvija (LV)	1,001		1,001
Lietuva (LT)	1,007		1,007
Luksemburga (LU)	507		507
Ungārija (HU)	1,008		1,008
Malta (MT)	345	155	500
Nīderlande (NL)	1,005		1,005
Austrija (AT)	1,015		1,015
Polija (PL)	1,010		1,010
Portugāle (PT)	1,019		1,019
Rumānija (RO)	1,049		1,049
Slovēnija (SI)	1,004		1,004
Slovākija (SK)	1,011		1,011
Somija (FI)	1,000		1,000
Zviedrija (SE)	1,023		1,023
Kopā ES-27	25,728	618	26,346

Atbildes reakcijas rādītāji

Attiecībā uz katru valsti tiek salīdzināta respondentu izlase un visums (t. i., kopējais iedzīvotāju skaits valstī). Svarus izmanto, lai salīdzinātu respondentu izlasi ar visumu pēc dzimuma pēc vecuma, reģiona un urbanizācijas pakāpes. Attiecībā uz Eiropas aplēsēm (t. i., ES vidējo rādītāju) tiek veikta atsevišķu valstu svērumu korekcija, tos palielinot vai samazinot, lai atspoguļotu to iedzīvotāju skaitu, kas vecāki par 15 gadiem, kā proporcionālu daļu no ES iedzīvotāju skaita, kas vecāki par 15 gadiem.

Atbilžu īpatsvaru aprēķina, kopējo pilno interviju skaitu dalot ar visu apmeklēto adrešu skaitu, izņemot tās, kuras nav atbilstīgas, bet ieskaitot tās, kuru atbilstība nav zināma. EUROBAROMETER apsekojuma 101.2. kārtai Verian (iepriekš Kantar Public) aprēķinātie atbilžu sniegšanas rādītāji ES27 valstīm ir šādi:

Valstis	Atbildēšanas likmes
Beļģija (BE)	53.5%
Bulgārija (BG)	48.6%
Čehija (CZ)	60.1%
Dānija (DK)	39.9%
Vācija (DE)	30.2%
Igaunija (EE)	81.5%
Īrija (IE)	38.0%
Grieķija (EL)	30.8%
Spānija (ES)	29.5%
Francija (FR)	44.4%
Horvātija (HR)	46.3%
Itālija (IT)	28.6%
Kipra (CY)	51.3%
Latvija (LV)	35.6%
Lietuva (LT)	47.6%
Luksemburga (LU)	29.8%
Ungārija (HU)	62.8%
Malta (MT)	64.0%
Nīderlande (NL)	71.4%
Austrija (AT)	41.6%
Polija (PL)	44.9%
Portugāle (PT)	50.2%
Rumānija (RO)	54.9%
Slovēnija (SI)	44.7%
Slovākija (SK)	55.7%
Somija (FI)	28.7%
Zviedrija (SE)	76.7%

Kļūdu robežas

Lasītājiem tiek atgādināts, ka aptaujas rezultāti ir aplēses, kuru precizitāte, ja viss ir vienāds, balstās uz izlases lielumu un novēroto procentuālo daļu. Ņemot paraugus no aptuveni 1000 intervijām, reālie procenti svārstās šādās ticamības robežās:

<u>Statistiskās rezerves atlasēšanas procesa dēļ</u>											
(ar 95% ticamības līmeni)											
<i>rindās ir dažādi izlases lielumi</i>						<i>kolonnās ir dažādi novērotie rezultāti</i>					
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N=500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N=500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

Anketa

1. jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat katram no turpmāk minētajiem apgalvojumiem. Vides jautājumi tieši ietekmē jūsu ikdienas dzīvi un veselību.

(Izlasiet - VIENS ATBILDES TIKAI)

- 1 Pilnībā piekrītu
 - 2 Tend, lai vienotos
 - 3 Tend nepiekrīst
 - 4 Pilnīgi nepiekrītu
 - 5 Nezinu
- 1QU E8924 QA7 pārveidots

QB2abcd Kuras no turpmāk minētajām darbībām, jūsu prātā, būtu visefektīvākais veids, kā risināt vides problēmas? Vispirms? Otrkārt? Trešais ceturtais?

(RĀDĪT SCREEN – READ OUT – ROTATE – ONE ANSWER ITEM) (Uzzināt vairāk – lasīt vairāk – ROTATE – ONE ANSWER ITEM)

- 1 Labāk nodrošināt, ka ES tirgū pārdotie produkti neveicina kaitējumu videi
- 2 Investīcijas pētniecībā un attīstībā, lai rastu tehnoloģiskus risinājumus
- 3 Plašākas informācijas un izglītības nodrošināšana, lai tā būtu videi draudzīgāka
- Dabas atjaunošana
- Nodrošināt vides tiesību aktu ievērošanu
- 6 Likvidēt valdības subsīdijas darbībām, kas piesārņo vidi
- 7 Nodokļu palielināšana darbībām, kas piesārņo vidi
- 8 Aprites ekonomikas veicināšana, samazinot atkritumu daudzumu un atkārtoti izmantojot vai pārstrādājot produktus
- 9 Neviena no iepriekš minētajiem (SPONTANEOUS)
- 10 Nezinu

2QU JAUNUMS

3. jautājums. Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādam apgalvojumam.

SHOW SCREEN - READ OUT - ROTATE - viena atbilde uz vienu posteni)

- Pilnībā piekrītu
- Piekrītu
- Nepiekrītu

Pilnīgi nepiekrītu

Nezinu

1 ES vides tiesību akti ir nepieciešami, lai aizsargātu vidi (MŪSU VALSTĪ)

1 2 3 4 5

2 ES būtu jāpalīdz valstīm, kas nav ES dalībvalstis, uzlabot to vides standartus

1 2 3 4 5

1QU EB924 QA11

QB4 Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem par piesārņojuma attīrīšanas izmaksām.

(READ OUT – DO NOT ROTATE – ONE ANSWER PER LINE) (Izlaist – nerotēt – viena pretestība vienā līnijā)

Pilnībā piekrītu

Piekrītu

Nepiekrītu

Pilnīgi nepiekrītu

Nezinu

1 Publiskajām iestādēm būtu jāsedz piesārņojuma attīrīšanas izmaksas.

1 2 3 4 5

2 Uzņēmumiem būtu jāsedz piesārņojuma attīrīšanas izmaksas

1 2 3 4 5

1QU JAUNUMS

jautājums. Vai uzskatāt, ka publiskā finansējuma apjoms, kas paredzēts, lai atbalstītu pāreju uz zaļāku ekonomiku [MŪSU VALSTĪ], ir ...?

(READ OUT – TIKAI VIENS ATBILDES)

1 Tieši tā

2 Nepietiekami

3 Pārāk daudz

4 Nezinu

1QU JAUNUMS

QB6 Kuru no turpmāk minētajām darbībām jūs apsvērtu veikt, lai samazinātu atkritumu daudzumu? Atlasiet visus variantus, kas attiecas uz jums.

(RĀDĪT SCREEN – READ OUT – ROTATE – iespējami vairāki atbilžu varianti)

1 Izmantojiet atkārtoti lietojamu iepakojumu

2 Pareizi sakārtojiet savus atkritumus pārstrādei

3 Galvenokārt iegādājieties produktus pārstrādātos iepakojumos

4 Galvenokārt iegādājieties produktus, kuriem nav vairāk iepakojuma nekā nepieciešams

5 Nevieni no iepriekš minētajiem (SPONTANEOUS)

1QU JAUNUMS

QB7ab Kuri no turpmāk minētajiem atkritumu veidiem, jūsuprāt, ir visproblematiskākie (MŪSU VALSTĪ)? Pirmkārt? Un tad?

(RĀDĪT SCREEN – LASĪT OUT – VIENS ATBILDES PĒC PUNKTA)

1 Plastmasas atkritumi

2 Elektroniskie atkritumi

3 Akumulatoru atkritumi

4 Pārtikas atkritumi

5 Tekstilizstrādājumu atkritumi

6 Ķīmiskie atkritumi

7 Visi šie (SPONTANEOUS)

8 Nevieni no tiem (SPONTANEOUS)

9 Nezinu

1QU JAUNUMS

Vai, iegādājoties tādus produktus kā mēbeles, tekstilizstrādājumus vai elektroniskas ierīces, jūs būtu gatavs maksāt vairāk par produktiem, kurus ir vieglāk remontēt, reciklēt un/vai ražot vidiski ilgtspējīgā veidā?

(READ OUT – TIKAI VIENS ATBILDES)

1 Jā

2 Nē

3 Nezinu

1QU JAUNUMS

QB9 Lai aizsargātu cilvēku veselību un vidi no bīstamām ķīmikālijām, vai uzskatāt, ka pašreizējais aizsardzības līmenis ES ir...

(READ OUT – TIKAI VIENS ATBILDES)

1 Pārāk augsts un jāsamazina

2 Pareizajā līmenī

3 Pārāk zems un būtu jāpalielina

4 Nezinu

1QU JAUNUMS

QB10 Turpmākie apgalvojumi attiecas uz ikdienas produktiem, piemēram, pannām, rotaļlietām un tīrīšanas līdzekļiem.

Lūdzu, pastāstiet, cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem.

(izlaists – 2. un 3. rotācijas punkts – viens pretsvars uz līniju)

Pilnībā piekrītu

Piekrītu

Nepiekrītu

Pilnīgi nepiekrītu

Nezinu

1 Veicot pirkumus, jūs ņemat vērā produktu ķīmisko drošību

1 2 3 4 5

2 Jūs esat noraizējies par ikdienas produktos esošo kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz vidi

1 2 3 4 5

3 Jūs esat noraizējies par kaitīgo ķīmisko vielu ietekmi uz jūsu ikdienas produktiem.

1 2 3 4 5

1.5QU E8924 QA7 pārveidots

QB11 Vai esat dzirdējuši par terminu PFAS, kas pazīstams arī kā "mūžīgas ķīmikālijas"?

(READ OUT – TIKAI VIENS ATBILDES)

1 Jā

2 Nē

3 Nezinu

1QU JAUNUMS

QB12 levada teksts

(READ OUT)

PFAS, kas pazīstamas arī kā "mūžīgas ķīmikālijas", ir cilvēka izgatavotas ķīmikālijas, ko izmanto daudzos produktos, piemēram, pārtikas iepakojumā, nepiedegošās pannās, āra apģērbā un daudzos citos. Tiem ir noderīgas īpašības, piemēram, izturīgas pret karstumu, eļļu, traipiem vai ūdeni, vai tos izmanto nelīpošiem pārklājumiem. Daudzas PFAS var

nelabvēlīgi ietekmēt vidi un cilvēku un dzīvnieku veselību, un tās uzskata par "mūžīgām ķīmiskajām", jo tās nenodardās un var ilgstoši saglabāties vidē.

jautājums. Cik lielā mērā piekrītat vai nepiekrītat šādiem apgalvojumiem?

(READ OUT – DO NOT ROTATE – ONE ANSWER PER LINE) (Izlaist – nerotēt – viena pretestība vienā līnijā)

Pilnībā piekrītu

Piekrītu

Nepiekrītu

Pilnīgi nepiekrītu

Nezinu

1 Jūs uztrauc PFAS iedarbības iespējamā ietekme uz veselību.

12 3 4 5

2 Jūs uztrauc PFAS ietekme uz vidi.

1QU JAUNUMS

QB13ab Kuras no turpmāk minētajām darbībām ES būtu jānosaka par prioritārām dabas aizsardzībai?

(Izlasiet - VIENS ATBILDES TIKAI)

1 Paplašināt teritorijas, kurās ir aizsargāta daba

2 Atjaunot dabu, lai kompensētu cilvēka darbības radīto kaitējumu

Stiprināt dabas aizsardzības noteikumus un nodrošināt to ievērošanu

4 Labāk informēt iedzīvotājus par dabas nozīmi

5 Plānojot jaunus projektus vai infrastruktūru, nodrošināt dabas aizsardzību

6 Nav (SPONTANEOUS)

7 Nezinu

1QU JAUNUMS

jautājums. Cik labi jūs esat informēts par tādām ar ūdeni saistītām problēmām kā piesārņojums, plūdi, sausums vai neefektīva ūdens izmantošana (MŪSU VALSTĪ)?

(Izlasiet - VIENS ATBILDES TIKAI)

1 Ļoti labi informēts

2 Labi informēts

3 Nav labi informēts

4 Nav informēts vispār

5 Nezinu

1QU JAUNUMS

VISI JAUTĀJUMI

QB15abcd Kādi, jūsuprāt, ir galvenie apdraudējumi, kas saistīti ar ūdeni (MŪSU VALSTĪ)? Vispirms? Otrkārt? Treškārt? Ceturtkārt?

(READ OUT – TIKAI VIENS ATBILDES)

1 Pollution

2 Klimata pārmaiņas

Dabisko dzīvotņu degradācija

Plūdi

5 Sausums

6 Ūdens trūkums

7 Aļģu augšana

8 Pārmērīgs ūdens patēriņš un izšķērdēšana

9 Citu draudu nav

10 citādi (SPONTANEOUS)

1 1 Nezinu

2QU JAUNUMS

QB16 Vai, jūsuprāt, katrs no turpmāk minētajiem dalībniekiem pašlaik dara pārāk daudz, apmēram pareizi vai pietiekami, lai efektīvi izmantotu ūdeni (MŪSU VALSTĪ)?

(READ OUT – DO NOT ROTATE – ONE ANSWER PER LINE) (Izlaist – nerotēt – viena pretestība vienā līnijā)

Nepietiekami daudz

Darīt par pareizo summu

Doing pārāk daudz

Nezinu

1 Rūpniecība

1 2 3 4

2 Mājsaimniecības

2 3 4. nodaļa

Lauksaimniecība

1 2 3 4

4 Enerģijas ražotāji

2 3 4. nodaļa

Zivsaimniecība, akvakultūra

2 3 4. nodaļa

6 Tūrisms

1 2 3 4

7 Valsts pārvalde

1 2 3 4

3.SQU JAUNUMS

jautājums.Vai uzskatāt, ka ES būtu jāierosina papildu pasākumi, lai risinātu ūdens problēmas Eiropā?

(Izlasiet - VIENS ATBILDES TIKAI)

1 Jā

2 Nē

3 Nezinu

1QU JAUNUMS

